

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie Række No. 209.

OVERSIGT

OVER

SINDSSYGEASYLERNES VIRKSOMHED

I

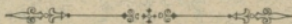
AARET 1893.

(Statistique des hospices d'aliénés pour l'année 1893.)

EFTER DE FRA ASYLERNE INDKOMNE AARSBERETNINGER

UDGIVEN AF

MEDICINALDIREKTØREN.



KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1895.

Pris: Kr. 0.50.

Norges officielle Statistik, Tredie Række.
(Statistique officielle de la Norvège, troisième série.)

- No. 1—85 findes opførte i Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1828—30 Juni 1889, S. 22—27.
- 86—146 findes opførte i Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1 Juli 1889—31 December 1891, S. 1—5.
- 147—206 findes opførte i Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1 Januar 1892—31 December 1894, S. 1—5.
- 207. Skiftevesenet 1892. (*Tableaux des successions et faillites.*)
- 208. De offentlige Jernbaner 1893/94. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)
- 209. Sindssygeasylerne Virksomhed 1893. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.
Tredie Række No. 209.

OVERSIGT

OVER

SINDSSYGEASYLERNES VIRKSOMHED

I

AARET 1893.

(Statistique des hospices d'aliénés pour l'année 1893.)

o

EFTER DE FRA ASYLERNE INDKOMNE AARSBERETNINGER

UDGIVEN AF

MEDICINALDIREKTØREN.



KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1895.

For Aarene 1884—1892 se Norges officielle Statistik, Tredie Række,
No. 9, 28, 48, 77, 103, 125, 145, 164, 189.

Indholdsfortegnelse.

Table des matières.

	Side
Indledning. Oversigt over Sygepladsene m. v. paa de norske Sindssygeasyler	I
Oversigt over Antallet af de paa Sinds- sygeasylerne Behandlede, Middelbelæg og Antal Forplejningsdage (Tab. I)	6-7
Forholdet mellem offentlige og private i Sindssygeasylerne Behandlede (Tab. II)	6-7
Interkurrente Sygdomme paa Asylerne (Tab. III)	8
Tilsammen Behandlede (Tab. IV)	9
Tilbageliggende fra 1892 (Tab. V)	10
Indkomne (Tab. VI)	11
Udskrevne helbredede (Tab. VII)	11
Udskrevne i forbedret Tilstand (Tab. VIII)	12
Udskrevne uhelbredede (Tab. IX)	12
Døde (Tab. X)	13
Tilbageliggende ved Udgangen af 1893 (Tab. XI)	13
Sygdomsform og Behandlingens Udfald for samtlige Asyler (Tab. XII)	14
Forholdet af Tilbageliggende, Indkomne, Udgaaede og Døde til samtlige paa Sindssygeasylerne Behandlede (Tab. XIII)	15
Tiden paa Aaret for de Syges Indlæg- gelse paa Asylerne (Tab. XIV)	16
Kjøn og Alder ved Indlæggelsen paa Sindssygeasylerne (Tab. XV)	17
Sindssygdommens eller sidste Anfalds Varighed ved Indlæggelsen (Tab. XVI)	17
Dødsaaarsagerne hos de paa Sindssyge- asylerne Døde (Tab. XVII)	18-19
De Indkomnes Hjemstavn (Tab. XVIII)	20-21
De Indkomnes Ægteskabsforhold (Tab. XIX)	21
Aarsagerne til Sindssygdom hos de Ind- lagte (Tab. XX)	22-23
De Indkomnes Stand og Stilling (Tab. XXI)	24-25

	Pag.
Introduction. Données générales sur les hospices d'aliénés de Norvège en 1893	I
Tableau du mouvement des hospices d'aliénés, indiquant pour chaque hospice le nombre des places et le total des journées d'entretien (Tab. I)	6-7
Tableau du mouvement des hospices d'aliénés, indiquant le nombre des aliénés indigents et celui appartenant aux classes aisées (Tab. II)	6-7
Cas des maladies intercurrentes dans les hospices d'aliénés (Tab. III)	8
Nombre des aliénés traités dans les hospices (Tab. IV)	9
Nombre des aliénés en traitement dans les hospices au 1 ^{er} janvier 1893 (Tab. V)	10
Nombre des entrées dans les hospices d'aliénés (Tab. VI)	11
Nombre des sorties en état de guérison (Tab. VII)	11
Nombre des sorties en état d'améliora- tion (Tab. VIII)	12
Nombre des sorties en état du non guérison (Tab. IX)	12
Nombre des décès dans les hospices d'aliénés (Tab. X)	13
Nombre des aliénés restés en traitement au 31 décembre 1893 (Tab. XI)	13
Tableau du mouvement des hospices d'aliénés et répartition par formes de la maladie (Tab. XII)	14
Rapport du nombre des sorties et des décès comparé au total des aliénés traités dans les hospices d'aliénés (Tab. XIII)	15
Tableau des entrées dans les hospices réparties par mois (Tab. XIV)	16
Répartition des aliénés par âge et par sexe lors de leur admission dans les hospices (Tab. XV)	17
Durée de la maladie ou du dernier accès lors d'admission des aliénés (Tab. XVI)	17
Causes de décès indiquées pour les aliénés décédés dans les hospices (Tab. XVII)	18-19
Tableau des entrées réparties par domi- cile des aliénés (Tab. XVIII)	20-21
Tableau des entrées réparties par état civil (Tab. XIX)	21
Tableau des entrées dans les hospices d'aliénés réparties par cause présumée de la maladie (Tab. XX)	22-23
Tableau des entrées réparties par pro- fession et par condition sociale (Tab. XXI)	24-25

	Side		Pag.
Oversigt over Anvendelsen af Indespærring (Tab. XXII)	24-25	Relevé de l'application de reclusion (Tab. XXII)	24-25
Oversigt over Anvendelsen af Tvangstrøje (Tab. XXIII)	26-27	Relevé des causes, qui ont occasionné l'application de camisole de force (Tab. XXIII)	26-27
Middeltallet af daglig arbejdende Syge i Asylerne (Tab. XXIV)	26-27	Nombre moyen par jour des aliénés occupés au travail dans les diverses hospices (Tab. XXIV)	26-27
Extrakt af Regnskaberne for Gaustad, Eg og Rotvold Asyler for Regnskabsaaret 1/7 1892— ^{30/6} 1893	28	Tableau des recettes et des dépenses des établissements d'aliénés de Gaustad, d'Eg et de Rotvold 1/7 1892— ^{30/6} 1893	28
Uddrag af Aarsberetningen for Gaustad Sindssygeasyl	29	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Gaustad	29
Uddrag af Aarsberetningen for Kristiania Sindssygeasyl	30	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Kristiania	30
Oversigt over Kristiania Sindssygeasyls økonomiske og materielle Tilstand ved Udgangen af Aaret	38	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Kristiania	38
Uddrag af Aarsberetningen for Oslo Sindssygeasyl	40	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés d'Oslo	40
Extrakt af Regnskabet for Oslo Sindssygeasyl	42	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés d'Oslo ..	42
Oversigt over Kristiansands Sindssygeasyls Indtægter og Udgifter	43	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Kristiansand	43
Uddrag af Aarsberetningen for Eg Sindssygeasyl	43	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés d'Eg	43
Uddrag af Aarsberetningen for Newengaardens Sindssygeasyl	46	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Newengaarden	46
Extrakt af Regnskabet for Newengaardens Sindssygeasyl	70	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Newengaarden	70
Uddrag af Aarsberetningen for Rosenbergs Sindssygeasyl	73	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Dr. Rosenberg	73
Oversigt over Rosenbergs Sindssygeasyls økonomiske Tilstand ved Udgangen af Aaret	77	Sommaire des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Dr. Rosenberg	77
Uddrag af Aarsberetningen for Møllendals Sindssygeasyl	78	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Møllendal	78
Uddrag af Aarsberetningen for Trondhjems Hospitals Sindssygeasyl	84	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Trondhjem	84
Oversigt over Trondhjems Hospitals Sindssygeasyls Indtægter og Udgifter	86	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Trondhjem	86
Uddrag af Aarsberetningen for Rotvold Sindssygeasyl	88	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Rotvold	88

Oversigt

over Sindssygeasylernes Virksomhed i 1893.

Antallet af Sindssygeasyl var ligesom i forrige Aar 11; Antallet af Sygepladse var steget til 1499 (Aaret forud 1494) ved Forøgelse af Pladsantallet paa Mandsafdelingen i Rosenbergs Asyl fra 115 til 120 Syge. Asylerne var:

Gaustad, Statsasyl ved Kristiania med 330 Pladse, Halvdelen for hvert Kjøen.

Kristiania kommunale Asyl med 120 Pladse, 76 for Mænd og 44 for Kvinder.

Oslo Asyl i Kristiania med 40 Pladse, kun for Kvinder.

Kristiansands kommunale Asyl med 21 Pladse.

Eg, Statsasyl i Kristiansand med 230 Pladse, Halvdelen for hvert Kjøen.

Stavangers kommunale Asyl med 5 Pladse.

Newengaarden, kommunalt Asyl i Bergen med 200 Pladse, Halvdelen for hvert Kjøen.

Rosenbergs Asyl, privat, i Bergen med 175 Pladse, 120 for Mænd og 55 for Kvinder.

Møllendals Asyl, privat, ved Bergen med 56 Pladse, omtrent Halvdelen for hvert Kjøen.

Trondhjems Hospitalsstiftelses Asyl, kommunalt med 82 Pladse.

Rotvold, Statsasyl ved Trondhjem med 240 Pladse, Halvdelen for hvert Kjøen.

I Tabel I gives en *Oversigt over Asylernes Virksomhed*, Behandlingens Udfald, Forpleiningsdagens Antal m. m.

I 1893 indlagdes 810 Personer, 18 mere end Aaret forud.

Forholdet af *Indlæggelser* til Antallet af Sygepladse for samtlige Asyler (1499) udgjorde 54,0 pCt. og var for hvert Asyl følgende:

Stavanger	80,0 pCt.	Trondhjem	45,1 pCt.
Newengaarden	77,0 —	Møllendal	28,6 —
Gaustad	68,8 —	Rosenberg	18,3 —
Rotvold	60,4 —	Oslo	17,5 —
Eg	55,7 —	Kristiansand	9,5 —
Kristiania	48,3 —		

Forholdet mellem *Mænd* og *Kvinder* sees af følgende Sammenstilling:

	Mænd.	Kvinder.
Tilbageliggende fra 1892	51,9 pCt.	48,1 pCt.
Indkomne i 1893	51,6 —	48,4 —
Tilsammen behandlede	51,8 —	48,2 —
Udgaaede og døde	50,1 —	49,9 —
Tilbageliggende ved Udgangen af 1893	52,6 —	47,4 —

Forholdet af tilbageliggende, indkomne, udgaaede og døde til samtlige behandlede ved de enkelte Asyler sees af Tabel XIII.

Af de *Udgaaede* og *Døde* udskreves 34,0 pCt. helbredet, 19,0 pCt. i forbedret Tilstand, 28,4 pCt. uhelbredet, 2,8 pCt. efter afgiven Erklæring og 15,8 pCt. døde.

Forpleiningsdagens Antal udgjorde 566215 eller gennemsnitlig for hver af samtlige behandlede 241,8 Dage (i 1892: 245,2 Dage, i 1891: 238,4 Dage).

Middeltal af daglig behandlede Syge var 1551,0 (i 1892: 1522,0, i 1891: 1461,5).

Antallet af de for *Fattigvæseners* og *Privates* Regning behandlede Syge sees af Tabel II.

For det Offentliges Regning forpleiedes 83,9 pCt., for Privates 16,1 pCt.

Sundhedstilstanden betegnes i det hele som meget god. Tabel III giver en Oversigt over de opgivne interkurrente Sygdomme; desuden angives endel lettere katarrhalske eller gastriske Tilfælde, der snart hævdes. Flere af de som Gastroenterit opførte Tilfælde tilskrives Influenza, som mod Aarets Slutning optraadte paa de større Asyler i gennemgaaende mild Grad. Paa *Eg* optraadte om Vaaren nogle lettere Tilfælde af Kusma, som en Vogter bragte med sig fra et Besøg i Hjemmet. 2 af Betjeningen angrebes af Difterit og 2 af Lungebetændelse, hvoraf 1 døde. Fra *Rotvold* Asyl anføres fremdeles nogle Tilfælde af Diarrhoe med dysenterisk Karakter i Begyndelsen og Slutningen af Aaret; de medførte Døden i 1 Tilfælde (se Extrakten af Asylets Aarsberetning). Naar Dødsfaldenes Antal paa dette Asyl trods den gode Sundhedstilstand beløber sig til 5,9 pCt. af de behandlede, skyldes dette den Omstændighed, at flere af de Syge indkom i saa debil Tilstand, at Opholdet i Asylet blev ganske kort.

Dødsaaarsagerne og *de Dødes Alder* sees af Tabel XVII.

Den hyppigste Dødsårsag var Lungetuberkulose, der udgjorde 21,0 pCt. af samtlige kjendte Dødsfald.

Tabel XIV viser Fordelingen af de *indkomne Tilfælde paa de enkelte Maaneder*, som efter Hyppigheden af Indlæggelser faar følgende Orden:

April	81	November	68	Marts	62
Juni	79	Oktober	67	August... ..	62
Februar	69	Juli.....	64	December	59
Mai	69	September	63	Januar	53

Der indlagdes flest i 2det Kvartal (229); derefter kom 4de Kvartal med 194, 3die Kvartal med 189 og endelig 1ste Kvartal med 184 Indlæggelser.

De *Indkomnes Alder* (Tabel XV) kjendes for 792 (idet 14 Personer indlagt til Observation ikke er medregnet¹⁾) og Alderen er ukjendt for 3 Mænd og 1 Kvinde). Heraf var:

0,4 pCt. mellem 10—15 Aar.	20,5 pCt. mellem 40—50 Aar.
6,6 — — 15 — 20 —	13,3 — — 50—60 —
24,6 — — 20—30 —	7,2 — — 60—70 —
25,5 — — 30—40 —	1,9 — — 70—80 —

Sygdommens eller det sidste Anfalds Varighed ved Indlæggelsen (Tabel XVI) er opgivet for 793, idet 17 til Observation indlagte Personer ikke er medregnet. Den var for:

43,3 pCt. under $\frac{1}{2}$ Aar,
8,4 — fra $\frac{1}{2}$ —1 —,
9,0 — fra 1—2 —,
30,1 — fra 2 Aar og derover,
9,2 — ukjendt eller uopgivet.

De *Indkomnes Hjemstavn* (Tabel XVIII) anføres for 796, idet 14 Personer indlagt til Observation ikke er medregnet. For 4 er Hjemstavnen ukjendt; af de øvrige var 63,7 pCt. fra Landdistrikterne, 35,7 pCt. fra Byerne og 0,6 pCt. hjemmehørende i Udlandet.

De *Indkomnes Ægteskabsforhold* (Tabel XIX) kjendes for 791, hvoraf 53,1 pCt. var ugifte, 38,5 pCt. gifte og 8,4 pCt. Enker eller Enkemænd. For 1 Mand og 4 Kvinder er Forholdet ukjendt. 11 Mænd og 3 Kvinder, indlagt til Observation, er ikke medregnet.

¹⁾ Asylterne regner Observationspatienterne dels med i de forskjellige Tabeller og dels ikke.

En Sammenstilling af de opgivne *Aarsager til Sindssygdommen* hos de Indkomne er givet i Tabel XX. Af 790 Tilfælde (20 Personer indlagt til Observation er ikke medregnet) kjendes ingen Aarsag for 191 eller 24,2 pCt. Blandt de andre 599 findes *arveligt Anlæg* overhovedet hos 304 eller 50,8 pCt., som eneste Aarsag hos 176 eller 29,4 pCt. I Tilfælde, hvor der ikke er meddelt noget om Arv, findes *Sindsindtryk* alene opgivet som Aarsag hos 105 eller 17,5 pCt., *legemlige Sygdomme* hos 71 eller 11,9 pCt. *Drik* er anført hos 36 eller 6,0 pCt., *Syfilis* hos 29 eller 4,8 pCt.

Om *Stand* og *Stilling* (Tabel XXI) haves Opgave for 796, idet 14 til Observation indlagte ikke er medregnet. 34,8 pCt. tilhørte Bonde-, Husmands- og Inderststanden, 18,2 pCt. Arbejderstanden, 10,9 pCt. Tjenerstanden, 10,2 pCt. Haandværkerstanden og 7,4 pCt. Sømandsstanden.

Indespærring opgives at have været anvendt paa de i Tabel XXII opførte 7 Asyl i tilsammen 6521,7 Døgn eller 32,3 Timer pr. 100 Forplejningsdage, deraf 15,1 Døgn i de 3 Statsasyl, 4900 Døgn i Newengaarden og 1601,2 i de to private Asyl. Bedømmelsen af hvad der behøver at opføres som Indespærring er dog neppe ganske ensartet ved alle Asyl.

Tvangstroie (Tabel XXIII) er i Eg Asyl anvendt paa 1 Mand og i Rosenbergs Asyl paa 1 Kvinde; en nærmere Redegjørelse herfor findes i Uddraget af Asylernes Aarsberetning.

Arbejdsvirksomheden blandt de Sindssyge er anført i Tabel XXIV.

Efter «Forklaringer til Statsregnskabet, Budgetaaret 1892—1893» meddeles i Tabel XXV Extrakt af de 3 Statsasyler Regnskab for samme Tidsrum.

Den *psykiatriske Klinik* paa Gaustad Asyl afholdtes i 1ste Semester 1893 for 58 medicinske Studerendé; desuden overvar en Høiesteretsadvokat Forelæsningerne og Klinikerne.

Under 15de Februar 1894 blev samtlige Asyl ved en Rundskrivelse fra Medicinaldirektøren anmodet om for Fremtiden at benytte følgende Diagnoser:

Melancholia,	Insania hypochondrica,
Mania,	— degenerativa,
Amentia,	Alcoholismus,
Dementia,	Paralysis generalis,
Paranoia,	Vitia organica cerebri,
Insania periodica,	Idiotia,
— epileptica,	Til Observation.
— hysterica,	

Som Amentia opføres alle de akut opstaaede Tilfælde af Sindssygdom, hvor Forvirring er det mest fremtrædende Sygdomssymptom. Under Benævnelsen Insania degenerativa er sammenfattet de væsentlig paa hereditær Basis opstaaede Sygdomstilfælde med atypisk Forløb og ubestemte, varierende Symptomer (f. Ex. Tvangsforestillinger, Impulsivitet, moralsk Imbecillitet, sexuel Perversitet osv.), som ikke lader sig indordne under nogen anden af de ovenstaaende Benævnelser.

Før alle Asyler selv har foretaget den fornødne Overførelse til de nye Diagnoser, vil der ikke kunne ventes noget fuldt nøiagtigt Resultat af Sygdomsformernes statistiske Bearbejdelse.

Tabel I. Oversigt over Antallet af de

Tableau du mouvement des hospices d'aliénés, indiquant pour chaque

Asyl.	Tilbageiggende ved Udgangen af 1892.			Indkomne i 1893.			Tilsammen Behandlede i 1893.			Ud-					
										helbredede.			i forbedret Tilstand.		
	Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf	
		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.
Gaustad.....	331	167	164	227	122	105	558	289	269	82	38	44	54	27	27
Kristiania.....	102	60	42	58	28	30	160	88	72	13	6	7	3	2	1
Oslo.....	40	-	40	7	-	7	47	-	47	2	-	2	1	-	1
Kristiansand.....	25	12	13	2	1	1	27	13	14	-	-	-	-	-	-
Eg.....	266	133	133	128	65	63	394	198	196	56	23	33	19	10	9
Stavanger.....	7	4	3	4	1	3	11	5	6	1	-	1	-	-	-
Newengaarden.....	197	99	98	154	83	71	351	182	169	59	30	29	23	13	10
Rosenberg.....	165	119	46	32	19	13	197	138	59	2	-	2	7	4	3
Møllendal.....	64	31	33	16	12	4	80	43	37	7	3	4	4	2	2
Trondhjem.....	89	45	44	37	24	13	126	69	57	11	6	5	10	7	3
Rotvold.....	246	125	121	145	63	82	391	188	203	34	12	22	29	14	15
Tilsammen	1532	795	737	810	418	392	2342	1213	1129	267	118	149	150	79	71

Tabel II. Forholdet mellem offentlige og

Tableau du mouvement des hospices d'aliénés, indiquant le nombre

Asyl.	Tilbageiggende fra 1892.						Indkomne i 1893.						Tils. Behand-		
	Fattige.			Private.			Fattige.			Private.			Fattige.		
	Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf	
		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.
Gaustad ¹⁾	258	121	137	73	46	27	133	65	68	94	57	37	391	186	205
Kristiania ²⁾	102	60	42	-	-	-	58	28	30	-	-	-	160	88	72
Oslo.....	35	-	35	5	-	5	5	-	5	2	-	2	40	-	40
Kristiansand.....	23	10	13	2	2	-	2	1	1	-	-	-	25	11	14
Eg ³⁾	224	109	115	42	24	18	98	48	50	30	17	13	322	157	165
Stavanger.....	7	4	3	-	-	-	4	1	3	-	-	-	11	5	6
Newengaarden ⁴⁾ ...	168	81	87	29	18	11	121	66	55	33	17	16	289	147	142
Rosenberg.....	157	111	46	8	8	-	30	17	13	2	2	-	187	128	59
Møllendal.....	64	31	33	-	-	-	15	11	4	1	1	-	79	42	37
Trondhjem.....	85	44	41	4	1	3	31	19	12	6	5	1	116	63	53
Rotvold ⁵⁾	221	110	111	25	15	10	124	56	68	21	7	14	345	166	179
Tilsammen	1344	681	663	188	114	74	621	312	309	189	106	83	1965	993	972

¹⁾ I Aarets Løb er 4 Mænd og 1 Kvinde gaet over fra privat til offentlig Forpleining. For
²⁾ 4 Kvinder og 1 Mand er i Aarets Løb gaet over fra privat til offentlig Forpleining. ⁴⁾ Ifølge
(22 Mænd og 14 Kvinder), idet 3 Mænd og 3 Kvinder, som i Løbet af 1892 var overgaaet fra privat
⁵⁾ 1 Mand gaet over fra privat til offentlig Regning; for 1 Mand, der har bedre Forpleining, ud-

paa Sindssygeasylerne Behandlede.

hospice le nombre des places et le total des journées d'entretien.

gaaede						Døde.			Tilsammen Udgaade og Døde.			Tilbageliggende ved Udgangen af 1893.			Middel- belæg.	Antal Forpleinings- dage.
uhelbredede.			efter afgiven Erklæring.													
Tils.	Der af		Tils.	Der af		Tils.	Der af		Tils.	Der af		Tils.	Der af			
	Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		
49	27	22	8	8	-	32	14	18	225	114	111	333	175	158	327,3	119 571
24	8	16	2	2	-	9	6	3	51	24	27	109	64	45	104,8	38 242
1	-	1	-	-	-	3	-	3	7	-	7	40	-	40	40,3	14 737
-	-	-	-	-	-	3	2	1	3	2	1	24	11	13	24,3	8 887
56	26	30	2	2	-	9	5	4	142	66	76	252	132	120	257,7	94 039
4	1	3	-	-	-	-	-	-	5	1	4	6	4	2	6,5	2 381
9	4	5	7	5	2	27	13	14	125	65	60	226	117	109	218,3	79 583
7	6	1	-	-	-	12	11	1	28	21	7	169	117	52	168,7	61 587
-	-	-	-	-	-	4	3	1	15	8	7	65	35	30	64,8	23 676
15	10	5	-	-	-	2	2	-	38	25	13	88	44	44	88,4	32 281
58	30	28	3	2	1	23	10	13	147	68	79	244	120	124	249,9	91 231
223	112	111	22	19	3	124	66	58	786	394	392	1556	819	737	1 551,0	566 215

private i Sindssygeasylerne Behandlede.

des aliénés indigents et celui appartenant aux classes aisées.

lede i 1893.			Udgaade.						Døde.						Tilbageliggende ved Udgangen af 1893.					
Private.			Fattige.			Private.			Fattige.			Private.			Fattige.			Private.		
Der af			Der af			Der af			Der af			Der af			Der af			Der af		
Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.
167	103	64	135	64	71	58	34	24	25	12	13	7	2	5	236	114	122	97	63	34
-	-	-	42	18	24	-	-	-	9	6	3	-	-	-	109	64	45	-	-	-
7	-	7	4	-	4	-	-	-	3	-	3	-	-	-	33	-	33	7	-	7
2	2	-	-	-	-	-	-	-	3	2	1	-	-	-	22	9	13	2	2	-
72	41	31	101	41	60	32	20	12	6	2	4	3	3	-	220	115	105	32	17	15
-	-	-	5	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	4	2	-	-	-
62	35	27	74	38	36	24	14	10	22	9	13	5	4	1	193	100	93	33	17	16
10	10	-	14	8	6	2	2	-	12	11	1	-	-	-	161	109	52	8	8	-
1	1	-	11	5	6	-	-	-	4	3	1	-	-	-	64	34	30	1	1	-
10	6	4	29	17	12	7	5	2	2	2	-	-	-	-	83	41	42	5	3	2
46	22	24	113	52	61	11	6	5	19	10	9	4	-	4	213	104	109	31	16	15
377	220	157	528	244	284	134	81	53	105	57	48	19	9	10	1340	694	646	216	127	89

1 Kvinde betalt Forpleiningen delvis af Familien. 2) 2 Mænd, indlagt til Observation, medregnet. forrige Aarsliste var der tilbageliggende 162 Fattige (78 Mænd og 84 Kvinder) og 36 Private til offentlig Forpleining, og en undvejen, som blev udskrevet, ikke var kommet med i Beregningen. redes Udgifterne delvis af det Offentlige.

Tabel III. Interkurrente Sygdomme paa Asylerne i 1893.

Cas des maladies intercurrentes dans les hospices d'aliénés.

Sygdom.	Ialt behandlede Tilfælde.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.	Kristiansand.		Eg.		Newengaarden.		Rosenberg.		Trondhjem.		Rotvold.	
	Tils.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Angina	15	5	10	1	3	-	-	-	-	-	2	4	-	-	-	-	1	1	1	2
Apoplexia cerebri ..	5	5	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-
Bronchitis	9	2	7	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	4
Cancer hepatis	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Catarrhus	17	7	10	-	-	-	-	-	-	1	-	-	6	8	-	-	1	1	-	-
Cystitis	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Dermatitis exfoliativa universalis...	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoea	29	5	24	-	-	-	-	2	-	1	-	-	3	8	-	-	1	-	1	13
Enuresis nocturna ..	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Erysipelas	9	2	7	-	4	- ⁶⁾	1	-	-	-	1	-	-	2	-	-	1	-	-	-
Febris catarrh. & simpl. ¹⁾	5	3	2	-	-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Fractura collifemoris	3	2	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
— cruris ²⁾	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— radii	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Furunculus	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Gastritis	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Gastro-enteritis	21	9	12	9	11	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gonarthrocace	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Hemicrania	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Herpes zoster	2	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hæmatocele ³⁾	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hæmaturia	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Influenza	48	21	27	-	-	-	-	1	-	-	10	3	10	12	-	-	-	-	1	11
Intoxicatio sulfonalina	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Luxatio humeri ⁴⁾ ..	14	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	-
Meningitis	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Morbili	3	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Morbus Brightii, Nephritis	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Neuralgia	4	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-
Obstipatio	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-
Othæmatoma ⁵⁾	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Parotitis	8	8	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Peritonitis acuta ..	2	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Pleuritis	3	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Pleuro-pneumonia ..	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pneumonia crouposa	12	4	8	1	1	2	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	3
Rheumatism. artic. acut. ..	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
— muscul.	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Scorbutus	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Scrophulosis	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tubercul. pulm.	12	7	5	-	-	1	1	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	4	3
Tumor hepatis	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Typhlitis	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ulcus cruris	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Vit. org. cordis	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-
Vulnus	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	262	122	140	16	27	4	4	10	1	21	24	10	38	42	3	-	7	4	29	41

¹⁾ Herunder er ogsaa opført 2 Tilfælde af «Febris rheumatica» fra Trondhjems Asyl. ²⁾ Ved Fald under Leg. ³⁾ Ved Spænd af en anden Patient. ⁴⁾ 14 Gange hos en og samme Patient, en Epileptiker. ⁵⁾ Antagelig ved Stød mod Badekarret. ⁶⁾ Var indlagt fra Ullevold Lazaret, hvortil hun blev flyttet tilbage efter 6 Døgn. En Vogterske smittedes.

Tabel IV. Tilsammen Behandlede.

Nombre des aliénés traités dans les hospices.

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Kristi- ania.		Oslo.	Kristi- ansand.		Eg.		Stavan- ger.		Newen- gaarden.		Rosen- berg.		Møllen- dal.		Trond- hjem.		Rotvold.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Md.	Kv.																							
Melancholia	517	216	301	78	92	6	11	13	-	2	26	48	2	2	30	43	12	9	7	7	14	14	41	60
Mania	410	154	256	48	72	4	4	7	-	1	18	34	3	3	21	38	15	11	15	11	5	10	25	65
Amentia	52	29	23	3	3	3	1	-	-	-	6	6	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	17	11
Dementia	781	462	319	86	41	27	23	24	11	11	75	51	-	1	66	55	102	36	19	19	32	26	44	32
Paranoia	232	135	97	14	19	18	16	-	-	-	39	36	-	-	27	13	-	-	-	-	5	1	32	12
Insania periodica	28	10	18	-	-	4	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	11	
— epileptica	55	42	13	6	2	5	-	2	-	-	2	4	-	-	7	1	6	1	1	-	8	2	7	1
— hysterica	71	7	64	4	33	1	2	-	-	-	-	12	-	-	2	9	-	-	-	-	-	-	-	8
— hypochondrica	6	5	1	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
— degenerativa	13	8	5	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	7	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Alcoholismus	26	24	2	5	-	2	1	-	1	-	9	1	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Paralysis generalis	45	40	5	15	-	9	4	-	-	-	6	1	-	-	3	-	2	-	-	-	1	-	4	-
Vitia organica cerebri	3	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1
Idiotia	69	52	17	15	5	6	1	1	1	-	13	2	-	-	6	3	1	1	1	-	4	3	5	1
Til Observation	34	27	7	12	2	2	-	-	-	-	4	1	-	-	7	3	-	-	-	-	-	-	2	1
Tilsammen	2342	1213	1129	289	269	88	72	47	13	14	198	196	5	6	182	169	138	59	43	37	69	57	188	203

Tabel V. Tilbageliggende ved Udgangen af 1892.

Nombre des aliénés en traitement dans les hospices au 1er janvier 1893.

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Kristiania ¹⁾ .		Oslo.	Kristiansand.		Eg.		Stavanger.		Newengaarden.		Rosenberg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.																					
Melancholia	292	121	171	54	62	3	3	9	-	2	13	32	2	1	10	17	9	6	3	5	6	7	21	27
Mania	244	82	162	22	45	-	1	5	-	1	12	21	2	2	7	21	11	7	11	10	3	8	14	41
Amentia	32	20	12	3	2	-	-	-	-	-	6	5	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	11	3
Dementia	619	358	261	48	25	24	20	23	11	10	57	40	-	-	50	44	91	30	16	18	22	22	39	29
Paranoia	159	94	65	12	13	14	12	-	-	-	28	22	-	-	13	7	-	-	-	-	3	1	24	10
Insania periodica	12	5	7	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	4
— epileptica	42	30	12	4	1	2	-	2	-	-	1	4	-	-	5	1	6	1	-	-	7	2	5	1
— hysterica	30	4	26	3	11	1	1	-	-	-	-	7	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	5
— hypochondrica	2	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
— degenerativa	5	3	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Alcoholismus	12	12	-	1	-	-	-	-	1	-	6	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Paralysis generalis	23	21	2	7	-	7	1	-	-	-	2	1	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	2	-
Vitia organica cerebri	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Idiotia	47	33	14	5	3	5	1	1	-	-	8	1	-	-	5	3	1	1	1	-	4	3	4	1
Til Observation	12	9	3	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	1532	795	737	167	164	60	42	40	12	13	133	133	4	3	99	98	119	46	31	33	45	44	125	121

¹⁾ Asylet har selv overført de tilbageliggende Patienter til de nye Diagnoser.

Tabel VI. Indkomne.

Nombre des entrées dans les hospices d'aliénés.

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad		Kristi-ania.		Oslo.	Kristian-sand.		Eg.		Stavan-ger.		Newen-gaarden.		Rosen-berg.		Møllen-dal.		Trond-hjem.		Rotvold.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.																					
Melancholia	225	95	130	24	30	3	8	4	-	-	13	16	-	1	20	26	3	3	4	2	8	7	20	33
Mania	166	72	94	26	27	4	3	2	-	-	6	13	1	1	14	17	4	4	4	1	2	2	11	24
Amentia	20	9	11	-	1	3	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	8
Dementia	162	104	58	38	16	3	3	1	-	1	18	11	-	1	16	11	11	6	3	1	10	4	5	3
Paranoia	73	41	32	2	6	4	4	-	-	-	11	14	-	-	14	6	-	-	-	-	2	-	8	2
Insania periodica	16	5	11	-	-	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	7	
— epileptica	13	12	1	2	1	3	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	1	-	1	-	2	-	-
— hysterica	41	3	38	1	22	-	1	-	-	-	-	5	-	-	2	7	-	-	-	-	-	-	-	3
— hypochondrica	4	3	1	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
— degenerativa	8	5	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	5	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Alcoholismus	14	12	2	4	-	2	1	-	-	-	3	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Paralysis generalis	22	19	3	8	-	2	3	-	-	-	4	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	2	-	-
Vitia organica cerebri	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Idiotia	22	19	3	10	2	1	-	-	1	-	5	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Til Observation	22	18	4	5	-	2	-	-	-	-	4	1	-	-	5	2	-	-	-	-	-	2	1	-
Tilsammen	810	418	392	122	105	28	30	7	1	1	65	63	1	3	83	71	19	13	12	4	24	13	63	82

Tabel VII. Udskrevne helbredede.

Nombre des sorties en état de guérison.

Melancholia	118	51	67	18	25	3	4	2	-	-	6	11	-	1	16	12	-	-	-	3	4	4	4	5
Mania	101	47	54	18	15	1	2	-	-	-	7	6	-	-	9	15	-	2	3	1	2	-	7	13
Amentia	7	1	6	-	1	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-
Dementia	3	1	2	-	-	-	-	-	-	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Paranoia	9	3	6	-	-	-	-	-	-	-	3	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Insania periodica	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
— epileptica	2	-	2	-	1	-	-	-	-	-	1 ¹⁾	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— hysterica	12	2	10	1	2	-	-	-	-	-	5	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-
— degenerativa	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ²⁾	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alcoholismus	11	9	2	1	-	1	1	-	-	-	5	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Idiotia	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1 ¹⁾	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	267	118	149	38	44	6	7	2	-	-	23	33	-	1	30	29	-	2	3	4	6	5	12	22

¹⁾ Kfr. Extrakten af Asylets Aarsberetning; Diagnoserne havde vist sig at være feilagtige. ²⁾ Fra Asylet opført som Insania neurasthenica.

Tabel VIII. Udskrevne i forbedret Tilstand.

Nombre des sorties en état d'amélioration.

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.	Kristiansand.		Eg.		Stavanger.		Newengaarden.		Rosenberg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.																					
Melancholia	46	24	22	9	4	-	-	-	-	-	2	5	-	-	3	3	-	1	1	-	3	2	6	7
Mania	19	10	9	4	5	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	2	3	-	-	-	-	-	1	1
Amentia	5	4	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	
Dementia	32	18	14	6	6	-	-	1	-	-	4	-	-	-	4	2	1	2	1	2	1	-	-	
Paranoia	20	10	10	3	8	-	-	-	-	-	-	1	-	-	5	-	-	-	-	-	-	2	1	
Insania periodica	7	2	5	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	4	
— epileptica	5	5	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	
— hysterica	7	1	6	-	2	1	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	
— degenerativa	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
Alcoholismus	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
Idiotia	5	3	2	2	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Tilsammen	150	79	71	27	27	2	1	1	-	-	10	9	-	-	13	10	4	3	2	2	7	3	14	15

Tabel IX. Udskrevne Uhelbredede.

Nombre des sorties en état de non guérison.

Melancholia	39	15	24	5	4	1	3	1	-	-	4	5	1	1	-	2	-	-	-	1	-	3	8
Mania	21	4	17	3	8	-	-	-	-	-	-	3	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	5
Amentia	8	7	1	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	-
Dementia	86	47	39	11	5	2	6	-	-	-	11	14	-	1	1	2	5	1	-	7	3	10	7
Paranoia	36	20	16	4	2	2	4	-	-	-	5	6	-	-	1	-	-	-	-	1	-	7	4
Insania periodica	2	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
— epileptica	6	5	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	3	-
— hysterica	6	-	6	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
— hypochondrica	2	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Alcoholismus	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Paralysis generalis	5	4	1	1	-	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Vitia organica cerebri	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Idiotia	9	7	2	3	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Tilsammen	223	112	111	27	22	8	16	1	-	-	26	30	1	3	4	5	6	1	-	10	5	30	28

Tabel X. Døde.

Nombre des décès dans les hospices d'aliénés.

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Kristi-ania.		Oslo.	Kristi-ansand.		Eg.		Stavan-ger.		Newen-gaarden.		Rosen-berg.		Møllen-dal.		Trond-hjem.		Rotvold.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.																					
Melancholia	35	12	23	4	9	-	-	1	-	-	2	3	-	-	-	5	4	-	-	1	-	-	2	4
Mania	18	7	11	1	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	4	3	1	1	-	-	-	-	1	4
Amentia	3	2	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
Dementia	40	23	17	4	6	1	1	2	1	1	1	-	-	6	5	5	3	-	1	-	1	2	-	
Paranoia	5	2	3	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	
Insania epileptica	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	
— hysterica	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Alcoholismus	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Paralysis generalis . . .	13	13	-	4	-	3	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	1	-	
Vitia organica cerebri . .	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	
Idiotia	4	3	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	
Tilsammen	124	66	58	14	18	6	3	3	2	1	5	4	-	-	13	14	11	1	3	1	2	-	10	13

Tabel XI. Tilbageliggende ved Udgangen af 1893.

Nombre des aliénés restés en traitement au 31 décembre 1893.

Melancholia	281	115	166	¹⁾ 43	²⁾ 51	2	4	9	-	2	12	24	1	-	11	21	8	8	6	3	6	8	26	36
Mania	251	86	165	22	42	3	2	7	-	1	9	23	3	2	8	18	10	8	12	10	3	10	16	42
Amentia	29	15	14	1	2	1	1	-	-	-	3	4	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	10	6
Dementia	620	372	248	¹⁾ 64	24	24	16	21	10	10	58	³⁾ 37	-	-	55	46	91	33	15	17	22	21	33	23
Paranoia	163	101	62	6	² & ³⁾ 9	16	10	-	-	⁴⁾ 32	23	-	-	21	13	-	-	-	-	4	1	22	6	6
Insania periodica	18	7	11	-	-	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
— epileptica	40	31	9	5	1	3	-	2	-	2	2	-	-	6	1	5	1	1	-	6	2	3	-	-
— hysterica	46	4	42	3	³⁾ 26	-	1	-	-	-	5	-	-	1	5	-	-	-	-	-	-	-	5	-
— hypochondrica	4	4	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
— degenerativa	9	6	3	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	5	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alcoholismus	10	10	-	4	-	1	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Paralysis generalis	27	23	4	10	-	5	4	-	-	3	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	2	-	-
Idiotia	50	38	12	10	3	4	1	1	1	10	2	-	-	5	2	1	1	1	-	3	2	3	-	-
Til Observation	8	7	1	4	³⁾ -	-	-	-	-	⁴⁾ 1	⁵⁾ -	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	1556	819	737	175	158	64	45	40	11	13	132	120	4	2	117	109	117	52	35	30	44	44	120	124

¹⁾ 1 Mand overført fra Dementia til Melancholia. ²⁾ 1 Kvinde overført fra Paranoia til Melancholia. ³⁾ 2 Kvinder indlagt til Observation overført den ene til Paranoia, den anden til Insania hysterica. ⁴⁾ 1 Mand indlagt til Observation overført til Paranoia. ⁵⁾ 1 Kvinde indlagt til Observation overført til Dementia.

Tabel XII. Sygdomsform og Behandlingens Udfald for samtlige Sindssygeasyler.

Tableau du mouvement des hospices d'aliénés et répartition par formes de maladie.

Sygdom.	Tilbage- liggende fra Aaret 1892.		Indkomne i Aaret 1893.		Tilsammen behandlede.			Udgaaede								Døde.		Tilbage- liggende ved Udgangen af 1893.		Procentforhold til					
								hel- bredede.		i for- bedret Tilstand.		uhel- bredede.		efter af- given Er- klæring.						samtlige for samme Sygdom Behand- lede				samtlige	
	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	helbre- dede.	i forbedret Tilstand.	uhel- bredede.	døde.	Behand- lede.	Ind- komne.		
Melancholia	121	171	95	130	517	216	301	51	67	24	22	15	24	-	-	12	23 ¹⁾	115 ³⁾	166	22,8	8,9	7,5	6,8	22,1	27,8
Mania	82	162	72	94	410	154	256	47	54	10	9	4	17	-	-	7	11	86	165	24,6	4,6	5,1	4,4	17,5	20,5
Amentia	20	12	9	11	52	29	23	1	6	4	1	7	1	-	-	2	1	15	14	13,4	9,6	15,4	5,8	2,2	2,5
Dementia	358	261	104	58	781	462	319	1	2	18	14	47	39	-	-	23	17 ¹⁾	372 ⁴⁾	248 ⁴⁾	0,4	4,1	11,0	5,1	33,4	20,2
Paranoia	94	65	41	32	232	135	97	3	6	10	10	20	16	-	-	2	3 ²⁾	101 ³⁾ & ⁵⁾	62	3,9	8,6	15,5	2,2	9,9	9,0
Insania periodica . . .	5	7	5	11	28	10	18	1	-	2	5	-	2	-	-	-	-	7	11	3,6	25,0	7,1	-	1,2	1,9
— epileptica	30	12	12	1	55	42	13	-	2	5	-	5	1	-	-	1	1	31	9	3,6	9,1	1,1	3,6	2,3	1,6
— hysterica	4	26	3	38	71	7	64	2	10	1	6	-	6	-	-	1	4	⁶⁾ 42	16,9	9,9	8,5	1,4	3,0	5,1	
— hypochondrica . . .	2	-	3	1	6	5	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	4	-	-	-	3,3	-	0,3	0,5
— degenerativa	3	2	5	3	13	8	5	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	6	3	15,4	15,4	-	-	0,6	0,9
Alcoholismus	12	-	12	2	26	24	2	9	2	2	-	2	-	-	-	1	-	10	-	42,3	7,7	7,7	3,8	1,1	1,7
Paralysis generalis . .	21	2	19	3	45	40	5	-	-	-	-	4	1	-	-	13	-	23	4	-	-	11,1	28,9	1,9	2,7
Vitia organica cerebri	1	-	1	1	3	2	1	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	3,3	6,7	0,1	0,2
Idiotia	33	14	19	3	69	52	17	1	-	3	2	7	2	-	-	3	1	38	12	1,4	7,2	13,0	5,8	2,9	2,7
Til Observation	9	3	18	4	34	27	7	-	-	-	-	-	-	19	3	-	-	²⁾ 7 ^{4), 5) & 6)}	1	-	-	-	1,5	2,7	
Tilsammen	795	737	418	392	2342	1213	1129	118	149	79	71	112	111	19	3	66	58	819	737						

¹⁾ 1 Mand overført fra Dementia til Melancholia. ²⁾ 1 Mand indlagt til Observation overført til Paranoia. ³⁾ 1 Kvinde overført fra Paranoia til Melancholia. ⁴⁾, ⁵⁾ & ⁶⁾ 3 Kvinder indlagt til Observation overført: 1 til Dementia, 1 til Paranoia og 1 til Insania hysterica.

Tabel XIII. Forholdet af Tilbageliggende, Indkomne, Udgaade og Døde til de paa hvert Asyl tilsammen behandlede.

Rapport du nombre des sorties et des décès comparé au total des aliénés traités dans les hospices.

	Tilsammen for alle Asyler.	Gaustad.	Kristiania.	Oslo.	Kristiansand.	Eg.	Stavanger.	Newengaarden.	Rosenberg.	Møllendal.	Trondhjem.	Retvold.
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Tilbageliggende fra 1892	65,4	59,3	63,7	85,1	92,6	67,5	63,6	56,1	83,8	80,0	70,6	62,9
Indkomne i 1893	34,6	40,7	36,3	14,9	7,4	32,5	36,4	43,9	16,2	20,0	29,4	37,1
Udgaade helbredede	11,4	14,7	8,1	4,3	-	14,2	9,1	16,8	1,0	8,7	8,7	8,7
— i forbedret Tilstand	6,4	9,7	1,9	2,1	-	4,8	-	6,6	3,6	5,0	8,0	7,4
— uhelbredede	9,5	8,8	15,0	2,1	-	14,2	36,3	2,6	3,5	-	11,9	14,8
— efter afgiven Erklæring	0,9	1,4	1,3	-	-	0,5	-	2,0	-	-	-	0,8
Døde	5,3	5,7	5,6	6,4	11,1	2,3	-	7,7	6,1	5,0	1,6	5,9
Tilsammen Udgaade og Døde	33,6	40,3	31,9	14,9	11,1	36,0	45,5	35,6	14,2	18,7	30,2	37,6
Tilbageliggende ved Aarets Udgang	66,4	59,7	68,1	85,1	88,9	64,0	54,5	64,4	85,8	81,3	69,8	62,4

Tabel XIV. Oversigt over Tiden paa Aaret for de Syges Indlæggelse paa Asylerne.

Tableau des entrées dans les hospices réparties par mois.

Asyl.	Januar.			Februar.			Marts.			April.			Mai.			Juni.			Juli.			August.			September.			Oktober.			November.			December.		
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.
Gaustad.....	18	8	10	15	10	5	20	11	9	26	17	9	19	9	10	23	15	8	14	3	11	14	5	9	22	13	9	16	8	8	22	16	6	18	7	11
Kristiania ¹⁾	4	2	2	10	6	4	.	.	.	4	.	4	3	2	1	7	4	3	5	2	3	4	1	3	6	4	2	6	3	3	4	1	3	3	1	2
Oslo.....	.	.	.	.	.	.	1	.	1	1	.	1	.	.	.	1	.	1	.	.	.	1	.	1	1	.	1	.	.	2	.	2	.	.	.	.
Kristiansand.....	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Eg ²⁾	6	5	1	9	4	5	11	6	5	12	5	7	8	5	3	15	7	8	15	8	7	11	.	.	8	4	4	10	5	5	9	3	6	9	2	7
Stavanger.....	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	1	1	.	.	.	15	.	.	.	7	4	.	4	.	10	5	5	1	1	1	.	.	.
Newengaarden ³⁾	9	4	5	17	15	2	10	4	6	16	5	11	11	6	5	15	7	8	13	7	6	11	5	6	11	5	6	14	9	5	10	5	5	10	6	4
Rosenberg.....	2	2	2	2	2	1	1	.	1	1	4	1	6	3	3	3	.	3	2	1	1	2	2	.	1	.	1	3	1	2	3	2	1	2	2	.
Møllendal.....	1	1	.	.	.	.	3	3	.	5	4	1	4	4	.	4	1	3	.	.	.	2	.	.	1	1	.	1	1	.	.	.	1	1	.	.
Trondhjem.....	3	2	1	3	1	2	3	2	1	3	2	1	5	3	2	1	.	1	3	3	.	3	3	.	3	2	1	3	2	1	.	3	1	3	1	2
Rotvold.....	10	6	4	13	5	8	13	6	7	13	6	7	11	5	6	10	4	6	12	6	6	16	8	8	10	8	2	12	3	9	13	3	10	12	3	9
Tilsammen	53	28	25	69	41	28	62	33	29	81	39	42	69	38	31	79	41	38	64	30	34	62	31	31	63	37	26	67	33	34	68	33	35	59	23	36

¹⁾ 2 Mænd til Observation ikke medregnet. ²⁾ 1 Kvinde og 4 Mænd indlagt til Observation ikke medregnet. ³⁾ 5 Mænd og 2 Kvinder til Observation ikke medregnet.

Tabel XV. De Sindssyges Alder ved Indlæggelsen.

Répartition des aliénés par âge et par sexe lors de leur admission dans les hospices.

Asyl.	Tilsammen.	Deraf		10—		15—		20—		30—		40—		50—		60—		70—80	
		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Gaustad ¹⁾	223	119	104	1	-	9	5	26	34	30	28	29	23	14	9	6	5	4	-
Kristiania ²⁾	56	26	30	-	-	1	2	9	5	7	8	3	8	5	4	1	3	-	-
Oslo	7	-	7	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-
Kristiansand	2	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Eg ³⁾	123	61	62	-	-	3	11	17	11	10	20	12	10	12	7	6	3	1	-
Stavanger	4	1	3	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	1	-	-
Newengaarden ⁴⁾	147	78	69	-	-	5	4	19	9	16	19	20	18	9	13	7	5	2	1
Rosenberg	32	19	13	-	-	1	-	5	3	4	5	3	2	4	1	1	2	1	-
Møllendal	16	12	4	-	-	-	-	2	-	5	2	4	1	-	1	-	-	1	-
Trondhjem	37	24	13	-	-	1	-	8	3	7	1	4	3	1	2	2	2	1	2
Rotvold	145	63	82	-	2	5	4	20	22	17	19	5	14	12	11	3	9	1	1
Tilsammen	792	404	388	1	2	26	26	106	89	97	105	80	83	57	48	26	31	11	4

¹⁾ Alder ukjendt for 3 Mænd og 1 Kvinde. ²⁾ 2 Mænd indlagt til Observation ikke medregnet. ³⁾ 1 Kvinde og 4 Mænd indlagt til Observation ikke medregnet. ⁴⁾ 5 Mænd og 2 Kvinder indlagt til Observation ikke medregnet.

Tabel XVI. Sygdommens eller det sidste Anfalds Varighed ved Indlæggelsen.

Durée de la maladie ou du dernier accès lors de l'admission des aliénés.

Asyl	Tilsammen.	Deraf		Under $\frac{1}{2}$ Aar.			$\frac{1}{2}$ —			1—			2 Aar og derover.			Uopgivet og ukjendt Tid.		
		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.
Gaustad	227	122	105	84	36	48	18	7	11	10	5	5	55	36	19	60	38	22
Kristiania ¹⁾	56	26	30	28	13	15	3	1	2	13	5	8	12	7	5	-	-	-
Oslo	7	-	7	-	-	-	2	-	2	1	-	1	4	-	4	-	-	-
Kristiansand	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	-	-	-
Eg ²⁾	123	61	62	54	22	32	14	5	9	15	8	7	38	25	13	2	1	1
Stavanger	4	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	2	-	2
Newengaarden ³⁾	147	78	69	75	33	42	5	2	3	9	4	5	51	35	16	7	4	3
Rosenberg	32	19	13	9	7	2	-	-	-	3	-	3	20	12	8	-	-	-
Møllendal	16	12	4	4	2	2	3	3	-	5	4	1	4	3	1	-	-	-
Trondhjem	37	24	13	18	10	8	-	-	-	3	2	1	16	12	4	-	-	-
Rotvold ⁴⁾	142	61	81	72	25	47	22	9	13	11	9	2	35	17	18	2	1	1
Tilsammen	793	405	388	344	148	196	67	27	40	70	37	33	239	149	90	73	44	29

¹⁾ 2 Mænd indlagt til Observation ikke medregnet. ²⁾ 4 Mænd og 1 Kvinde indlagt til Observation ikke medregnet. ³⁾ 5 Mænd og 2 Kvinder indlagt til Observation ikke medregnet. ⁴⁾ 2 Mænd og 1 Kvinde indlagt til Observation ikke medregnet.

Tabel XVII. De opgivne Dødsaarsager

Causes de décès indiquées pour les

Dødsaaarsag.	Tilsammen.	Deraf.		Gaustad.	Kristiania.	Oslo.	Kristiansand.	Eg.	Newengarden.	Rosenberg.	Møllendal.	Trondhjem.	Rotvold.
		Md.	Kv.										
Anæmia cerebri.....	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Apoplexia cerebri.....	7	6	1	-	-	-	-	1	2	2	-	-	2
Arteriosclerosis.....	2	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Bronchitis.....	2	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Bronchopneumonia.....	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Cancer.....	3	3	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Debilitas senilis.....	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Degenerat. lipom. cordis.....	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Diabetes.....	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Empyema.....	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Enteritis.....	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Epilepsia.....	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Erysipelas.....	2	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-
Febris puerperalis.....	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gastro-enteritis.....	6	-	6	3	-	1	-	-	2	-	-	-	-
Hypertrophia cordis.....	3	1	2	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-
Influenza.....	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Insania.....	18	7	11	10	1	-	-	3	-	-	1	-	3
Lues cerebialis.....	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Marasmus.....	5	2	3	1	-	-	-	-	2	-	1	-	1
Meningitis.....	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Morbus Brightii.....	2	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Nephritis granulosa.....	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Paralysis generalis.....	8	8	-	3	1	-	-	-	2	-	-	-	2
Peritonitis.....	3	1	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Pleuropneumonia.....	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pneumonia.....	6	3	3	2	3	-	-	-	-	-	-	-	1
— & degen. nervi vagi.....	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Pyelo-nephritis.....	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ruptura cordis.....	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Ruptura coli descend.....	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Suicidium.....	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Tuberculosis pulm.....	26	17	9	3	2	-	1	2	8	5	-	-	5
— «— & alior. organ.....	5	1	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— «— & nephritis.....	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ulcus ventriculi.....	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Vit. org. cerebri.....	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
— «— cordis.....	4	1	3	-	-	-	1	1	1	-	-	1	-
Tilsammen	124	66	58	32	9	3	3	9	27	12	4	2	23

hos de paa Asylerne Døde.

aliénés décédés dans les hospices.

Alder og Kjønn.

20—		30—		40—		50—		60—		70—80.		Uopgivet.	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-
-	-	-	-	2	-	3	-	-	-	I	I	-	-
-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	I	-	-	-
I	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-
I	-	I	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-
-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-
I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	I	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	I	-	-	-	2	-	I	-	-	-	2	-	-
-	-	-	-	I	-	-	-	-	I	-	I	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-
2	I	2	4	2	2	I	2	-	I	-	I	-	-
-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	I	I	I	-	I	-	-	-	-
I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	I	-	-
-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	3	-	4	-	I	-	-	-	-	-	-	-
-	I	-	-	-	-	-	-	-	I	I	-	-	-
-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-
-	-	I	-	I	I	I	I	-	I	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-
5	3	3	2	2	2	3	I	2	I	I	-	I	-
-	2	-	-	-	-	I	-	-	I	-	I	-	-
-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	-	I	-	-	-	I	-	I
II	9	II	10	18	12	14	9	5	7	5	10	2	I

Tabel XVIII. De Indkomnes Hjemstavn.

Tableau des entrées réparties par domicile des aliénés.

		Tilsammen.	Gaustad.	Kristiania ¹⁾ .	Oslo.	Kristian- sand.	Eg ²⁾ .	Stavanger.	Newengaard- den ³⁾ .	Rosenberg.	Møllendal.	Trondhjem.	Rotvold.
Bygderne i													
Akershus	Amt	28	26	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Smaalenenes	—	22	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Buskeruds	—	15	14	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Jarlsberg og Larviks	—	23	22	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Hedemarkens	—	31	25	1	-	-	-	-	-	-	-	1	4
Kristians	—	22	17	2	-	-	-	-	-	-	1	-	2
Bratsbergs	—	25	1	-	-	-	24	-	-	-	-	-	-
Nedenes	—	31	1	-	-	-	26	-	-	4	-	-	-
Lister og Mandals	—	34	1	-	-	-	29	-	-	2	2	-	-
Stavanger	—	23	-	-	-	-	14	-	6	2	1	-	-
Søndre Bergenhus	—	55	1	-	-	-	1	46	6	6	1	-	-
Nordre —	—	23	-	-	-	-	-	18	3	3	1	-	1
Romsdals	—	43	1	-	-	-	-	7	2	2	2	1	30
Søndre Trondhjems	—	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	26
Nordre —	—	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	18
Nordlands	—	37	-	-	-	-	-	6	6	-	-	-	25
Tromsø	—	17	-	-	-	-	-	-	2	2	1	-	14
Finmarkens	—	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
Bygderne tilsammen		504	131	5	-	-	95	-	83	27	10	25	128
Byerne:													
Kristiania		111	54	46	6	-	2	-	1	1	-	-	1
Son		1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Moss		4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fredrikstad		3	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Fredrikshald		3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sarpsborg		2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Drammen		5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kongsberg		3	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Horten		2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tønsberg		5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Larvik		1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hamar		2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lillehammer		2	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Gjøvik		1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skien		3	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
Porsgrund		4	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Brevik		1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Kragerø		1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Risør		2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Tvedestrand		1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Arendal		4	2	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Lillesand		2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Kristiansand		9	-	-	-	2	6	-	-	-	1	-	-
Mandal		7	-	-	-	-	5	-	-	1	-	-	1
Egersund		1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Stavanger		14	-	-	-	-	3	4	5	-	2	-	-
Haugesund		2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Lateris		196	90	48	7	2	27	4	8	4	4	-	2

¹⁾ 2 Mænd indlagt til Observation ikke medregnet. ²⁾ 4 Mænd og 1 Kvinde indlagt til Observation ikke medregnet. ³⁾ 5 Mænd og 2 Kvinder indlagt til Observation ikke medregnet.

Tabel XVIII (Forts.).

	Tilsammen.	Gaustad.	Kristiania.	Oslo.	Kristiansand.	Eg.	Stavanger.	Newengaaarden.	Rosenberg.	Møllendal.	Trondhjem.	Rotvold.
Transport	196	90	48	7	2	27	4	8	4	4	-	2
Bergen	52	1	-	-	-	-	-	50	1	-	-	-
Aalesund	5	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	1
Kristiansund	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Trondhjem	17	1	-	-	-	-	-	-	-	-	12	4
Stenkjær	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Mosjøen	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Bodø	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Tromsø	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Vadsø	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Hammerfest	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Byerne tilsammen	283	92	48	7	2	27	4	63	5	6	12	17
Fra Sverige	4	1	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-
— England	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Udenfor Landet	5	1	2	-	-	1	-	1	-	-	-	-
Ukjendt Hjemstavn	4	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum	796	227	56	7	2	123	4	147	32	16	37	145

Tabel XIX. Oversigt over Ægteskabsforholdene hos de Indkomne.

Tableau des entrées réparties par état civil.

Asyl.	Ugifte.			Gifte.			Enkemænd.	Enker.	Ukjendt eller uopgivet Stand.		
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.			Tils.	Md.	Kv.
Gaustad	115	60	55	99	53	46	8	4	1	1	-
Kristiania ¹⁾	35	19	16	16	6	10	1	4	-	-	-
Oslo	3	-	3	2	-	2	-	-	2	-	2
Kristiansand	1	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-
Eg ²⁾	66	33	33	46	23	23	5	6	-	-	-
Stavanger	1	-	1	1	1	1	-	-	2	-	2
Newengaaarden ³⁾	73	42	31	55	25	30	11	8	-	-	-
Rosenberg	17	9	8	14	10	4	-	1	-	-	-
Møllendal	7	5	2	7	6	1	1	1	-	-	-
Trondhjem	19	14	5	15	9	6	1	2	-	-	-
Rotvold	83	39	44	49	20	29	4	9	-	-	-
Tilsammen	420	222	198	305	153	152	31	35	5	1	4

¹⁾ 2 Mænd indlagt til Observation ikke medregnet. ²⁾ 4 Mænd og 1 Kvinde indlagt til Observation ikke medregnet. ³⁾ 5 Mænd og 2 Kvinder indlagt til Observation ikke medregnet.

Tabel XX. Liste over de opgivne Aarsager til

Tableau des entrées dans les hospices d'aliénés

	Tilsammen.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.
	Tils.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.
Alderdom.....	6	4	2	1	1	-	-	-
Arveligt Anlæg.....	176	76	100	25	32	1	8	-
— — og Alderdom.....	3	2	1	2	1	-	-	-
— — - Amerikaophold.....	3	3	-	-	-	-	-	-
— — - Barselseng.....	13	-	13	-	7	-	-	-
— — - Drik.....	6	6	-	3	-	-	-	-
— — - Fængselsstraf.....	1	1	-	-	-	-	-	-
— — - legemlig Sygdom ¹⁾ ...	16	10	6	4	1	-	2	-
— — - legemlig Sygdom og Sindsindtryk.....	6	1	5	1	5	-	-	-
— — - Overanstrengelse.....	10	3	7	2	3	-	-	-
— — - Overanstrengelse og Sindsindtryk.....	3	1	2	1	2	-	-	-
— — - religiøs Indflydelse....	13	7	6	3	1	-	-	-
— — - Selvbesmiddelse.....	11	10	1	2	-	-	-	-
— — - smertelige Sindsindtryk, Sorger og Bekymringer	39	10	29	5	8	-	-	3
— — - Stød paa Hovedet....	1	-	1	-	-	-	-	-
— — - Syfilis.....	2	2	-	2	-	-	-	-
— — - uheldige Familieforhold	1	-	1	-	-	-	-	-
Barselseng, Svangerskab og Diegivning ..	19	-	19	-	6	-	3	-
— — — og Sindslidelser	2	-	2	-	-	-	-	-
Blodtab.....	1	-	1	-	-	-	-	-
Drik.....	28	26	2	7	-	6	1	-
— og Fængselsstraf.....	1	1	-	1	-	-	-	-
— - Syfilis.....	1	1	-	1	-	-	-	-
Epilepsi.....	6	5	1	2	-	3	-	-
Fængselsstraf.....	3	3	-	1	-	-	-	-
Hysteri.....	2	-	2	-	-	-	2	-
Legemlig Sygdom ²⁾	33	16	17	5	1	2	6	-
Mangelfuld Hjerneudvikling.....	4	4	-	-	-	-	-	-
Medfødt Degeneration.....	2	2	-	-	-	2	-	-
Nervøs Disposition.....	11	5	6	-	-	-	-	-
— — og Fængselsstraf.....	2	2	-	-	-	2	-	-
Overanstrengelse.....	8	6	2	-	-	2	-	1
— og Kjærestesorg.....	1	-	1	-	-	-	-	1
Religiøs Paavirkning.....	18	8	10	2	-	-	-	-
Selvbesmiddelse.....	14	13	1	-	-	1	-	-
— og Stød paa Hovedet....	1	1	-	-	-	-	-	-
— - Kjærestesorg.....	1	-	1	-	-	-	-	-
Sindsindtryk og Sorger.....	81	39	42	5	7	-	-	-
Solstik.....	1	1	-	-	-	-	-	-
Stød paa Hovedet.....	8	7	1	1	-	1	-	-
Syfilidofobi.....	1	-	1	-	-	-	-	-
Syfilis.....	23	16	7	3	1	4	5	-
— og langvarig Diegivning.....	1	-	1	-	1	-	-	-
— - Overanstrengelse.....	1	1	-	1	-	-	-	-
— - økonomiske Bekymringer.....	1	1	-	1	-	-	-	-
Søvnløshed.....	1	-	1	-	-	-	-	-
Tidligere Sindssygd. og smertelige Indtryk	3	2	1	2	1	-	-	-
Trauma.....	2	1	1	-	-	-	-	-
Ulykkeligt Ægteskab eller Familieforhold	6	2	4	-	-	-	-	-
Uordentligt Levnet.....	2	2	-	-	-	-	-	-
Ukjendte eller uopgivne Aarsager.....	191	101	90	34	27	4	3	2
Tilsammen ³⁾	790	402	388	117	105	28	30	7

¹⁾ Heraf Digestionsuordener hos 2 Kvinder og Influenza hos 2 Mænd. ²⁾ Heraf Influenza hos 1 Mand og 3 Kvinder, Erysipelas hos 2 Kvinder, Rheumat. acut. hos 2 Mænd, Tyfus hos 1 Suppressio mensium hos 1 Kvinde, Marasmus sen. hos 1 Kvinde og Cancer uteri hos 1 Kvinde.

Sindssygdом hos de paa Asylerne indlagte Syge.

réparties par cause présumée de la maladie.

Kristiansand.		Eg.		Stavanger.		Newen- gaarden.		Rosen- berg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	1
-	-	20	25	-	-	6	7	4	1	2	-	4	6	14	21
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	4	3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	3	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	1	2
-	-	-	-	-	-	4	1	-	-	2	-	-	-	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	1	1	5	-	-	1	1	-	-	1	11
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	3	1	-	-	5	-	-	-	-	-	3	-	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	-	3	1	-	1	-	-	4	1	2	3
1	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	6	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	3	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	4	4	2	1	-	1	-	-	-	3
-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	4	-	5	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	5	4	-	-	17	16	3	3	1	-	1	-	7	12
-	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	1	1	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1	2	-	-	-	2	-	1	-	-	-	2	-	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	2	-	-	-	-	1	1	-	-
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	18	19	-	2	16	13	8	5	2	1	3	3	16	15
1	1	61	62	1	3	78	69	19	13	12	4	24	13	61	81

hos 8 Mænd og 3 Kvinder, Digestionsuordener hos 2 Mænd og 2 Kvinder, kronisk legemlig Sygdom
 Kvinde, Malaria hos 1 Mand, Anæmi hos 1 Kvinde, Rakit hos 1 Mand, Neurastheni hos 1 Kvinde,
 9) 16 Mænd og 4 Kvinder, indlagt til Observation, ikke medregnet.

Tabel XXI. Oversigt over de paa Sindssyge-

Tableau des entrées réparties par

	Tilsammen.			Gaustad.		Kristiania ¹⁾ .		Oslo.
	Tils.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.
Arbeiderstanden	145	86	59	30	25	13	10	-
Bonde-, Husmand- og Inderststanden	277	141	136	34	21	1	-	-
Borgerstanden	17	6	11	4	6	-	-	-
Embeds- og Bestillingsstanden	34	12	22	4	8	-	-	-
Forskjellige Funktionærer	5	1	4	-	3	-	-	-
Haandværkerstanden	81	53	28	11	5	6	3	4
Handelsstanden	32	20	12	9	6	3	1	3
Lægds- og Fattiglemmer	33	20	13	3	2	-	-	-
Militærstanden	-	-	-	-	-	-	-	-
Omstreifere	3	1	2	-	1	-	-	-
Skolelærerstanden	6	2	4	-	3	-	-	-
Straf- og Varetægtsfanger	13	13	-	9	-	-	-	-
Studerende	3	3	-	1	-	-	-	-
Sømandsstanden	59	39	20	11	7	3	-	-
Tjenerstanden	87	10	77	6	17	-	16	-
Uden Stilling	1	-	1	-	1	-	-	-
Tilsammen	796	407	389	122	105	26	30	7

¹⁾ 2 Mænd til Observation ikke medregnet. ²⁾ 1 Kvinde og 4 Mænd til Observation ikke

Tabel XXII. Oversigt over

Relevé de l'application

Asyl.	Tilsammen.						Indespærring er anvendt i følgende Antal Timer pr. 100 Forplejningsdage.	Uro.				Uro og Øde- læggelseslyst.				
	Tilfælde.			Personer.				Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	
Gaustad ¹⁾	6	5	1	6	5	1	0,02	2	-	2	-	-	-	-	-	-
Oslo	18	-	18	9	-	9	0,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eg.	4	-	4	3	-	3	0,03	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Newengaarden.	184	100	84	141	68	73	147,7	71	73	49	65	-	-	-	-	-
Rosenberg	59	15	44	26	14	12	61,0	-	-	-	-	12	20	12	5	5
Møllendal.	8	3	5	6	2	4	3,7	-	-	-	-	3	5	2	4	4
Rotvold	208	75	133	100	45	55	0,3	8	68	5	23	-	-	-	-	-
Tilsammen	487	198	289	291	134	157		81	141	56	88	15	25	14		9

¹⁾ En Mand er opført saavel under Voldsomhed som under Voldsomhed og Undvigelseslyst.

asylerne Indkomnes Stand og Stilling.

profession et par condition sociale.

Kristian- sand.		Eg ³⁾ .		Stavanger.		Newen- gaarden ³⁾ .		Rosen- berg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
-	1	11	10	-	-	11	5	1	-	1	1	2	3	17	4
-	-	17	21	-	-	36	34	10	7	4	2	13	5	26	46
-	-	-	-	-	-	2	4	-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	-	3	-	-	4	4	1	-	-	-	2	3	1	4
-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	12	3	1	-	12	6	3	1	-	-	2	1	6	5
-	-	2	-	-	-	1	-	1	-	3	-	-	-	1	2
1	-	3	-	-	2	4	-	1	1	-	1	4	1	4	6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	7	8	-	-	8	5	2	-	4	-	-	-	4	-
-	-	3	15	-	1	-	11	-	4	-	-	-	-	1	13
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	61	62	1	3	78	69	19	13	12	4	24	13	63	82

medregnet. ³⁾ 5 Mænd og 2 Kvinder til Observation ikke medregnet.

Anvendelse af Indespærring.

de reclusion.

Ødelæggelseslyst.				Voldsomhed.				Voldsomhed og Undvigelseslyst.				Undvigelseslyst.				Usømmelig Opførsel.			
Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
-	-	-	-	2	1	2	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	18	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	4	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	29	11	19	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	24	1	7	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	3	2	2	64	58	37	27	-	-	-	-	-	-	-	1	4	1	3	3
2	3	2	2	96	116	59	55	1	-	1	-	2	-	1	-	1	4	1	3

Tabel XXIII. Oversigt over

Relevé des causes, qui ont occasionné l'application

Asyl.	Tilsammen.					
	Tilfælde.			Personer.		
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.
Eg	2	2	-	1	1	-
Rosenberg	2	-	2	1	-	1

Tabel XXIV. Middeltal af daglig

Nombre moyen par jour des aliénés occupés

Asyl.	Tilsammen.			Gaards-, Have- og Markarbeide.			Brændeskjæring og Bæring af Kul og Ved.			Haandværksarbeide.		
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.
Gaustad	160,7	81,2	79,5	18,2	13,6	4,6	9,8	9,8	-	8,7	8,7	-
Kristiania	33,7	16,8	16,9	-	-	-	-	-	-	3,6	3,6	-
Oslo	16,5	-	16,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kristiansand ..	8,7	3,4	5,3	-	-	-	2,3	2,3	-	1,1	1,1	-
Eg	140,0	83,9	56,1	23,2	19,0	4,2	14,1	14,1	-	11,9	11,9	-
Newengaarden ..	59,3	31,7	27,6	8,1	7,0	1,1	2,6	2,6	-	6,4	6,4	-
Rosenberg	77,1	59,1	18,0	11,6	11,6	-	1,0	1,0	-	3,1	3,1	-
Møllendal	26,0	13,0	13,0	1,0	1,0	-	-	-	-	3,0	3,0	-
Trondhjem	52,6	31,3	21,3	5,2	5,2	-	-	-	-	3,6	3,6	-
Rotvold	116,9	52,8	64,1	8,9	8,4	0,5	16,9	16,9	-	0,5	0,5	-

Anvendelse af Tvangstrøje.

de camisole de force dans les hospices d'aliénés.

Asyl.	Selvbeskædigelsestrang.				Antal Timer pr. 100 Forpleinings- dage.
	Tilfælde.		Personer.		
	Md.	Kv.	Md.	Kv.	
Eg	2	-	1	-	0,5
Rosenberg	-	2	-	1	1,5

arbeidende Syge i Asylerne.

au travail dans les diverses hospices.

Husgjerning.			Drev- og Æld- plukning.			Not- og Garn- binding.			Kvindeligt Haandarbejde.			Kontorarbejde.		
Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.
44,4	21,2	23,2	26,8	26,8	-	-	-	-	51,7	-	51,7	1,1	1,1	-
14,4	9,0	5,4	4,2	4,2	-	-	-	-	11,5	-	11,5	-	-	-
2,7	-	2,7	7,6	-	7,6	-	-	-	6,2	-	6,2	-	-	-
2,0	-	2,0	-	-	-	-	-	-	3,3	-	3,3	-	-	-
35,2	18,2	17,0	26,0	20,7	5,3	-	-	-	29,6	-	29,6	-	-	-
15,5	6,2	8,3	7,5	7,5	-	2,0	2,0	-	18,2	-	18,2	-	-	-
23,9	19,8	4,1	23,6	23,6	-	-	-	-	13,9	-	13,9	-	-	-
5,0	2,0	3,0	3,0	3,0	-	4,0	4,0	-	10,0	-	10,0	-	-	-
9,6	4,6	5,0	17,9	17,9	-	-	-	-	16,3	-	16,3	-	-	-
36,8	18,3	18,5	7,9	7,9	-	0,4	0,4	-	45,1	-	45,1	0,4	0,4	-

Tabel xxv. Extrakt af Regnskaberne for Gaustad, Eg og Rotvold Asyler for Regnskabsaaret $\frac{1}{7}$ 1892— $\frac{30}{6}$ 1893.

Tableau des recettes et des dépenses des établissements d'aliénés de Gaustad, d'Eg et de Rotvold
 $\frac{1}{7}$ 1892— $\frac{30}{6}$ 1893.

Indtægt:

	Gaustad.	Eg.	Rotvold.
	Kr.	Kr.	Kr.
Kurpenge	185 651,22	130 221,54	105 863,12
Arbeidsvirksomheden	9 442,14	10 279,26	3 642,60
Erstatning for Beklædning	—	—	9 408,99
Gartneriet	2 601,35	2 373,86	1 662,45
Jordbruget	51 228,99	26 517,46	24 954,34
Indtægter af Besisningen	6 207,62	5 176,07	4 695,78
Diverse Indtægter	152,01	702,66	77,61
Tilsammen	255 283,33	175 270,85	150 304,89

Udgift:

	Kr.	Kr.	Kr.
Lønninger og Pensioner	46 894,26	31 935,18	29 888,80
Besisningen	86 430,24	67 042,90	59 328,66
Syges Adspredelse, Arbeidspenge og Flids- belønninger m. m.	3 265,33	1 998,78	2 117,60
Bygningerne, Gas- og Vandleddninger m. m.	9 488,90	6 696,67	4 290,90
Inventariet	10 466,57	4 508,30	4 468,75
Belysning	20 600,39	2 397,11	2 616,92
Brænde		10 802,00	10 108,28
Medicinske Fornødenheder	3 843,16	2 026,03	1 990,63
Bibliotheket	445,88	305,49	302,21
Kontorudgifter	870,72	714,89	407,84
Vask og Renholdelse	3 349,81	2 949,44	1 647,92
Materialier til Verkstederne, Beklædningen	7 207,39	8 966,20	6 809,94
Heste- og Dagarbeide m. m.	3 600,00	1 200,00	—
Gartneriet	1 529,33	1 079,16	2 362,44
Jordbruget:			
Lønninger	5 172,64	3 630,00	3 439,00
Andre ordinære Udgifter	36 662,98	18 581,65	15 589,08
Lagerkonto	25,06	—	—
Tilfældige og forskellige Udgifter	2 069,71	1 227,96	2 378,58
Extraordinære Udgifter	9 400,00	11 217,86	—
Tilsammen	251 322,37	177 279,62	147 747,55

Af Direktør A. Lindboe's Beretning for Gaustad Asyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Gaustad.

— — Af de under Dødsaaarsagen *Gastro-enteritis* opførte antoges hos 2 Sygdommen rimeligvis at være Influenza.

En af de under Dødsaaarsagen *Insania* opførte Patienter var en 38-aarig Gaardmandsenke (L.-No. 8142), der i 12-aars Alderen skulde have haft et forbigaaende Anfald af halvsidig Lammelse. Hun indkom 27de Mai 1893 under Diagnosen Dementia, var urolig, voldsom, forvirret, maatte tildels kunstig ernæres; de smaa Kræfter sank hurtig, og hun døde 16de Juni 1893. Ved Sektionen viste Dura mater sig sterkt adhærent til Hjerneskallen; de tynde Hinder var noget fortykkede, injicerede og temmelig ødematøse. Hjernesubstansen i sin Helhed blød, omkring Sideventriklerne sterkt injiceret; i den bagre Del af høire Thalamus opticus og udad for denne fandtes Hjernemassen skidden gulbrun farvet i en liden Valnøds Udstrækning; i dette Partis bagre Del en afkapslet tom Hule af en liden Bønnes Størrelse og Form, længere fortil i Massen et ertstort Focus med nogenlunde friskt Blod og dilacereret Hjernemasse. Ingen Atheromer at opdage i Arterierne. Forøvrigt fandtes Mitralklapperne noget tykke og knudede i Randen, i Aorta talrige mindre gule Afsætninger. I høire Lunge nedad et friskt Infarkt.

Forøvrigt fremviste de under Dødsaaarsagen *Insania* opførte Døde temmelig sterke Forandringer i Hinderne og Hjernen: Sammenvoxninger mellem Hjerneskallen og Dura mater, i ikke faa Tilfælde temmelig udviklet Pachymeningitis interna, delvis med større og mindre Blødninger, Fortykkelse og Ødemer i de tynde Hinder, delvis Atrofi af Hjernesubstansen med Udvidning af Sideventriklerne osv. Den nærmeste Dødsaaarsag var i flere Tilfælde ren Udtømmelse af Kræfterne.

Hos den under Dødsaaarsagen *Peritonitis* opførte 82-aarige Mand fandtes i den bagre Del af Pons Varoli lidt ovenfor dens bagre Begrændsning og $\frac{1}{2}$ cm. dybt under Forfladen i Midtlinien et næsten sort Parti af en ganske liden Erts Størrelse, hvor Substansen var opblødet; i Omkredsen en Del Blodprikker.

Noget særligt Symptom at tilskrive denne Læsion var ikke optraadt; Døden var imidlertid indtraadt temmelig pludselig.

Den af *Pleuropneumonia* døde Mand led af langt fremskreden Paralysis generalis.

Ogsaa hos de øvrige under forskellige andre Dødsaaarsager opførte Døde fandtes i større og mindre Grad de under «Insania» nævnte Forandringer i Hinderne og Hjernen. — —

Af Overlæge P. Winges Beretning for Kristiania Sindssygeasyt.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Kristiania.

— — Angaaende *tidligere Anfald* af Sindssygdom er for de Nyoptagnes Vedkommende meddelt, at

intet Anfald tidligere skal have været tilstede hos	22	Mænd	og	18	Kvinder,
1 Anfald hos	2	—	—	6	— ,
fra 1 til 3 Anfald hos	1	—	—	4	— ,
over 3 Anfald hos	1	—	—	—	— ,
herom intet oplyst hos	—	—	—	2	— ,

Jeg skal imidlertid her tilføie, at denne Meddelelse vistnok er temmelig upaalidelig, da man i mange Tilfælde kun har den Syges egen Forklaring at holde sig til.

Angaaende Tilfælde af Sindssygdom eller betydeligere Nervesygdomme i de Nyoptagnes *Slægt* skal jeg meddele, at saadanne ikke skal være paavist eller tilstede hos 3 Mænd og 8 Kvinder, men i den nærmeste Slægt forefaldne hos 8 Mænd og 7 Kvinder, i den fjernere Slægt hos 9 Mænd og 8 Kvinder; herom intet oplyst hos 6 Mænd og 7 Kvinder.

— — Med Hensyn til *Klassifikationen* af de forskellige Former af Sindssygdom er det hidindtil brugte Esquirolske Schema ifølge Medicinalstyrelsens Paabud forladt og et nyt Schema er sat istedet. Efter dette er den tidligere fremsendte Oversigt over de i Asylet i 1893 behandlede Syge affattet, og man vil af denne saaledes se de forskellige Former af Sindssygdom, der er behandlede i afvigte Aar.

For at være i Overensstemmelse med Landets øvrige Sindssygeasytler, holder jeg mig i denne Beretning udelukkende til den nye Nomenklatur, da det formentlig ikke længere tør passe, saaledes som jeg i en lang Aarrække har gjort, at fremhæve Inddelingen i idiopathiske og sympathiske Sindssygdomme samt de antagne somatiske Aarsager til Sygdommen hos de i det forløbne Aar nyoptagne Patienter.

— — Som af Oversigten vil sees, døde der i forløbne Aar 9 Patienter, nemlig 6 Mænd og 3 Kvinder; disse var:

1. I. B., 44 Aar gammel, gift, tidligere Styrmand, indlagdes den 18de Marts 1890 i Asylet. Han havde tidligere været meget henfalden til Drik og havde før været behandlet for konstitutionel Syphilis. Han opførtes under Diagnosen Mani; men det varede ikke længe, førend utvilsomme Tegn paa Paralysis generalis optraadte. Sygdommen skred paa den sædvanlige Maade mere og mere frem. Han sank mere og mere sammen, opfattede ikke længere, hvad han saa og hørte; de sædvanlige epileptiske Anfald indfandt sig, og han døde den 15de Januar 1893.

Ved Sektionen fandt man i begge Lungers nederste Lapper Pneumoni, ellers intet; Hjertet noget stort og blegt, men ikke tydeligt fedtdegenereret, Milten ikke blød. Dura overalt fastvoxet til Kraniet, de tynde Hinder tildels melkagtig fortykkede, noget subarachnoidalt Ødem, Hinderne hist og her adhærente til Corticalis. Gyri, især foran Central-Gyri, utvilsomt atrofiske; Ventriklerne noget udvidede, Hjernens Vægt 1080 Gram. Nærmeste Dødsårsag i dette Tilfælde dobbelt Pneumoni.

Mikroskopisk viser Corticalis en *diffus* Degeneration af samtlige Elementer, ligesaa Fortykkelse af Hinderne og Forandringer i Karrene. Stærkest afficerede er: G. recti, G. frontal. inf., Insulæ Reilii, G. fornicati og Lob. temporales. Der forefindes desuden en Affektion af de motoriske Kortikal-Partier, stærkest af Lobul. paracentrales. I M. oblongata delvis Fedtdegeneration af Kjernekerne, ligesaa tildels af de udtrædende Nerver. I M. spinalis er det samme Tilfældet; dertil fremtrædende Degeneration af Pyramidebanerne og de centrale Partier af de Gollske Streng.

2. M. P., 58 Aar gammel, gift, Skomager, indlagdes i Sindssygeasylet den 9de Juni og opførtes under Diagnose Dementia. I 20-aars Alderen var han en Tid paa Gaustad Asyl og har antagelig siden han udgik derfra befundet sig ret vel, indtil han i Oktober 1890 blev overkjørt, fik et stort Saar i Hovedet, for hvilket han behandledes paa Rigshospitalet i 4 Maaneder. Som Merker efter denne Molest er der over venstre Del af Panden og Skallen et meget stort Ar, tildels med Exkorationer. Efter dette Trauma skal han af og til have været «rar» og «stur». I Begyndelsen af Juni Maaned, altsaa faa Dage før Optagelsen i Asylet, blev han end mere taus, troede, han var fortabt og at han ingen Naade kunde finde hos Gud. Han hallucineredes baade for Syn og Hørelse, troede sig forfulgt og efterstræbt. 2 Dage før han indlagdes var han løbet fra sit Hjem og kom siden did tilbage aldeles gennemvaaet; maaske et mislykket Selvmordsforsøg. Ved Indlæggelsen her var han i en yderst elendig Forfatning; han kunde ikke staa; han sank mere og mere sammen, Pulsen ganske liden, neppe følelig; subnormal Temperatur. Det lykkedes kun at faa bibragt ham nogle mindre Kvanta af Vin; andre Levnetsmidler

kunde man ikke faa i ham, og Patienten døde den 14de Juni paa 5te Døgn efter Optagelsen.

Sektion. Dura næsten overalt adhærent til Kraniet. De tynde Hinder fortykkede; ellers ved Hjernen makroskopisk intet Abnormt at se. Hjernens Vægt 1390 Gram. Lunger, Hjerter samt Underlivsorganerne normale. Dødsårsagen var i dette Tilfælde Sindssygdom med organiske Forandringer i Hjernen, specielt i M. oblongata.

Mikroskopisk viser sig hverken i Hinderne eller Grundsubstansen nogen-
somhelst Betændelse, men kun Gangliacelle-Degeneration og en iøine-
springende Ødelæggelse af de marvholdige Fibre. Ældst er Affektionen i
G. recti, Insula Reilii, G. fornicati og G. temporales secund. & tert.
Yngst i G. centrales og Lobul. paracentrales. Den dorsale Vaguskerne
er tildels skleroseret, Gangliacellerne faatallige, dels fedtdegenererede, dels
ødematøse. Nerveudbredningen i Hjernen afsvækket; marvløse Striber i
den udtrædende Vagus; Afløsning af Nervefibre i Pyramidebanerne.

3. J. G., 46 Aar gammel, gift med en Jernskrabhandler, indlagdes den 2den Juni 1890 i Asylet. Hun led af en kronisk Paranoia, som havde bestaaet i over 3 Aar før Optagelsen med Ideer om Efterstræbelse og Forfølgelse samt delvis ambitiøse Vrangforestillinger. Hvad Hallucinationer angaar var hun meget knap og tilbageholden i sin Forklaring; men det fremgaar dog af denne, at hun har haft Hallucinationer, ialfald for Synet, om hvilke hun udtalte sig udførlig og bestemt. I de senere Tider af sit Ophold i Asylet var hun ganske taus. Det bemærkedes nu ved den fysikalske Undersøgelse tydelige Tegn paa en indtraadt Lungesvindot, og hun døde den 16de Juni 1893.

Sektion. Ved Hjernen og dens Hinder intet abnormt makroskopisk at se. Hjernens Vægt 1240 Gram. Begge Lunger overalt oversaaede med tuberkuløse Foci, omgivne af pneumoniske Infiltrationer. I høire Pleurahule en ikke ubetydelig serøs Ansamling. Ved Hertet og Underlivsorganerne intet abnormt at se. Nærmeste Dødsårsag altsaa Lungesvindot.

I bestemte Kortikalpartier sees *mikroskopisk* en Sklerose af 2det og 3die Gangliacellelag med delvis Degeneration af Cellerne og af de tangentielle Nervefibre i disse Partier. Sterkest afficeret er G. fornicati, mindre G. recti, G. temporales, secund. & tert. og Insula Reilii, mindst Frontalgyri og G. temporales primi. Flekkevis, tildels subkortikal, Affektion af Occipitalklappen. Den øvrige Corticalis er uforandret. M. oblongata maa, fraregnet en svag Sklerose af den dorsale Vaguskerne, ansees for normal. M. spinalis ligesaa.

4. K. O., gift med en Smed, 55 Aar gammel, indlagdes den 29de December 1888 i Asylet som lidende af en Melancholi, der efter Sigende havde udviklet sig i omtrent $\frac{1}{2}$ Aar før Optagelsen. Hendes Sindssygdom var ledsaget af religiøse Vrangforestillinger med Frygt for Tabet af Guds Naade samt Syn- og Hørelsesshallucinationer. Hun havde til forskellige Tider, baade før hendes Indlæggelse i Asylet og under hendes Ophold

her, gjort gjentagne Selvmordsforsøg, villet kaste sig ud gennem Vinduet, villet drukne sig, hænge sig, og bad om, at man vilde dræbe hende. Kunde hun under denne sin Selvmordstrang faa fat i en spids eller skarp Ting, gjorde hun med denne strax Forsøg paa sig selv. Til enkelte Tider kunde hun være i et noget bedre Humør; men dette var kun af kort Varighed, og Sygdommen vedvarede med samme Vrangideer og Selvmordsforsøg og gik efterhaanden over i en Demens som ovenanført. I Slutningen af Aaret 1892 indtraadte der af og til Besvimelsesanfald, hvilke i afvigte Aar blev mere hyppige. Patellarreflexen var ophævet paa begge Sider, ophævet Pupillarreflex for Lys, ingen Anæsthesi, nogen Analgesi. Hun havde i den sidste Tid været stadig urenlig og kunde ikke staa. Den 27de August 1893 døde hun.

Ved *Sektionen* fandtes intet væsentligt abnormt ved den makroskopiske Undersøgelse af Hjernen og dens Hinder. Hjernens Vægt 1080 Gram. I høire Lungetop en nødstor Kaverne med pneumonisk Infiltration i Omkredsen. Begyndende pneumonisk Affektion fandtes ogsaa i begge Lungers nederste Lapper. Hjertet blegt, slapt og antagelig for en Del fedtdegenereret. Ellers intet abnormt ved de andre Organer. Nærmeste Dødsårsag her Lungebetændelse og Vagusdegeneration.

Mikroskopisk viser enkelte Gyri Forandringer, nemlig Piafortykkelse, Sklerose af Grunds substansen, «Spinnenzellen» i Medullaris og 1ste Gangliocellulag, nogen Gangliocelledegeneration og betydelig Afsvækkelse af Nerveudbredningen. Affektionen paavises i G. recti, G. fornicati, Insulæ Reilii, G. frontal. inf., G. temporal. secund. & tert. samt G. hippocampi. De øvrige Kortikalpartier er nærmest normale. Den dorsale Vaguskerne ødelagt. Ellers ingen Forandringer i M. oblongata. I M. spinalis forefindes en nogenlunde vel begrændset Sklerose af Bagstrengene.

5. O. F. E., forhenværende Handelsbetjent, ugift, ved sin Død 46 Aar gammel, indlagt i Sindssygeasylet den 11te Februar 1874, Idiot. Han havde efter Forældrenes Forklaring som Spædbarn lidt af Konvulsioner. I de senere Aar af hans Ophold i Asylet udviklede sig en Lungesvindst, af hvilken han den 30te August 1893 døde under Hoste og Hektik.

Ved *Obduktionen* fandtes endel af Dura adhærent til Kraniet. De tynde Hinder flekkevis melkagtig fortykkede. Hjernevindingerne syntes atrofierede, Ventriklerne udvidede. Hjernens Vægt 1300 Gram. Begge Lunger adhærente til Brystkassen. I venstre Top flere Kaverne med tuberkuløse Infiltrationer i Omkredsen; nederste Lungelap normal. Hele høire Lunge viser Konsistens som en Lever, overalt fra Top til Basis infiltreret af Tuberkler med pneumoniske Infiltrationer i Omkredsen. Hjertet slapt og viser her og der Fedtdegeneration. Nærmeste Dødsårsag Lungesvindst.

Mikroskopisk Fund. I endel Gyri er Grunds substansen noget tæt, Gangliocellerne chromophøbe, og der er yderst faa Tangentialfibre paaviselige. Forandringerne paavises sterkere udtalt i G. recti, Insulæ Reili,

G. temporal. secund. & tert., derimod mindre udtalt i G. fornicati og Frontalgryi. Slet ikke afficeret er de motoriske Kortikalcentra og Occipitallappen. M. oblongata og M. spinalis normale.

6. L. B., 26 Aar gammel, mekanisk Arbejder, gift, overflyttedes den 2den Juni 1893 til Sindssygeasylet fra Rigshospitalet, hvor han havde været behandlet i de sidste 7 Dage. Efter Meddelelse havde han lidt af epileptoiske Anfald, der til enkelte Tider viste sig kun som Besvimelser uden Ledsagelse af Kramper. Ved Optagelsen paa Hospitalet forklarede han, at han forøvrigt befandt sig vel indtil ifjor Vinter, «da hans Tanker blev borte for ham». Han forklarede, at han sov lidet om Natten, men var trist og havde Hovedpine. Paa Rigshospitalet var han temmelig urolig og tildels voldsom; han hallucineredes formentlig for Synet.

Ved Optagelsen her i Asylet, hvor han opførtes under Diagnosen Amentia, var han i de første Dage temmelig rolig, talte ikke, uden naar man ligesom pressede ham efter Svar paa fremsatte Spørgsmaal. Der var ingen tydelig Stemningsforandring, men han var aldeles desorienteret, havde ikke Rede paa Dag, Time, Maaned, Aarstal. Han tilkjendegav ikke ordnede Vrangforestillinger; hvorvidt han hallucineredes, kunde ei med Sikkerhed afgjøres. Den 5te Juni fik han et Anfald, hvorunder han stod ganske stiv, sank derpaa overende, uden at der viste sig Kramper eller Skum for Munden. Urinen gik herunder i Klæderne. Han gjorde senere et Rømningsforsøg ved at ødelægge et Vindu og hoppe ned i en Baggaard fra 2den Etage. En Vogter, som satte efter Patienten, fik af denne et Slag af et Træstykke i Hovedet. Patienten var fremdeles urolig, desorienteret, angav at alt «gik rundt for ham» og at han ei kunde erindre, hvad der var passeret med ham. I Slutningen af August Maaned optraadte efter et Gnav- eller Stødsaar paa høire Stortaa en Lymfangit, der gik opover Extremiteten. Hermed forbandt sig Feber med en indtil 2 Grader forhøiet Temperatur. Den 3die September om Eftermiddagen begyndte han at aande besværlig; henad Aftenen blev Respirationen snappende, derpaa Trachealrallen, og Kl. 1 om Natten døde han.

Sektion. Dura sammenvoxet med Kraniet med straaformige Udløbere fra Sutura sagittalis. De tynde Hinder overalt bedækket med Pus af grønlig Farve. Mest forefandtes dette paa Undersiden af Cerebellum. Ventriklernes fyldte med Pus og Endothelet skiddenfarvet og svullent.

Mikroskopisk Fund. Over Konvexiteten en betydelig Betændelse af de tynde Hinder med udtraadte røde og hvide Blodlegemer i massevis. Betændelsen er almindeligvis lokaliseret til Hjernens Overflade med sekundær Degeneration af 1ste og 2det Lag i Corticalis. Undertiden gaar ogsaa Affektionen dybere ind i Vævet. Betændelsen især instruktiv i G. frontal. sup., ligeledes i G. centrales, Lob. paracentral., G. temporalis pr., sec. & tert. og hippocampi. I Temporallappen er i det hele Destructionen størst, mindre i de motoriske Gyri og mindst i Occipitallappen. G. recti og G. fornicati vise mindre Betændelse af yngre Dato. Her synes nemlig, i

nogen Tid forud for den akute Affektion, at have bestaaet en kronisk Sklerose. Lignende akut Betændelse forefindes i M. oblongatas Hinder med Sklerose og Opløsning af Nervefibrenes Marvskeder i hele Bulbus, Banedegeneration i alle Retninger. I enkelte Arterier sees en tydelig akut Endarterit. Lignende Betændelse af Ventriklernes Vægge.

7. F. O. N., forhenværende Handelsagent, 39 Aar gammel, ugift, optaget i Asylet den 28de Februar Aften. Han indlagdes efter Politiets Rekvisition, da han ved sin Optræden havde vist sig farlig for sine Omgivelser. Da han optoges i Asylet, frembød hans Tilstand en primær Demens. Han var tidligere behandlet for konstitutionel Syphilis. Hans senere Vrangideer havde væsentlig den ambitiøse Karakter. Hans Blik var sløvt, Stemningen nærmere exalteret, idet han troede sig i Besiddelse af Tusinder af Kroner, hvilken Sum voxede senere hen til Millioner, senere til Trilioner. I sin egen indbildte Styrke glædede han sig ogsaa. Han kunde, sagde han, løfte en Hest med Lillefingeren. Der var i Begyndelsen af hans Ophold i Asylet ingen Hæsitiation i hans Tale, ingen fibrillære Muskeltrækninger i Ansigtet, ingen tydelige Rygmarvssymptomer. Under hans Henliggen i Asylet var han fremdeles lige urolig og forvirret. Han var aggressiv og voldsom baade mod de andre Patienter og Vogterne. Han hallucineredes sterkt baade for Syn og Hørelse. Han var nu, sagde han, bleven Student, Raadmand, Sagfører, Doktor og Skarpretter, og derhos var han ogsaa nu bleven udnævnt til Konge i Europa. De paralytiske Symptomer traadte nu mere og mere frem; den venstre Legemshalvdel blev paretisk, hans Tale blev lallende, han maatte katheteriseres paa Grund af Lammelse af Blæren. Hans Digestion var i Uorden, han brækkede sig af og til, og under en kontinuerlig Hikke døde han den 11te September.

Sektion. Dura mater overalt fastvoxet til Kraniet. De tynde Hinder omtrent overalt fortykkede, tildels som melkehvide Flader fastvoxede til Corticalis. Ventriklerne udvidede, med forøget Vædskeansamling. Apoplektisk Focus kan ikke makroskopisk paavises nogetsteds. Hjernens Vægt 1540 Gram. I Lungerne ved Basis nogen Hypostase, ellers intet abnormt; Hjertet normalt med kraftig Muskulatur; Blærens Slimhinde ru, skiddenfarvet, og Blæren indeholdt noget sangvi-purulent Urin, ellers intet abnormt. Dødsårsag Paralysis generalis.

Mikroskopisk Fund. Ujevn Sklerose af Grunds substansen med «Spinnen-celler» i Medullaris og i 1ste Kortikallag. Betydelig Nervefiber-Degeneration; betydelig Fortykkelse af Hinderne. Dette forefindes ved G. recti, G. fornicati, Insulæ Reilii, G. frontal. inf. og desuden i G. frontal sup., G. centralis og Lobul. paracentralis paa højre, medens disse sidstnævnte Partier ere forholdsvis ubetydelig afficerede paa venstre Side. Den øvrige Corticalis viser ingen eller ubetydelig Affektion. I M. oblongata intet andet abnormt, end at der under Ependymet forefindes en paafaldende «Spinnencelle»-Udvikling med Sklerose af den tilstødende Grunds substans.

Affektionen ældst ved Ventriklens kaudale Ende. De udtrædende Vagus-fibre vise primær Degeneration. I Rygmarven forefindes Side- og Bagstrengssklerose samt Fortykkelse af Hinderne.

8. J. O. K., 51 Aar gammel, gift, Slagter, indkom den 1ste Juni 1889 i Asylet. Han havde tidligere været sterkt hengiven til Spirituosa, havde tidligere været behandlet for konstitutionel Syfilis, og paa Brystet, Underliv og Extremiteterne saa man en Mængde Ar efter tidligere Syfilisation. Ved Optagelsen i Asylet var han meget oprømt og i straalende Humør. Han var særdeles fornøiet med sig selv, var godmodig og venlig stemt mod sine Omgivelser, forklarede, at han var en stor Skuespiller og Sanger, der 18 Gange havde faaet Præmie som 1ste Komiker ved Tivoli-Maskeraderne. Efter Konens Forklaring havde hun i 1½ à 2 Aar før Mandens Indlæggelse merket denne Forandring i hans Ideer og Væsen.

Ved Undersøgelsen af ham fandt man en svag Tremor i Hænderne; Patellarreflexen noget træg; han havde vanskeligt for at staa paa ét Ben, og naar han under Forsøgene herpaa lukkede Øinene, vilde han strax falde. Ved hans Tale bemærkede man af og til en svag Hæsitation. Paralysen skred nu frem med sine sædvanlige Symptomer og med Vrangideer i ambitiøs Retning om Storhed, Styrke og umaadelige Rigdomme. I Begyndelsen af Aaret 1891 bemærkedes en svag, men dog tydelig Parese i nederste Facialgrene paa højre Side. Venstre Pupille noget større end højre, begge meget smaa, reagerer ikke for Lys, hverken direkte eller indirekte; derimod for Akkomodation. Tungen gik nu skjælvende over til højre Side, tydelig Hæsitation, Rombergs Symptom. Sensibiliteten paa Underextremiteterne, især paa crus, blev saagodtsom ophævet.

Under den fortsatte Sygdom vedvarede de ambitiøse Delirier, dog med noget vexlende Typus. De sædvanlige epileptiske Anfald optraadte og vedvarede med større eller mindre Hefthighed; den tilstedeværende Sløvhed var bleven mere og mere fremtrædende; der optraadte Rykninger med tydelig udtalt Parese og Kontraktur i den højre Legemshalvdel ligesaa Ansigtet og ned i Foden. Hans Tale blev mere og mere hæsiterende og uforstaaelig; han fik vanskelig for at tygge.

Den 29de Juni er der bemærket i Journalen, at hans Aandedræt er besværligt, i begge Lunger høres udbredt Sibileren og Slimrallen; ingen Blæsen eller Dæmpning af Perkussionslyden over Lungerne, saavidt man kunde faa undersøgt ham. Efter Anvendelse af Incitantia tabte disse Symptomer sig snart. Under de ovennævnte paralytiske Symptomer og tiltagende Marasme henlaa han, indtil han den 21de September Kl. 11 Formiddag døde.

Sektion. Dura mater næsten overalt fastvoxet med Hjerneskallen langs Sutura sagittalis og adhærent til de tynde Hinder, der befandtes fortykkede; Ventriklérne udvidede. I den øverste Trediedel af G. central. sinist. fandtes et rødfarvet diffust Parti af fastere Konsistens. Hjernens

Vægt 1200 Gram. I begge Lungers nederste Lapper er Pneumoni; Resten af Lungerne normal. Hjertermuskulaturen kraftig, ikke fedtdegenereret. Nærmeste Dødsårsag Lungebetændelse.

Den *mikroskopiske* Undersøgelse viser 2 i Alder og Udvikling forskellige Processer, nemlig en ældre kronisk Sklerose med Gangliacelle- og Nervefiberdegeneration, der kan paavises i G. recti, G. fornicati og Insulæ Reilii, og dernæst en yngre akut med «Spinnenzellen» etc. i Frontal-, Temporal- og Occipital-Gyri samt i de motoriske Gyri paa venstre Side. Den dorsale Vaguskjerne kun delvis degenereret. Sklerotiske Striber i den udtrædende Vagus. I Rygmarven Fortykkelse af de tynde Hinder med Randdegeneration, Side- og Bagstreng-Sklerose; marvløse Striber i de forreste Nerverødder.

9. M. J., 53 Aar gammel, gift med en Teglværksarbejder, indlagdes i Sindsygeasylet den 26de April 1893. Hun opførtes under Diagnosen Paranoia og havde efter ét Opgivende været sindssyg i 1 og efter et andet Opgivende i 3 Aar. Hun saa meget anæmisk ud, og ved Undersøgelsen fandt man over hele hendes Legeme talrige Aar efter Syfilisation. Paa høire crus sees et stort Ar, antagelig efter en Nekrose. For flere Aar siden havde hun henligget paa Byens Sygehus for tertier Syfilis. Hun vedgik at have været sterkt hengiven til Nydelsen af Spirituosa. I den sidste Tid havde hun i sit Hjem været meget urolig; hun indbildte sig og paastod, at man havde kastet noget urent og stinkende (Svovlsyre eller sligt) ind i hendes Hoved gennem Øret. Hun røgede med brændende Stikker i sit Værelse for at faa røget ud alt det Trolskskab, som hun troede var der. Hun vandrede urolig omkring om Natten og var uforsigtig baade med Ild og Lys. Hun indbildte sig ogsaa, at hendes Gang- og Sengklæder var fuldt besatte af Smaadyr, Smaadjævla og Trolde. Hun hallucineredes for Hørelsen og Almenfølelsen, men neppe for Synet. «Hun hørte og følte Troldene og Smaadjævlene, men saa dem ikke». Da hun indkom i Asylet, paastod hun, «at det var skeet efter Foranstaltning af en Spiritistforening, og herom havde hun faaet Underretning af en Aand». Tilstanden vedvarede fremdeles uforandret; hun vedblev med at ryste sine Klæder for at fjerne Smaadjævlene, som var i dem. Ideerne og Hallucinationerne vedvarede som før.

Den 28de November holdt hun Sengen; der var en frekvent Respiration med ganske ubetydelig Hoste. Ved Undersøgelsen paavistes en Pneumoni ved Basis i høire Lunge. Hun blev behandlet med Incitantia. Under tiltagende Dyspnoe døde hun den 4de December.

Sektion. Hjerneskallen ualmindelig haard; ved Hjernen og dens Hinder fandtes ved den makroskopiske Undersøgelse intet sikkert patologisk; ingen tydelig Atrofi. Hjernens Vægt 1230 Gram. I høire Lunges nederste og midterste Lap en croupøs Pneumoni i Hepatisationsstadiet; øverste Lap ødematøs. I venstre Lunges nederste Lap en Pneumoni i Engouementsstadiet. Resten af Lungen paa det allernærmeste ødematøs.

Hjertet slapt, Muskulaturen noget bleg, tildels fedtdegenereret; ellers intet abnormt. Nærmeste Dødsårsag i dette Tilfælde dobbelt Pneumoni.

Mikroskopisk Fund. Enkelte Gyri, nemlig G. recti, G. fornicati, Insul. Reilii samt Temporal-Gyri vise nogen Sklerose, Gangcelliedegeneration samt næsten total Ødelæggelse af Tangentialfibre. Det øvrige Kortikalparti er derimod paa det nærmeste normalt. I M. oblongatas nedre Partier sees Nerveudbredningen, dog uden Sklerose i den dorsale Vagus-kjerne, akut formindsket med mange Corpora amylacea. Marvløse Striber i den udtrædende Vagus. I Rygmarven en svag Sidestrengs-Sklerose med nogen Degeneration af de forreste Nerverødder og delvis Fedtdegeneration af de tilhørende Ganglieceller.

Foranstaaende Sektionsresultater er i den mest mulig sammentrængte Form meddelte af Dr. med. H. Holm, ligesom ogsaa Obduktionerne og de forskjellige mikroskopiske Undersøgelser som før er udførte af ham.

Oversigt over Kristiania Sindssygeasyls økonomiske og materielle Tilstand ved Udgangen af Aaret 1893.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Kristiania.

Indtægter:

	Kr.
1. Beholdning efter Kasseregnskabet for 1892:	
a. Kontant Kassebeholdning.....	Kr. 161,69
b. Restancer	« 19 986,21
	20 147,90
2. Tilskud af Fattigkassen	68 000,00
3. Refusioner:	
a. Asylets Tilkommende for dei Regnskabsaaret	
behandlede Sindssyge	Kr. 4 330,40
b. Tilfældige.....	« 1 216,67
	5 547,07
c. Af Statskassen efter Lov af 27de Juni 1891.....	33 490,93
4. For Arbejde og solgte Sager	37,30
5. « Beklædning til betalende Patienter	335,31
	127 558,51

Udgifter:

	Kr.
a. Lønninger.....	9 759,29
b. Bospisning af Patienterne.....	28 307,82
c. Kosthold til Vogterpersonalet og Fyrbøder samt Kostpenge til Overvogter og Matrone.....	4 431,10
d. Inventariets Vedligeholdelse.....	2 054,09
e. Vask og Renholdelse.....	3 483,95
f. Belysningen.....	1 567,57
g. Brændsel.....	1 919,50
h. Brandkontingent, Assurance og Vandafgift.....	445,10
i. Reparationer paa Eiendommen.....	1 974,41
k. Medikamenter, Sygerekvisita m. v.....	792,16
l. Beklædning.....	5 510,23
m. Natvægter, Vaagekoner, ekstraordinært Vagthold, Dagarbeide samt Orgelspil.....	745,80
n. Materialier til Patienternes Beskæftigelse, dels til Inventariesager, dels til Gjenstande for Salg.....	1 500,51
o. Diverse Udgifter.....	815,88
	63 307,41
Udbetalinger for andre Patienter i andre Asyler, for hvis Vedkommende Omkostningerne udbetales af Asylets Kasse efter Fattigkommissionens Bestemmelse.....	42 088,45
	105 395,86
Føres til Omdrag som uerholdelige Restancer:	
For Nr. 113 Ovidia Martinsdatter.....	69,60
Beholdninger:	
1. Beholdninger efter 1ste og 3die Indtægtsposter:	
a. Rest paa Restanceliste for 1892.....	Kr. 1 604,60
b. — « — « 1893.....	« 18 531,78
2. Kontant Kassebeholdning.....	« 1 956,67
	22 093,05
	127 558,51

	Kr.
Asylets samlede Udgifter har i Aaret 1893 andraget til	105 395,86
Herfra bliver at drage:	
1. Udbetalinger for andre Patienter i andre Asyler, for hvis Vedkommende Omkostningerne udbetales af Asylets Kasserer efter Fattigkommissionens Bestemmelse	Kr. 42 088,45
2. Do. for Beklædning til refunderende Patienter anførte	« 335,31
4. De under Indtægtspost 5 for Arbeide og solgte Sager anførte	« 37,30
4. Værdi af Materiel- og Varebeholdningen	« 238,80
	42 719,86
160 Patienter har altsaa i 38 242 Døgn kostet	62 676,00

der udgjør *med* Beklædning Kr. 1,63⁹/₁₀ og *uden* Kr. 1,46¹/₁₀ pr. Døgn.

Af Asyllæge Aalls Beretning for Oslo Asyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés d'Oslo.

— — 3 Patienter afgik i Aarets Løb ved Døden.

Den ene, en 22-aarig Syerske, Haandværkers ugifte Datter, indkom den 11te Marts 1893 i Asylet, hvor hun behandlede for Melancholia. Hun indlagdes fra Bellevues Sygehus for tuberkuløse Patienter, hvor hun var behandlet i nogle Dage for Tuberculosis pulmonum. Efter Indkomsten paa Asylet var hun stadig urolig, vilde ikke ligge i Sengen; hun var meget bleg og mager. I venstre Lungetop hørtes Rallelyd, ligesom Perkussionslyden var dæmpet i dette Parti; der var Ødem i Fødderne og Diarrhoe. Der optraadte i de sidste Dage sterke Smerter i Underlivet med Opdrivning og tympanitisk Perkussionslyd samt Brækninger. Denne Tilstand varede et Par Dage, hvorefter hun kollapsede og afgik ved Døden den 4de April 1893. Dødsårsagen Peritonitis acuta.

Den anden ved Døden afgaaede Patient var en 75-aarig Husmandskone fra Vefsen, der var indkommen paa Asylet i 1871. Hun var paa Grund af sin fremrykkede Alder og en Lammelse efter et apoplektisk Insult meget debil. I de sidste Dage af Juli Maaned optraadte en heftig Diarrhoe med Brækninger,

der bortrev hende i Løbet af et Par Dage. Hun døde den 30te Juli 1893 af Gastroenteritis acuta.

Den 3die ved Døden afgaaede Patient var en 72-aarig Kvinde, Embedsmands ugifte Datter, der var behandlet paa Asylet siden 1877 for Dementia. Hun havde ligget tilsengs siden 18de Februar 1893 paa Grund af fractura colli femoris, som hun paadrog sig om Natten, idet hun skulde op af Sengen. I Løbet af November Maaned blev hun yderligere medtaget; der optraadte nogen Hoste og Diarrhoe, uden at der kunde paavises nogen fysikalsk Forandring i Lungerne. Den 9de December optraadte sterke Febrilia, 1ste Hjertelyd hørtes uren; forøvrigt tillod hendes Tilstand ikke mere indgaaende Undersøgelse. Hun kollapsede hurtigt, mistede Bevidstheden og døde den 11te December af Influenza.

— — Der er i Aarets Løb af Forstanderen ved Oslo Hospital, Hr. Dons, bragt i Forslag og udført en hel Del Reparationer baade i Asylet og i Gaardsrummene, sigtende til Vedligeholdelse af Bygningerne og Udbedring af de sanitære Forhold. Saaledes vare Gjærderne forfaldne, Kloakerne i Uorden, Taget i begge Bygninger i høi Grad ramponeret, et gammelt Skur i det nedre Gaardsrum i faldefærdig Stand osv. De gjorde Reparationer maa alle siges at være paakrævede og har i det hele kostet Kr. 8 681,27. Hertil kommer, at Reparationsarbeidet har krævet større end almindelige Udgifter til Vask og Renholdelse; denne Konto er ogsaa opført med et Beløb af Kr. 769,79. Inventarkontoen gaar paa Grund af, at adskillige Reparationer er udførte og nyt Inventar anskaffet, op til Kr. 1 039,27. Asylet har i Aarets Løb ikke til alle Tider været fuldt belagt, saaledes er Antallet af Liggedage noget mindre i 1893 end i 1892, nemlig 14 737 mod 14 940 i 1892. Regnskabet viser, som det vil sees af vedlagte Oversigt, et Ballanceunderskud af Kr. 5 208,07.

Extrakt af Regnskabet for Oslo Sindssygeasyl.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés d'Oslo.

Indtægt:

	Iste Kvartal.	2det, 3die og 4de Kvartal.	Sum.
	Kr.	Kr.	Kr.
Sindssyges Forpleining	5 310,80	16 303,52	21 614,32
Sindssyges Beklædning	15,97	366,77	382,74
Forskjellige Indtægter	—	79,80	79,80
Ballance			5 208,07
			27 284,93

Udgift:

	Iste Kvartal.	2det, 3die og 4de Kvartal.	Sum.
	Kr.	Kr.	Kr.
Lønninger	970,60	2 930,79	3 901,39
Bespisningen	2 032,94	6 817,66	8 850,60
Skatter	—	253,41	253,41
Medicin og Sygebehandling	62,72	218,83	281,55
Begravelser	—	51,60	51,60
Brænde	658,10	1 153,92	1 812,02
Belysning	45,69	84,13	129,82
Inventar	306,06	733,21	1 039,27
Reparationer	82,40	8 598,75	8 681,15
Vask og Renholdelse	137,90	631,89	769,79
Feining	18,50	38,55	57,05
Fornøielser	11,50	89,70	101,20
Beklædning	6,45	263,90	270,35
Forskjelligt	315,54	770,19	1 085,73
	4 648,40	22 636,53	27 284,93

Oversigt over Kristiansands Sindssygeasyls Indtægter og Udgifter.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Kristiansand.

Indtægt:

	Kr.
Betaling for Sindssyges Forpleining	10 397,00

Udgift:

	Kr.
Løn til Lægen	400,00
Løn til Vogterpersonalet	1 730,00
Underholdning til de Syge	5 772,65
Lægemedler	30,55
Inventar m. m.	477,45
Brænde	571,50
Tilfældige Udgifter	311,55
Bygningerne	108,44
	9 402,14

Af Direktør Platous Beretning om Eg Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés d'Eg.

— — C- og D-Afdelingerne, specielt paa Kvindesiden, var stadig mere eller mindre overfyldte, og for at skaffe Plads for helbredelige Syge blev det nødvendigt at udskrive nogle uhelbredelige kvindelige Cellepatienter, der anbragtes i Sindssygekolonier paa Jæderen, medens deres rette Plads havde været i en offentlig Pleieanstalt, der ubetinget tiltrænges og forhaabentlig snart oprettes.

Asylet har alle Aar lidt under Mangelen af et tilstrækkeligt Antal Enkelt-rum, hvorfor jeg har indsendt Forslag om Udvidelse af Celleafdelingerne.

— Blandt de helbredede Udskrevne var 2 Mænd og 2 Kvinder feil-agtig opført under Diagnoserne Dementia, Imbecilitas og Epilepsia istedetfor rettelig under Diagnoserne Mania og Insania hysterica. Da Diagnosen for Listernes Skyld ofte maa opgjøres meget snart efter de Syges Indlæggelse, er Feiltagelse ikke til at undgaa.

Til Observation var af Domstolene indlagt 4 Mænd og 1 Kvinde. 2 Mænd erklæredes for ikke sindssyge; den ene af disse tilstod, at han havde anstillet sig som sindssyg i Haab om at slippe Straf.

— Den under Dødsaaarsagen Suicidium opførte Kvinde var en 47-aarig Arbeiderkone, der indkom 17de November 1892, lidende af Melancholia. Hun var anset for helbredet og hendes Hjemreise bestemt, da hun den 4de Februar foretog en Spadsertur i Følge med to Medpatienter. Da disse vilde udstrække Turen til Byen, skiltes hun fra dem paa Veien, idet hun ytrede, at hun foretrak at gaa tilbage til Asylet. Dette gjorde hun ikke; hun blev eftersøgt, og 2 Timer efter at hun gik ud fandtes hendes Klæder nede ved Elvebredden, hvorfra hendes Spor kunde forfølges ud over Isen til det aabne Vand. Om hun har ligget under for en pludselig Indskydelse i Forbindelse med Hallucinationer eller simpelthen dissimuleret, skal jeg ikke kunne sige, men dette Selvmord kom os alle aldeles overraskende.

I Asylet døde 5 Mænd og 3 Kvinder:

1. T. O., Gaardbruger, 48 Aar gammel, indkom den 16de Juni 1893 lidende af Melancholia, der var begyndt nogle Maaneder forud under Ophold i Amerika. Han havde sultet sig i længere Tid, var ved Ankomsten til Asylet yderst atkræftet, kunde ikke holde sig opreist og maatte bæres ind i Afdelingen, hvor han henlaa i en Døs og døde 30 Timer efter Indkomsten. Da Liget skulde transporteres hjem, foretoges ikke Sektion.
2. P. T., Kjøbmand, 34 Aar gammel, indkom den 10de August 1892 lidende af Dementia paralytica. I 1883 fik han Syfilis, og 6 Aar efter optraadte epileptiforme Anfald, der angivelig gjorde ham hypochonder, men han vedblev dog at styre sin Forretning ordentlig indtil Februar 1891, da han paa Grund af Raserianfald maatte interneres i Asylet. Efter nogle Maaneders Asylophold indtraadte en Remission, saa at Familien endog ansaa ham for helbredet, og han bestyrede atter sin Forretning i 1 Aar. Ved Indkomsten i 1892 var der udtalt Sløvhed, men ingen motoriske Forstyrrelser. Medens han som sædvanlig spadserede i Haven, fik han et epileptiformt Anfald, der gjentog sig samme og følgende Dag og endte hans Liv den 17de Juli 1893. Ved Sektionen fandtes Pachy-meningitis externa et interna, Encephalo-meningitis chronica og Hyperæmia cerebri. Truncus aabnedes ikke.
3. S. S., Skræppehandler, 40 Aar gammel, indkom den 3die Oktober 1893. Først i seneste Tid, og især efterat han var sigtet for Bedrageri og indkaldt til Forhør, begyndte han at vise sig underlig; det var specielt Om-

givelserne paafaldende, hvor ligegyldig han blev ligeoverfor Alt og Alle. Andre Oplysninger forelaa ikke. Ved Indkomsten ca. 3 Uger senere var han temmelig omtaaget, havde en uklar Fornemmelse af at være syg, men kunde intet forklare. Under Opholdet blev han stadig mere sløv og apathisk, sad halvsovende paa en Bænk og maatte mades. Der var ingen Krampe eller Paralyser. De sidste Dage henlaa han i Sopor og døde 5 Uger efter Indkomsten.

Sektion. Liget af en meget kraftig bygget Mand i godt Huld. Lacunar tyk, blodrig, indvendig ru atrofieret, Dura mater spændt, Hjernens Overflade fladtrykt, Hinderne let afløselige. Marvsubstansen i begge Pandelapper delvis omdannet til en Abscesshule uden skarp Begrænsning, fyldt med nekrotisk Hjernemasse og enkelte friske Blodkoagler. Hjernens Vægt 1650 Gr. Ved Bryst- og Underlivsorganerne intet særligt at bemærke.

4. O. G., Føderaadsmænd, 66 Aar gammel, indkom den 25de Oktober 1893. Søster og Datter sindssyge. Sygdommen optraadte første Gang i 1871, umiddelbart efter at han under Tømmerflødning var faldt i Elven og reddet i en meget forkommen Tilstand. I 1876 fik han et nyt Anfald og skal senere ikke været ganske normal. Efter en Søsters Død nogle Maaneder før Indkomsten forværredes Tilstanden; han begyndte at føre en forvirret Tale om Synd, Død og Dommedag, var ved Optagelsen i Asylet deprimeret og ængstelig agiteret, maver og afkræftet med Symptomer af fremskreden Lungetæring. Han døde den 19de November 1893, og ved Sektionen fandtes intim Sammenvoxning mellem Lacunar og Dura, opake fortykkede Hinder, atheromatøse Kar. I begge Lunger ftisiske Destruktioner.
5. H. S., Gaardbruger, 57 Aar gammel, indkom den 25de September 1893 lidende af Melancholia, der var begyndt et halvt Aars Tid iforveien og antoges fremkaldt ved Sindslidelser i Anledning et Gaardkjøb. Han plagedes af Angst og Uro, hallucineredes for Syn og Hørsel og havde gjort flere alvorlige Selvmordsforsøg. Han havde Sygdomserkjendelse, men fandt sin Tilstand saa uudholdelig, at han ikke lagde Skjul paa sine suicidal Tilbøieligheder. Under Asylopholdet bedredes han jevnt, var begyndt at være oppe og deltage i Arbejde og havde fattet Haab om at blive rask igjen. Resultatet blev desværre et andet. Da han den 6te December som sædvanlig deltog i Madhentning, snublede han i Gaarden, faldt forover mod Stenbroen og fik et lidet Saar i Glabella. Umiddelbart efter Faldet kunde han tale og forklare sig, gik tilsengs, men kort efter blev han paretisk i højre Arm og Ben og afasisk. Senere paa Dagen kunde han atter tale, og den følgende Dag var Paresen omtrent svunden. Den 8de December følte han sig saameget bedre, at han endog vilde staa op; men den 12te December forværredes atter Tilstanden. Pulsen blev langsom, uregelmæssig, Bevidstheden omtaagedes, og han døde den 14de December efter i sidste Døgn at have ligget i dyb Sopor.

Sektion. I Huden over Glabella et lidet friskt Ar; indvendig i Hovedhuden intetsteds Merke efter ydre Vold. Lacunar tyk, blodrig, løst fast-

heftet til Dura mater, der paa venstre Side er udspændt, mørkfarvet. I Subduralrummet findes et jevnt udbredt Blodextravasat, strækkende sig omkring hele venstre Hemisfære. Paa høire Side er Duras indvendige Flade dækket af et flertyndt brunligt Exsudat. Hinderne injicerede, venstre Hemisfærevinding fladtrykt, Hjernen hyperæmisk, Karrene atheromatøse. Hjertet fedtdegenereret.

6. I. H., Gaardmandskone, 43 Aar gammel, indkom den 3die Februar 1890. Hun var arvelig belastet og blev sindssyg nogle Maaneder før Indkomsten. Sygdommen var Melancholi med Næringsvægning og Selvmordstrang og vedvarede med korte Remissioner, indtil hun den 28de Mai 1893 døde af Tuberkulose.
7. M. H., Husmandsdatter, 46 Aar gammel, indkom den 11te September 1888. Hun opførtes under Diagnosen Mania, men det viste sig, at hun led af Dementia paralytica. Søsteren var epileptisk; nogen nærmere Sygdomsaarsag kjendes ikke. Hun døde den 4de Oktober 1893, og ved Sektionen fandtes de ved den paralytiske Sindssygdomsform almindelig forekommende Forandringer i Hjernen og dens Hinder.
8. N. O., Arbeiderkone, 58 Aar gammel, indkom den 1ste November 1893. Hun led af Melancholia med skrækkende Hallucinationer, og hun var under Asylopholdet i stadig ængstelig Agitation. Hun døde allerede den 10de November 1893, og ved Sektionen fandtes Blodoverfyldning i Hjernen og dens Hinder. Hjertet stort, slapt, fedtdegenereret, betydelig Kalkafsætning omkring Mitralostiet.

— — Mekanisk Tvang blev anvendt ligeoverfor en Mand, der med et Glasstykke havde tilføiet sig et dybt Saar i Halsen. I den Hensigt at aflive sig mishandlede han ihærdig Saaret, der endelig tilhelede, efterat Tvangstrøie var anlagt.

Af Overlæge Jürgensens Beretning for Newengaardens Asyl i Bergen.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Newengaarden.

Der meddeles Sektionsresultat for 18 Døde:

1. I. P. Ø., 49 Aar gammel Gaardmandskone, indkom den 31te Januar 1893. Hun var ikke vidende om nogen Sindssygdom eller Nervesygdom i Familien. Hun havde nydt god Helbred ligetil de sidste Aar, da hun oftere led af dyspeptiske Tilfælde med Mathed og Appetitløshed. I sit 45de

Aar blev hun gift og flyttede paa Landet, efterat hun havde opholdt sig i Byen fra sin tidligste Ungdom. Omend lykkelig i sit Ægteskab likte hun sig ikke paa Landet, og hendes Mand antog, at det maaske kunde være Grunden til hendes Sygdom. Efter 5 Maanedes Giftermaal faldt hun hen i en Melancholia. Hendes Menses, som bestandig havde været regelmæssige, stansede efter en Maanedes Ægteskab, og hun troede sig da frugtsommelig, hvorfor hun lod sig undersøge af en Læge, som ikke kunde med Bestemthed udtale sig derom. Hendes Melankoli tiltog efterhaanden, saa at Manden maatte faa hende anbragt i Asylet. Ved Indlæggelsen var hun sterkt deprimeret, angstfuld, sky, indesluttet og ordknap, men røbede ingen Vrangforestillinger eller Sansebedrag. Ved Undersøgelse kunde Svangerskab ikke konstateres. Under Sygdommens Forløb indtraadte angstfuld Uro, Næringsvægring, der dels krævede Tvangsfodring og dels Clysmata nutrientia, og i de sidste Uger af sit Liv fik hun en Gastro-enteritis, der foraarsagede Døden den 17de Februar 1893.

Sektion. Liget af en middelaldrende Kvinde, mager og bleg. Rigor mortis tilstede.

Cavitas cranii. Intet at bemærke ved Ossa, heller ikke noget bemærkbart ved Snit gennem Hjernen. Hjernens Vægt 1200 Gram.

Cavitas pectoris. Cor vel sammentrukket; Muskulaturen bleggraa; intet at bemærke ved Klapperne. Pulmones slappe, ødematøse; i begge Lunge-topper sees Cicatrices.

Cavitas abdominis. Hepar af vanlig Størrelse, bløg paa Snit. Ventrikulens Slimhinde injiceret og belagt med seig Slimmasse. Tyndtarmens og Tyktarmens Slimhinder injicerede og let opflossede, ingen Follikelsvulst eller Saar.

Genitalia: Høire Tuba Fallopii er udvidet til et Barnehoveds Størrelse, tynd gjennemsigtig; Indholdet vandagtig klart. Uterus er bøiet over i Bækkenets venstre Side, af normal Størrelse; Portio vaginalis vaginal.

2. G. G., 70 Aar gammel, Skibsførers Hustru, indkom den 14de April 1866. Ved Indlæggelsen er hun opført som lidende af Mania, og som Aarsag angives Sorg over, at hendes Mand besvangrede Datteren. I Aarenes Løb gik den over til Dementia efter gentagne apoplektiske Insulter med venstresidig Hemiplegi. Hun døde den 24de Februar 1893.

Sektion. Liget er af en gammel Kvinde. Rigor mortis tilstede; sterk subkutan Fedtafsætning.

Cavitas cranii. Intet at bemærke ved Ossa. Hjernens Vægt 1150 Gram. Hjernens Overflade frembyder intet særligt; Karrene er atheromatøse. I høire Caps. interna findes en næsten bønnestor Cyste, smal fra Side til anden, med Spor af let gulagtig farvet Indhold.

Cavitas pectoris. Cor er omgjordet af sterkt Fedtvæv; Karrene er atheromatøse, ligesaa Aorta. Klapperne ved Basis kalkinfiltrerede.

Pulmones: Høire Lunge viser bagtil og nedad et æblestort, lufttomt karnificeret Parti; Bronkit tilstede i de andre Lapper. Venstre Lunge er overalt luftfyldt.

Cavitas abdominis. Nyrerne er let granulerede paa Overfladen.

Ved de øvrige Organer intet at bemærke.

3. A. M. E., 38 Aar gammel, Tjenestepige, indkom den 14de April 1877. Hun havde tidligere været under Behandling i Asylet for Melancholia fra 9de Juni 1871 til den 22de Juni 1872, da hun udskreves som helbredet. Efter 5 Aars Forløb fik hun atter Melancholia formedelst Bekymring og Ængstelse for sin Fremtid, da hun mistede sin Kondition paa Grund af en Forandring i Tjenesteforholdene. Ved Indlæggelsen var hun dybt deprimeret, taus og indesluttet, svarede ikke ved Henvendelse; senere Hørelses- og Synshallucinationer, og der indtraadte en stuporøs Tilstand, der efterhaanden gik over i Demens. Hun afmagredes efterhaanden, og ved Undersøgelse fandtes Tuberculosis pulm. Hun døde den 1ste Juni 1893.

Sektion. Liget er af en omtrent middelshøi, middelaldrende Kvinde, der er meget mager. Rigor mortis er tilstede. Paa Dorsalfladen sees de sædvanlige kadaverøse Dekolorationer.

Cavitas pectoris. Lungerne trækker sig ved Brystkassens Aabning noget tilbage.

Hjerteposen, hvis Vægge er glatte og speilende, indeholder et Par Hundrede Gram gulagtig klar Vædske.

Hjertet selv er af normal Størrelse i Forhold til Ligets Haand, noget blegt og slapt med rigelig epikardial Fedtafsætning især nedad paa høire Ventrikel. Der er forøvrigt intet abnormt paa viseligt ved Muskulaturen eller Klapperne med Undtagelse af, at der er et Par smaa fibrøse Fortykkelser paa den bagre venstre Atrio-Ventrikularklap, og at Muskulaturen er tyndere end normalt. Aorta viser begyndende atheromatøs Degeneration i Nærheden af Mitralis.

Lungerne: Venstre Lunge har en liden Adhærens bagtil opad, som holder den til Brystvæggen, uagtet der findes ca. 1 Liter gulagtig, svagt grumset Vædske i venstre Pleurahule. Lungens Overflade er kun i de forreste Partier glat og speilende, viser forøvrigt et tyndt, temmelig friskt fibrinøst Belæg og nogle fibrøse Tjafser. Den føles ikke overalt at være af samme Konsistens; især i øvre Lap findes omtrent hasselnødstore Samlinger af smaa Knuder, der tildels viser ostagtig Degeneration; i Omkredsen af disse Knuder findes forholdsvis faa miliære Gryn. Lignende Knuder findes omend færre ogsaa i nedre Lap, hvis nederste Del føles noget fast og lufttom og har en mørkere rødlig Farve end den øvrige Lungesubstans. Lungen er luftholdig undtagen i de fortættede Partier. Ingen Kaverner.

Høire Lunge er ved faste fibrøse Sammenvoxninger saa adhærent til Brystvæggen, at den kun med stor Møie kan udtages, og endel af Toppen sidder saa fast, at den afrives. Ingen Ansamling i Pleurahulen. Omtrent

hele Lungens Overflade oversaaet med talrige fibrøse Tjafser og Pseudomembraner. Den har en ujevn Konsistens i nedre og midterste Lap, hvor man føler de samme Knudesamlinger som for venstre Lunge beskrevet, men talrigere. Hele øvre Lap føles temmelig jevnt fortykket, fast, omtrent af Leverkonsistens; indimellem dog enkelte haardere Partier, der bestaar af ostagtig degenererede Tuberkler, omgivne af smaa, graalige Gryn. I Toppen nogle indtil hasselnødstore Kaverner. Snitfladen i øvre Lap viser imellem Knudesamlingerne en jevn graalig Farve. Lungen er lufttom undtagen i enkelte Partier af midterste og nedre Lap.

Bronkialglandlerne ere noget svulne og viser begyndende ostagtig Degeneration.

Bronkialslimhinden er rød og injiceret overalt; Bronkierne indeholder paa høire Side temmelig meget Mucopus, paa venstre Side væsentlig kun Slim, især i øvre Lap.

Cavitas abdominis. Peritoneum overalt glat og speilende; specielt kan intet abnormt bemerkes ved Tarmenes Serosa; men der er flere svulne, bønnestore Mesenterialglandler, der viser begyndende ostagtig Degeneration.

Ved Milten intet abnormt med Undtagelse af, at Pulpa synes noget blød. En vel ertstor Cyste paa den bagre nedre Rand.

Nyrerne er noget lappede, smaa og cyanotiske, forøvrigt intet abnormt at paavise.

Leveren viser intet abnormt.

Galdeblæren, der er temmelig slap, indeholder flere graalig-grønne, ertstore Konkrementer, der i høi Grad ligner Kapers.

Ved Maveposen intet at bemærke.

De tynde Tarme indeholder endel halvflydende, graa-gule Fæces. Slimhinden, der er temmelig bleg, viser i den nederste Del af Ileum flere smaa knappenaalshovedstore Ulcerationer med uren Bund og fortykkede Rande, der omgives af smaa graalige miliære Tuberkler. Disse ere ikke diffust udbredte, men samlede i Grupper med temmelig store Mellemrum; Grupperne synes ikke at staa i noget bestemt Forhold til Tarmens Tvær- og Længderetning. Der kan ingen Ar opdages. Ved de tykke Tarme intet abnormt.

Cavitas cranii. Der kan intet abnormt paavises ved Kraniets Ben. Ingen Fortykkelser eller Sammenvoxninger af Hinderne. Hjernens Overflade viser normal Blodfyldning; vel udviklede Gyri. Normal Væskemængde i Ventriklerne. Ved Hjernesubstansen kan heller intet abnormt paavises. Vægt 1250 Gram.

4. S. W. T., 37 Aar, Gaardmandskone, indkom den 19de April 1893 lidende af Melancholia. Hun har en sindssyg Søster. Patientens Sygdom begyndte for 5 Maaneder siden som Følge af Sorg over Datteren, som maatte forlade hende, senere Ængstelse og «Djæglebesathed» med Uro og Selvmordstrang. Ved Indlæggelsen konstateredes Tuberculosis pulm. Den 22de Juni 1893 døde hun i en hektisk Tilstand.

Sektion. Liget er af en ældre, meget mager Kvinde noget under middels Størrelse. Der sees de almindelige kadaverøse Hypostaser og Dekolorationer paa Ligets Dorsalflade. Paa os sacrum et lidet Decubitussaar. Rigor mortis er tilstede i Underextremiteterne og Hænderne.

Cavitas pectoris. Diafragma staar paa begge Sider i Høide med 5te Costa. Ved Aabning af Brysthulen trækker Lungerne sig kun ubetydelig tilbage.

Hjerteposen, hvis Vægge er glatte og speilende, indeholder omtrent 200 Gram klar, gul, serøs Vædske.

Hjertet er meget tyndt og slapt og synes noget atrofisk i Forhold til Ligets Haand. Alle Kar er udvidede, men slappe, baade Hjertets egne Kar og Aorta samt Art. pulm. Ved Hjertets Klapper og Ostier intet at bemærke med Undtagelse af lidt fibrøs Fortykkelse og Kalkafsætning i Aortaklapperne. Nogle faa sklerotiske Partier sees i Aorta lige ved Klapperne. Hjertemuskulaturen er tynd og bleg. Forøvrigt intet abnormt paa-viseligt.

Lungerne. Venstre Lunge er ved talrige, sterke fibrøse Adhærenser fastvoxet til Brystvæggen, saa at den kun med megen Møie kan udtages og maa tildels skjæres løs fra Pleura costalis. Pleura pulmonalis er mellem Adhærenserne nogenlunde glat. Der er emfysematøs Udvidning i de forreste Partier. Konsistensen er ujevn; der føles nødstore Knuder og mindre Korn hist og her i Lungen. De bagerste og nederste Partier af nederste Lap har mørk rødlig Farve. Ved Gjennemskjæring findes i Toppen en næsten valnødstor Kaverne med temmelig glatte, fibrøse Vægge. Den indeholder endel Mucopus, og der er smaa Kalkafleiringer hist og her i Væggen. Ved dens nedre Parti sees enkelte friske Tuberkler. Længere nedover Lungerne bliver Tuberklerne talrigere, sidder hist og her i ertstore Grupper med enkelte Tuberkler indimellem. Der sees ogsaa flere bønnestore Kaverne. Lungen er luftholdig undtagen i de stærkest infiltrerede Partier.

Høire Lunge føltes at indeholde flere Knuder af samme Beskaffenhed som i venstre, men udtoges ikke, da den i sin Helhed var fastvokset til Brystvæggen.

Bronkierne indeholder endel Mucopus; nogle svulne, pigmentinfiltrerede Bronkialkjertler sees, men ingen tydelig ostagtig Degeneration.

Cavitas abdominis. Peritoneum glat og speilende, ingen Vædskeansamling.

Leveren noget liden med Antydning til rynket Overflade og viste ved Snit begyndende Muskatlever.

Milten liden, ingen tydelige Follikler.

Ved Tarmene intet abnormt paaviseligt med Undtagelse af, at den noget lange Processus vermiformis indeholder endel mørkt Pulver, som aldeles ligner Krudt.

Nyrerne noget smaa. Capsula adiposa er aldeles forsvunden. Den fibrose Kapsel hænger lidt sammen med Nyrerne. Ved disse kan intet abnormt paavises.

Ved Blæren intet merkeligt.

Uterus og Ovarierne smaa, atrofiske.

Cavitas cranii. Dura mater synes fastere adhærent til Kraniet end normalt. Hjernen selv er muligens noget blodtom, men ikke paafaldende. Forøvrigt intet abnormt paaviseligt. Vægt 1450 Gram.

5. M. E. G., 46 Aar gammel, Gaardmandskone, indkom den 28de Marts 1893, lidende af Melancholia. Hendes Broder hypokonder og hendes Søster hysterisk. Patienten havde lidt af Cystitis i længere Tid, hvorved hendes Helbred var nedbrudt, og efterhaanden havde der udviklet sig tungt Humør med Søvnløshed og Ængstelse samt Trang til Bevægelse; senere indfandt sig Hallucinationer, religiøse Anfægtelser, Næringsvægring, Selvmordstanker og Tilbøielighed til at undvige ved ringeste Anledning. Under Opholdet i Asylet forværredes hendes Tilstand, og den 20de Juni fik hun Erysipelas faciei ved at kløre Huden af høire Øienlaag og døde den 2den Juli 1893.

Sektion. Liget er af en middelaldrende Kvinde i nogenlunde godt Huld. Der er imidlertid sterk Opsvulmen af Ansigt og Hals samt den øverste Del af Brystet, paa enkelte Steder med Tilbøilighed til Opløsning af Epidermis. Farven er i de opsvulmede Partier for det meste bleg, men paa enkelte Steder rødlig eller cyanotisk. Ved Gjennemskjæring viste Huden sig med det subkutane Væv serøst imbiberet med enkelte Blødninger. Ved mikroskopisk Undersøgelse fandtes smaa Hæmorrhagier i det subkutane Væv, desuden talrige Streptokokker i Lymferummene i og under Huden. Hist og her paa Extremiteterne smaa skorpebelagte Saar og Merker efter Kloten. Dorsalfladen viser de sædvanlige kadaverøse Dekolorationer. Rigor mortis er tilstede i Underextremiteterne, lidet udtalt i Overextremiteterne.

Cavitas pectoris. Diafragmas Stand paa begge Sider i Høide med 4de Interkostalrum. Ved Aabning af Brysthulen trækker Lungerne sig godt tilbage. Hjerterposen, hvis Vægge er glatte og speilende, indeholder nogle Spiseskeer klart Serum.

Hjertet er noget forstørret, især den venstre Halvdel.

I Mitralostiet kan kun én Finger indføres; Mitralis lidt stiv og kalk-infiltreret, Randene noget sammenvoxede. Venstre Hjertes Muskulatur noget fortykket. Forøvrigt intet abnormt ved Hjerter eller Kar.

Lungerne er noget blege undtagen i nederste og bagerste Partier. Paa venstre Side omtrent i Axillarlinjen er begge Lungelapper sammenvoxede i nogle Centimeters Udstrækning. Omkring dette Parti findes i begge Toppe en omtrent valnødstor, fast Infiltration; Lungen er her lufttom og viser paa Gjennemsnit en jevn diffus, graalig Farve med talrige knappenalspidsstore Forhøininger. Partiet ligner i høi Grad den

graa Hepatisation i Pneumoni. Nogen ostagtig Degeneration eller Tuberkler kan ikke paavises. Forøvrigt frembyder Lungerne intet abnormt.

Pleura viser en liden, gammel, fibrøs Adhærens paa venstre Side, svarende til det omtalte infiltrerede Parti af venstre Lunge. Forøvrigt er Pleura normal, ingen Vædskeansamling.

Cavitas abdominis. Milten forstørret og temmelig blød, ingen tydelige Follikler, Pulpa tildels grødagtig; ingen Streptokokker kan mikroskopisk paavises.

Leveren frembyder intet abnormt.

Nyrerne har en noget vanskelig afløselig Kapsel, normal Størrelse, noget blege. Paa Gjennemsnit viser Corticalis sig noget bløg og har lidt utydelige Tegninger med en graalig-gul Zone, mikroskopisk bestaaende af radiære parallelle Striber omkring de lidt cyanotiske Pyramider.

Ved Tarmene og Genitalia intet abnormt paaviseligt.

Cavitas cranii. Der kan intet abnormt findes ved Hinderne, dog nogen Blodoverfyldning paa den store Hjernes Overflade med Antydning til serøst Exsudat i Subarachnoidalrummene. Forøvrigt intet at bemærke hverken ved den store eller lille Hjerne. Hjernens Vægt 1350 Gram.

6. B. M., 59 Aar gammel, Gaardmandskone, indkom den 25de April 1894, lidende af Melancholia. I Familien paa Faderens Side flere Sindssyge, som havde hængt sig. Patienten gjentagne Gange tidligere sindssyg. For 4 Uger siden blev hun uden nogen paaviselig Aarsag nedstemt, ængstelig og søvnløs samt arbejdsulystig, fik senere hypochondriske Ideer, Hørelses-hallucinationer om Fortabthed og Tilskyndelse til at tage Livet af sig for at dø, «thi ellers kunde hun ikke faa dø», og havde gjort Forberedelse til at hænge sig. Hun afmagredes i disse 4 Uger betydeligt. Ved Indlæggelsen var hun sig ikke bevidst, svarede ikke paa Henvendelse, og omend hun spiste taalelig, afmagredes hun efterhaanden og saa ud som et Skelet. Efter 3 Ugers Ophold i Asylet konstateredes Tuberculosis pulmonum; ingen Hoste. Et Par Dage før hun døde, faldt hun hen i en soporøs Tilstand, som stadig tiltog, og den 14de Juli 1893 døde hun.

Sektion. Liget er af en ældre, middelshøj, i høj Grad afmagret Kvinde. Rigor mortis kun tilstede i Fødderne. Paa Rygfladen de sædvanlige kadaverøse Hypostaser.

Cavitas pectoris. Diafragma staar paa højre Side i Høide med 5te Costa, paa venstre Side 4de Interkostalrum. Ved Aabning af Brystet trækker Lungerne sig ret godt tilbage.

Hjerteposen, hvis Vægge er glatte og spillede, indeholder lidt Serum.

Hjertet synes noget lidet, føles temmelig fast; omtrent ikke Spor af epikardial Fedtafsætning. Karrene store og udvidede. Hjertet indeholder en Del mørke Koagler. Klapperne er noget seneagtige, forøvrigt intet at bemærke ved dem. Høire Ventrikel synes liden, ligesaa venstre Ventrikel, men her er Muskulaturen noget fortykket. Ved Aorta intet abnormt at bemærke med Undtagelse af nogle smaa seneagtige Partier.

Lungerne. Venstre Lunge er i de bagre Partier temmelig fast sammen-
 voxet til Pleura costalis lige frem til Axillarlinien fra Apex til Basis i en
 temmelig ret Linie. Baade Pleura costalis og pulmonalis er her besatte
 med talrige enkeltstaaende miliære Tuberkler, der dog hist og her danner
 smaa Grupper. Mellem de mere fibrøse Adhærenser sees et fint floragtigt
 Belæg paa Lungens Overflade, besaaet med talrige knappenaalspids-store
 Tuberkler af en gjennemskinnende Farve, saa at de næsten føles bedre end
 sees. Foran Axillarlinien er Pleura aldeles glat og speilende, og der er
 ingen Tuberkler. Lungen selv er overalt luftholdig, lidt mere bleg i de
 forreste Partier end i de bagerste og nederste Dele. I selve Lungesub-
 stansen sees i et Hønseægs Udstrækning omtrent i nederste Del af øverste
 og øverste Del af nederste Lap nogle hampefrøstore Tuberkelgrupper, alle
 liggende op imod Lungens Overflade, hvor der tildels er begyndende
 Ramollissement. I Lungen forøvrigt ingen Ar eller gamle tuberkuløse
 Processer at opdage. Der er flere svulne Bronkial- og Trakealkjertler med
 tildels ostagtig degenereret Indhold. I højre Lunge kan ingen Tuberkler
 opdages; ser forøvrigt ud som venstre; derimod er Pleura pulmonalis sam-
 menvoxet til Pleura costalis bagtil til bagerste Axillarlinie. Belægget er
 fint fibrøst, kun nedad et tykkere fibrinøst-serøst Infiltrat og derfor gulligt
 geléagtigt udseende Belæg; bagtil er Pleura besat fra Top til Basis med
 de samme smaa naalespidsstore Tuberkler som for venstre Lunge beskrevet.
 Der er intet nævneværdigt Exsudat i Pleura paa nogen Side.

Cavitas abdominis. Milten er noget stor og blød, blodoverfyldt, ingen
 tydelige Follikler, ingen Tuberkler.

Leveren synes af normal Størrelse, overfyldt af mørkt Blod, viser ingen
 tydelige Levertegninger.

Nyrerne ere smaa, men venøst overfyldte, ingen tydelig Forskjel mellem
 Marv- og Barks substans; tydelige Glomeruli kan ikke sees.

Ved Mave-Tarmkanalen kan intet abnormt paavises. Genitalia og
 Blæren normale.

Cavitas cranii. Mellem Dura mater og Arachnoidea sees paa venstre
 Side et Blodcoagulum, der strækker sig over venstre Hemisfæres Occi-
 pital- og Parietallap; i den forreste Del begynder Blodkoaglet at antage
 en mere gullig brun Farve og er paa samme Tid noget blødere end den
 øvrige Del af Koaglet. Som Udgangspunkt findes en et Par Millimeter tyk
 Vene i Dura mater omtrent midt paa Occipitallappen, hvor der sees en
 ca. 2 mm. lang Rift. Der er ingen Atheromasi i Hjernens Kar at opdage.
 Hverken ved den store eller lille Hjerne er der forøvrigt noget abnormt
 at opdage. Hjernens Vægt 1200 Gram.

7. B. S., 62 Aar gammel, Bestillingsmands Kone, indkom den 12te Oktober
 1891. Saavidt vides, ikke Sindssygdом eller Nervesygdом i Familien.
 Hun havde været frisk ligetil for 2 Aar siden, da hun blev plaget af
 Hovedpine, Svindel, Synssvækkelse og en efterhaanden sig udviklende
 Hukommelsessvækkelse. Senere hen indfandt sig Syns- og Hørelses-

hallucinationer med Vrangforestilling om Mandens Utroskab, idet hun baade saa Kvindfolk og hørte deres Stemmer og saa tydeligt, at han drev Uterligheder med dem. Foruroliget herved vakte hun Ufred i Hjemmet og Anledning til Skandaler, hvorfor hun maatte fjernes fra Hjemmet. Under hendes Ophold i Asylet forblev Tilstanden den samme indtil det sidste Halvaar af hendes Levetid, da hun blev ganske afsløvet og tilsidst laa hen i en saagodtsom bevidstløs Tilstand; hertil sluttede sig en lobulær Pnœmoni, hvoraf hun døde i en dement Tilstand den 16de August 1893.

Sektion. Liget er af en gammel, yderst emacieret Kvinde omtrent af middels Størrelse. Der er sterk Kontraktur i begge Knæled; Benene ligger over til Høire i denne bøiede Stilling. Paa Os sacrum og begge Trochanteres sees smaa Liggesaar. Der er de sædvanlige kadaverøse Dekolorationer paa Ligets Rygflade. Rigor mortis tilstede.

Cavitas pectoris. Diafragmas Stand er paa begge Sider i 5te Interkostalrum. Ved Aabningen af Brysthulheden trækker Lungerne sig yderst lidet tilbage paa Grund af Adhærensens.

Hjerteposens Vægge er glatte og speilende, indeholder omtrent en Spiseske klar Vædske.

Hjertet er meget lidet, liden epikardial Fedtafsætning. Arteria coronaria er i høi Grad atheromatøs. Ved Vandprøven viser Klapperne sig sufficente. Ingen Stenose i Ostierne. Ventrikler og Forkamre indeholder rigelig Mængde Koagler. Hjertemuskulaturen i venstre Ventrikel maaler 1 cm., i høire Ventrikel neppe 2 mm., forøvrigt intet abnormt at paavise ved Muskulaturen. Baade Arteriernes og Hjertets Klapper er noget stive og seneagtige, fibrøst fortykkede uden Kalkafleiringer. Aorta er sterkt atheromatøs omtrent overalt baade i Bryst- og Bughulen.

Lungerne: Venstre Lunge er temmelig fast adhærent til Brystvæggen. Pleurasækken indeholder noget Vædske. Lungens Farve temmelig lys; overalt knitrende, luftholdig. Apex, der er temmelig sterkt fastvoxet til Brystvæggen, viser øverst oppe en eiendommelig fibrøs Fortykkelse med Kulstøvinfiltration. Der er ingen Kalkafleiringer eller Tuberkler at finde.

Høire Lunge er endnu mere fastvoxet til Brystvæggen end venstre, saa at ved Lungens Udtagelse følger ogsaa Pleura parietalis med. I Pleurasækken sees bagtil og nedad nogle Spiseskeer skiddene, brunsort, ildelugtende Vædske, der viser sig at komme fra et gangrænøst, omtrent valnødstort Stykke af nedre Laps Bagflade, strækkende sig fra Overfladen og ca. 3 cm. ind i Lungen. Paa den ene Side, nemlig opad, begrænses det nekrotiske Parti af en fibrøs Hinde, som muligens kan være en udvidet Bronchiolus, om der end ikke findes nogen direkte Forbindelse med en saadan. Der kan ingen Thrombe opdages. Lungen er forøvrigt mørkere, fastere og tungere end venstre, især er det meste af nedre Lap temmelig fast. Lungen indeholder dog overalt Luft, omend lidet i nederste Halvdel af nedre Lap. Omtrent den samme fibrøse Fortykkelse af Apex som i

venstre Top; heller ikke her nogen Kalkafleiring eller Tuberkler paa viselige.

Bronkiernes Slimhinde er noget injiceret; lidt Slim i Luftveiene, især paa høire Side. Bronkialglandlerne er meget store og pigmenterede, ingen tydelige Kalkafleiringer eller Tuberkler eller ostagtig Degeneration.

Cavitas abdominis. Ved Peritoneum intet abnormt.

Milten er meget liden, maaler ikke over 5 cm., synes lidt blødere end normalt. Normal Form. Paa Snit sees tydelige fibrose Streng, men ingen tydelige Follikler.

Nyrerne er ogsaa meget smaa, noget cyanotiske. Ingen skarp Adskillelse mellem Bark og Marv; omkring Pyramiderne en noget lysere, skidden gulagtig Zone. Intet abnormt paa viseligt ved Nyrebækkenet.

Leveren liden, har normal Form og Farve, viser paa Gjennemsnit det udtalte Billede af atrofisk Muskatlever. I Galdeblæren, der er temmelig stor og indeholder temmelig meget Galde, findes 2 næsten valnødstore, haarde, facetterede Galdestene af brunlig gul Farve.

Ventrikklens Slimhinde temmelig bleg; en ubetydelig Mængde Madrester i Ventriklen.

De tynde Tarmes Slimhinde derimod er temmelig blodfuld; der er ogsaa meget halvflydende Fæces.

De tykke Tarme viser paa flere Steder og i flere Decimeters Udstrækning Forsnevninger, hvor den opskaarne Tarms Bredde ikke er mere end omtrent Halvparten af det normale. Der findes forøvrigt endel fastere og løsere Exkrementer. Tarmvæggene i de forsnevrede Partier er fortykkede og føles fastere end normalt.

Blæren, der indeholder en ubetydelig Mængde Urin, har en normal Slimhinde.

Uterus, der er temmelig sterkt retroflektet, er noget liden. Slimhinden har et mørkerødt, hæmorrhagisk Udseende. Paa Uteri Forflade findes lige imellem Serosa og Uterusvæggen en temmelig liden, ertstor, Tumor.

Ved Ovarierne intet abnormt.

Cavitas cranii. Hjernes skallens Ben meget tykke og haarde. Intet abnormt ved Hinderne, naar undtages, at der synes at være nogen subarachnoidal, serøs Infiltration paa Basis. Ingen paa viselig Atrofi ved Nervus eller Tractus opticus. Hjernens Kar er noget atheromatøse. Hjernens Gyri er vel udviklede, men paa Gjennemsnit viser Corticalis sig tydelig smalere end sædvanligt over hele Overfladen, dog muligens mest i Frontallapperne. Sideventriklerne er udvidede, fyldte med en aldeles klar serøs Vædske. Ved den centrale graa Substans kan intet abnormt paa vises, naar undtages, at der her som overalt ellers baade i den store og lille Hjerne er udtalt Anæmi tilstede. Hjernens Vægt 1250 Gram.

8. S. B., 62 Aar gammel, indkom den 24de Januar 1868 lidende af Dementia. I Personalprotokollen findes kun følgende Oplysning: «Han er en meget

gammel Dement, der dels har været forpleiet paa Landet og dels i Asyl». Han nedstammer fra en Familie, hvori findes mange Sindssyge. Han talte under sit Ophold her altid i 3die Person, og ved Henvendelse om sin Alder svarede han enten «han er 2 Aar» eller ogsaa «2000 Aar». Han mumlede noget uforstaaeligt Tøi, hallucineredes, var kynisk, Koprofag og Masturbant, havde god Appetit og nød en god legemlig Helbred. Samme Dag, som han døde, laa han tilsengs ved Visiten om Morgen, men frembød ikke noget paaviseligt Symptom paa Sygdom. Han døde stille ud paa Dagen den 21de August 1893.

Sektion. Liget er af en gammel Mand med udtalt senilt Ansigt. Liget er meget magert. Rigor mortis er kun antydningssvis tilstede i Underextremiteterne.

Cavitas pectoris. Diafragmas Stand paa venstre Side ved 5te Costa og paa høire Side 4de Interkostalrum. Ved Aabning af Brysthulheden trækker Lungerne sig sterkt tilbage.

Hjerteposen, hvis Vægge er glatte og speilende, indeholder endel klar serøs Vædske.

Hjertet er noget lidet i Forhold til Ligets Haand, har særdeles liden epikardial Fedtafsætning. Hjertespiden indtages i sin Helhed af venstre Ventrikel. Langs Hjertets Kar er Vævet blødt og gelatinøst, ved Gjennemskjæring udflyder klart Serum. I høire Atrio-ventrikulærostium kan der indføres 3, i venstre 2 Fingre. Klapperne viser sig ved Vandprøven sufficente. Der er intet abnormt at paavise ved Klapper eller Muskulatur. Høire Ventrikel er meget liden og indeholder rigelig Mængde Koagler.

Lungerne: Venstre Lunge er ved et Par strengformige Adhærenser paa nederste Lap fæstet til Brystsvæggen. Toppen temmelig fast adhærent. Forøvrigt er Pleura glat og speilende og indeholder et Par Spiseskeer klart Serum. Lungens midterste Parti er meget slapt og temmelig blegt, medens nederste Del af Lappen føles fastere og har en rødlig Farve, og i den øverste Halvpart af øverste Lap findes flere valnødstore faste Partier. Ved Gjennemskjæring findes paa sidstnævnte Sted flere næsten nødstore Kaverner fyldte med en skidden, graagul, puriform Masse i en tynd fibrøs Kapsel. Omgivelserne er af skifergraa Farve og halvt ostagtig Beskaffenhed. Friske Tuberkler kan intetsteds paavises. Lungen overalt luftholdig undtagen i de faste Partier i øverste Lap.

Høire Lunge ligner venstre med den Forskjel, at Adhærenserne er flere og Hypostasen i nederste Lap større, medens Kavernerne og de faste Partier i øverste Lap er mindre.

Bronkierne indeholder endel skidden graalig, puriform Vædske. Bronkialkjerterne store, men der kan ingen ostagtige Foci findes.

Cavitas abdominis. Peritoneum er overalt glat og speilende, indeholder et Par Spiseskeer klart Serum.

Milten overmaade liden, maaler ikke 5 cm. i Længde, blød, dens Struktur udvisket.

Nyrerne ogsaa noget smaa; Kapslen let afløselig; Pyramiderne har en temmelig blaalig Farve, forøvrigt er Tegningerne normale. Nyrebækkenet muligens noget udvidet, Slimhinden lidt rød.

Leveren har paa Gjennemsnit et temmelig mørkt Udseende, væsentlig paa Grund af de forstørrede centrale Partier af Acini.

Ventriklen er af normal Størrelse, indeholder en Del Madrester. Slimhinden er temmelig glat og har en skidden graagul Farve.

De tynde Tarme, hvis Slimhinde er bleg, indeholder lidt halvflydende Fæces; de tykke Tarme en Del fastere Exkrementer.

Blæren indeholder en Del klar Urin; Slimhinden bleg.

Cavitas cranii. Intet abnormt paa viseligt ved Hjernebinderne; der synes dog at være nogen abnorm Vædskemængde paa Basis. Hjernen veier 1300 Gram. Overfladen viser meget smaa, men talrige Gyri.

9. I. H. G., Arbeider, 48 Aar gammel, indkom den 26de Januar 1893 lidende af Mania. I Slægten saavidt vides ingen Sinds- eller Nervesygdom. Ved et Fald for 8 Dage siden, beretter hans Læge, fik han et heftigt Stød for høire Bryst, forstuede sin Haand og fik formentlig en Hjerne-rystelse, men uden Bevidsthedsforstyrrelse, men pludselig Dødsangst formedelst Smerten i Brystet. Siden den Tid blev han søvnløs, urolig og plagsom i Tale og Handling med Indgreb i og Bestemmelse over Andres Eiendom, sterk forhøiet Selvfølelse og Selvros over sine Gjerninger, men ingen Interesse for sin sædvanlige Beskæftigelse som Dampskibsarbeider. Ved Indlæggelsen fuldt maniakalsk, stortalende og pralende af sine Rigdomme og sin Muskelkraft. Ved Undersøgelse af Brystet syntes paa 6te Costa tilhøre ret ned for Papillen at være en begrændset Fortykkelse, hvor han ømmede sig ved Tryk; forøvrigt bemerkedes ikke noget abnormt. Under Opholdet vedblev den maniakalske Tilstand uforandret med Undtagelse af, at han gjentagne Gange faldt i en Døs af nogle Dages Varighed, men var siden den samme. Trods glubende Appetit afmagredes han efterhaanden, men var kraftig og udholdende med Syngen og Turen indtil en Maaned før sin Død. Fra den Tid blev han ustø i Gangen, og den 30te August laa han ved Visiten i en soporøs Tilstand med svag Respiration afbrudt af dybe Sukke og Stønner; kolde Extremiteter, blaalige Flekker paa Legemet, blegt Ansigt og liden Puls; samme Dag døde han.

Sektion. Liget er af en noget over middelalders Mand af middels Høide, noget mager. Der sees hist og her paa Extremiteterne knappe-naalshovedstore til linsestore Blodudtrædelser. Rigor mortis tilstede. Den sædvanlige kadaverøse Dekoloration.

Cavitas pectoris. Diafragma staar paa venstre Side i Høide med 5te Costa, paa høire Side 5te Interkostalrum.

Ved Aabning af Brystkassen trækker Lungerne sig høist ubetydelig tilbage.

Hjerteposens Vægge er glatte, speilende; indeholder et Par Spiseskeer klart Serum.

Hjertet er temmelig stort i Forhold til Ligets Haand og føles slapt.

Paa Overfladen sees en fibrøs Fortykkelse af Perikardiet. Forkamre og Hjertekamre er fulde af Koagler. Ved Vandprøven viser Klapperne sig sufficiente. I høire Atrio-ventricularostium kan indføres 3, i venstre 2 Fingre. Ved Klapperne er intet abnormt paa viseligt. Muskulaturen i høire Ventrikel er meget tynd og Ventriklen noget udvidet. Muskulaturen i venstre Ventrikel af sædvanlig Tykkelse.

Aorta viser udbredte fibrøse Fortykkelser og som det synes med atrofiske Partier indimellem; ingen Kalkafleiring.

Lungerne: Venstre Lunge er i sin Helhed fastvoxet til Brystvæggen. Den er bleg og overalt luftholdig; høire Lunge er temmelig stor og tung; ingen Adhærens. Pleura glat og speilende. Lungen har en mørk blaalig til blaalig-rød Farve. Kun øverste Lap og en Del af midtre Lap er luftholdig; nedre Lap føles noget fast, nærmest kjødet, viser paa Snit en mørkerød Farve; der kan udpresses lidt Blod, ingen Luft. Ved Bronkierne intet at bemærke.

Cavitas abdominis. Ved Mavepose og Tarmkanal intet abnormt paa viseligt.

Peritoneum overalt glat og speilende. Mellem Tarmanserne i Dybden en ubetydelig Mængde klart Serum.

Milten er temmelig liden, viser paa Overfladen nogle Fortykkelser i Kapslen; Konsistens normal; viser paa Gjennemsnit tydelige Trabekler og utydelige Follikler; forøvrigt intet abnormt.

Ved Leveren kan intet abnormt paa vises.

Venstre Nyre er af omtrent normal Størrelse, Kapslen let afløselig. Paa Udsiden føles et noget fastere og lidt ophøiet Parti, som paa Gjennemsnit viser sig at bestaa af Nyresubstans, idet Pyramiderne i dette Parti synes større end ellers; forøvrigt adskiller dette Parti sig ikke fra den øvrige Nyresubstans, der er af en mørk Farve uden bestemte Tegninger og med noget udvisket Forskjel mellem Marv- og Barksubstans.

Høire Nyre har paa den nederste Ende en omtrent nødstor Cyste, fyldt med klart Serum; den strækker sig lige ind i en Pyramide, da der ingen Barksubstans er paa det Sted, hvor Cysten sidder. Ved Nyrebækkenet intet abnormt. Denne Nyre er blegere end den venstre, viser normale Tegninger.

Cavitas cranii. Hjerneskalen temmelig tyk. Ved Hinderne kan intet abnormt paa vises. Gyri rundt Sulcus centralis er paa venstre Side noget brede og flade. Paa venstre Side er ligeledes Ventrikulens bagerste Horn ikke saa lidt udvidet og indeholder en klar Vædske i noget større Mængde end normalt. Forøvrigt kan intet abnormt paa vises hverken ved den store eller lille Hjerne. Hjernens Vægt er 1400 Gram.

10. H. B. H., Sømand, 30 Aar gammel, indkom den 15de April 1891 lidende af Dementia. Han behandledes paa Rosenbergs Asyl fra 22de Oktober 1888—29de August 1890 under Diagnosen Melancholia og udgik da

helbredet. Han var stille og fredelig, hallucineret, vilde intet bestille. Ude i Privatforpleining viste han sig uholdbar og kom atter paa Rosenbergs Asyl den 1ste Oktober 1890; han blev derfra overflyttet til Newengaardens Asyl (Doktor Sandbergs Beretning). Under Opholdet har han været rolig med periodisk optrædende Urotogter, hvorunder han har været farlig at komme nær; uvirksom.

Den 13de September 1893 observeredes en fluktuerende Svulst ved høire Rand af Os sacrum, ømfintlig ved Palpation. Han hostede meget og laa tilsengs i denne Tid. Der var fysikalske Tegn paa en udviklet Tuberkulose.

Abscessen incideredes den 18de September 1891, og Hulen skylledes med Kreolinopløsning. Den 20de September 1893 døde han.

Sektion. Liget er af en middelalders Mand i nogenlunde godt Huld. Paa Halsen sees nogle Ulcerationer, tildels belagte med tykke gule Skorper. Paa høire Side af Os sacrum sees en Incisionsaabning, hvoraf rinder stinkende, brokket Pus. Smaa Exkorationer paa Læggene. Rigor mortis er tilstede omend ikke i udtalt Grad. Paa Rygfladen de sædvanlige kadaverøse Dekolorationer.

Cavitas pectoris. Diafragma staar udspilet nedad paa venstre Side og naar til Kostalranden. Paa høire Side i Høide med 7de Costa.

Hjerteposen indeholder lidt klart Serum; Væggene faste. Perikardiet lidt fibrøst fortykket langs venstre Ventrikels Rand. Hjertet selv føles temmelig slapt, indeholder en Del Koagler. Ved Klapper og Muskulatur forøvrigt intet at bemerke med Undtagelse af, at den er tynd i høire Ventrikel. Ingen Atheromasi i Aorta.

Pleura indeholder paa venstre Side flere Liter gulagtigt, ikke ganske klart Serum, hvori store Fibrinkoagler. Baade Pleura pulmonalis og costalis paa samme Side er belagt med en let afskrabelig Fibrinhinde, der er et Par mm. tyk. Paa høire Side intet at bemerke undtagen nogle gamle fibrose Adhærensers i Toppen.

Venstre Lunge ligger som et sammenklemt fast, kjødet Stykke ind mod Columna vertebralis, adhærent opad. Der sees ved Gjennemskjæring flere ert- til næsten nødstore Kaverner, fyldte med en skidden graalig-gul, brokket Masse. Omkring Kavernerne en Del ostagtig Degeneration; ingen friske Tuberkler at finde.

Høire Lunge er omtrent i den øverste Halvdel temmelig lys og rigelig fyldt med Luft undtagen enkelte Infiltrationer hist og her omkring nogle ertstore Kaverner af omtrent samme Beskaffenhed som paa venstre Side; heller ikke her friske Tuberkler. Den nederste Halvdel af Lungen føles temmelig fast og er af en mørk, brunlig-rød Farve; fra Snitfladen udpresses rigeligt Blod med enkelte smaa Luftblærer; selv de fasteste Partier flyder i Vand.

Bronkierne har en noget injiceret Slimhinde og indeholder en Del skidden graat Slim.

Bronkialkjerterne noget svulne, pigment-infiltrerede; ingen ostagtig Degeneration paaviselig. Ved Larynx intet abnormt.

Cavitas abdominis. Milten temmelig stor og blød, Pulpa kan let afskrabes; tydelige Trabekler; ikke paaviselige Follikler.

Leveren er temmelig adhærent til de omgivende Dele, specielt Diafragma, saa at denne maa fjernes samtidig. Leveren har et eiendommeligt lappet Udseende, især Midtpartiet, saa her sees indtil æblestore Lapper, der tildels næsten kan siges at være stilkede, baade paa Over- og Underfladen. Paa Snit synes disse Lapper bestaaende af tilsyneladende normalt Væv, adskilte ved sterke, temmelig brede fibrøse Streng, der tildels kan strække sig gennem hele Organets Tykkelse. Paa høire Side i det lille Bækken under Fascierne og ind imellem Musklerne indtil Vertebra en temmelig stor Absceschule, der indeholder over $\frac{1}{2}$ Liter Pus. 3die og 4de Vertebra lumbalis var meget morskne, og Smaastykker kunde med Lethed udtages. Symfysis sacro-iliaca normal.

Nyrerne: Venstre Nyre forstørret, temmelig fast. Kapselen let afløselig. Corticalis er bred og graalig, voxagtig med enkelte røde radiære Striber, Pyramiderne blodoverfyldte. Høire Nyre er ikke fuldt saa stor som venstre, viser ikke saa udtalte Forandringer, omend af samme Karakter.

Ventriklen er fyldt med en skidden graagul, stinkende, grumset Vædske. Slimhinden tildels mørkerød til sort med begyndende Oplødning.

Ved Tarmene, der indeholder en Del mere eller mindre faste Fæces, intet abnormt paaviseligt. Ved Blæren og Prostata heller intet abnormt.

Cavitas cranii. Hjerneskalen noget tyk. Intet paafaldende enten ved Hinderne eller den store og lille Hjerne. Vægt 1450 Gram.

11. K. K. V., Gaardbrugers Hustru, 62 Aar gammel, indkom den 6te September 1893 lidende af Mani. Ved Indlæggelsen var hun i et straalende Humør, sang og dansede, sagde, hun var gift med en Prest; men forøvrigt ingen Rede at faa hos hende. Under Opholdet i Asylet var hun stadig i en maniakalsk Tilstand, havde Synshallucinationer og Illusioner. 8 Dage før hun døde, fik hun en heftig Diarrhoe, som udmattede hende. Hun døde den 20de September 1893.

Sektion. Liget er af en gammel, mager, middelshøi Kvinde. Paa Rygfladen de sædvanlige Dekolorationer. Rigor mortis i nogen Grad tilstede.

Cavitas pectoris. I Hjerteposen lidt Serum. Venstre Ventrikel noget hypertrofisk; Muskulaturen tyk, 1,8 cm. Muskulaturen i høire Ventrikel er derimod meget tynd. Aortaklapperne er meget stive, med talrige Kalkafsætninger, saa at de føles næsten som Fiskegjeller, noget sammenvoxede i Randene. Mitralklapperne noget fibrøst fortykkede. I Aorta begyndende Atheromer. Ved Pleura og Lungerne intet abnormt.

Cavitas abdominis. Milten noget liden; lidet fremtrædende Follikler; forøvrigt intet abnormt. Ved Lever og Nyrer intet paafaldende. Ventriklens Slimhinde temmelig blaalig-rød. Baade de tynde og tykke Tarme

indeholder en Del skiddent mørke Fæces med en sterk Stank. Tarmens Slimhinde blaalig-rød, tildels næsten sort.

Ved Blæren og Genitalia intet abnormt.

Uterus har vaginal Form, specielt ingen Spalte i orificium extern.

Cavitas cranii. Hinderne sidder meget fast til Kraniets Ben. Der er muligens nogen serøs Infiltration i Subarachnoidalrummene. Sideventriklernes bagre Horn er tydelig noget udvidede, Indholdet muligens større end normalt. Forøvrigt intet abnormt. Vægt 1450 Gram.

12. A. M. A., Haandværkers Enke, 76 Aar gammel, indkom den 13de April 1892 lidende af Dementia. I Familien har været Sindssygdom. For 4 Aar siden fik hun et apoplektisk Anfald, hvorefter der successivt indtraadte Hukommelsessvækkelse i høi Grad med paroxysmatiske Urolighedstilstande med Hallucinationer og Illusioner, og hun blev farlig paa Grund af uforsigtig Omgang med Lys og Varme. Under sit Ophold i Asylet sløvedes hun end mere efter flere smaa apoplektiske Anfald. Hun var paretisk i den sidste Levetid, laa stadig tilsengs, var høist afsløvet og døde i en nogle Dage vedvarende soporøs Tilstand den 28de September 1893.

Sektion. Liget er af en gammel, meget mager Kvinde. Liggesaar paa Trochanteres og Os sacrum. Kadaverøs Dekoloration paa Rygfladen. Rigor mortis tilstede.

Cavitas pectoris. Diafragmas Stand paa begge Sider i Høide med 5te Costa. Ved Aabning af Brystkassen trækker Lungerne sig omtrent ikke tilbage.

Hjerteposens Vægge er glatte og indeholder et sparsomt serøst Fluidum.

Hjertet er noget forstørret i Forhold til Ligets Haand, især venstre Ventrikel, der føles meget fast, medens høire Ventrikel kun er en liden Hule opad til Høire, der neppe optager en Finger. Muskulaturen er paa venstre Side sterkt fortykket, maaler mindst 2 cm., selve Kaviteten noget formindsket. Høire Ventrikelvæg meget tynd og slap, maaler kun et Par mm. Alle Klapper er normale undtagen Mitralis, der er stiv og fibrøst fortykket samt tildels med Kalkafsætninger, saa at den ikke var ulig en Fiskegjelle at føle paa. Lumenet noget formindsket, da Klapperne var lidt sammenvoxede i Randene. Hjertets Kar var i høi Grad atheromatøse, Aorta derimod kun i forholdsvis ringe Grad.

Lungerne er noget blodoverfyldte i de bagerste og nederste Partier, men indeholder overalt Luft; forøvrigt intet abnormt.

Bronkierne indeholder lidt Slim.

Cavitas abdominis. Milten er temmelig liden og fast med noget fortykket Kapsel. Trabeklerne tydelig fremtrædende; derimod ingen tydelige Follikler. Karrene er ogsaa meget stive og haarde at føle paa.

Leveren har en eiendommelig Façon, idet der paa Overfladen findes en langagtig Grube, der er dannet af høire Flexura coli, der ligger ovenpaa Leveren mellem denne og Mellemgulvet. Paa Gjennemsnit viser den

Antydning til Atrofi og Muskatlever. Den er noget liden og lidt fast at føle paa.

Nyrerne frembyder intet abnormt med Undtagelse af, at den høire er noget fladtrykt i sin øverste Ende af Leveren. Ved Tarmtraktus, Blære og Genitalia interna intet abnormt paaviseligt.

Cavitas cranii. Kraniet er temmelig tykt. Dura mater ligeledes. Subarachnoidalt er der ikke lidet klart Serum. Høire Hemisfæres Gyri er noget applanerede i Forhold til venstre Sides, især i de forreste Partier. Begge Sideventriklerne er meget forstørrede, saa den egentlige Hjerne-substans danner et Skal af omtrent 1 cm. Tykkelse. Ventriklerne indeholder en rigelig Mængde klart Serum. Paa høire Side lige under Gyrus centralis ant. er et cicatricielt fibrøst fortykket Parti af en brunlig Farve. Et lignende, men større Parti findes paa venstre Side i Occipitallappens bagerste Del. Der er udtalt Atheromasi i alle Hjernens Kar.

Ved den lille Hjerne intet abnormt paaviseligt med Undtagelse af, at der sees paa Overfladen et Par omtrent fingertopstore Partier, som er lidt indsunkne og blødere at føle paa end det omgivende Væv. Hjernens Vægt 1250 Gram.

13. C. S., 72 Aar gammel, Seilmager, indkom den 11te August 1893 som lidende af Dementia. Han overførtes fra Byens Sygehus. Baade paa Sygehuset og her i Asylet var han urolig om Natten, men ellers taalelig stilfærdig; nogen legemlig Sygdom var ikke at opdage hos ham. Under Asylopholdet var han tildels urenselig, særlig om Natten. Den 4de September 1893 begyndte der at indtræde en legemlig Svækkelse, som efterhaanden tog til; han klagede over Svimmelhed og havde vanskeligt for at gaa, faldt overende og slog sig et Par Gange. Den 23de September blev han sengeliggende og døde soporøs den 27de September 1893.

Sektion. Liget er af en gammel, meget mager, middelshøi Mand. Rigor mortis er tilstede i Hænder og Fødder.

Cavitas pectoris. Diafragma staar paa begge Sider omtrent i Høide med 5te Costa. Ved Aabning af Brysthulen trækker Lungerne sig ikke tilbage; Hjerterposen dækket i sin Helhed. Hjerterposen indeholder lidt klart Serum.

Hjertet er noget forstørret. Ved Vandprøven viser de arterielle, specielt Aortaklapperne sig ikke at kunne holde ganske tæt. Aortaklapperne er ogsaa saa stive og kalkinfiltrerede, at de ikke lægger sig sammen mod hverandre eller ind til Aortavæggen; de er lidt sammenvoxede i Randene. Nogen Atheromasi i Aorta og Hjertets Kar. De atrio-ventrikulære Klapper er tildels fibrøst fortykkede. Venstre Ventrikels Muskulatur fast, 2 cm. tyk. Høire Ventrikels Muskulatur 3 mm.

Lungerne er meget blege i de forreste og øverste Partier, mere røde og blodoverfyldte i de bagerste og nederste Partier. Fra Snitfladen kan udpresses en særdeles rigelig Vædske, der indeholder lidt Luft. I de øverste Partier rinder rigelig Vædske ud af sig selv, naar man gør Snit i

Lungesubstansen. Toppene er lidt aragtig inddragne, men der kan ingen Tuberkler eller Kalkafleiring findes. Bronkialkjertlerne synes heller ikke større end normalt.

Cavitas abdominis. Milten er af normal Form, men er temmelig liden. Kapslen fibrøst fortykket. Fremtrædende Trabekler; ingen tydelige Follikler.

Leveren er noget liden. Venstre Lap dannes væsentligst af et lidet triangulært Stykke, der ender i en Spids bagud tilvenstre, saa det nærmest ser ud, som om venstre Lap var skaaret af paa skraa. Paa Gjennemsnit sees nogen Blodoverfyldning i de centrale Acinis Partier.

Ved Mave-Tarmkanalen intet at bemærke.

Blæren indeholder omtrent 100 Gram klar Urin.

Nyrernes Corticalis er temmelig smal; omkring de blodoverfyldte Pyramider en gulagtig Ring—Fedtdegeneration.

Cavitas cranii. Hjerneskalen temmelig tyk. Dura noget fortykket. Forreste Del af Frontallapperne omkring Bulbi olfactorii er tilligemed Hinderne saa fastvoxede til Kraniet, at Hjernesubstansen gaar istykker ved Forsøg paa at løsne Adhærensene; det samme er Tilfældet med den forreste Spids af venstre Occipitallap, men i endnu større Udstrækning. Selve Hjernesubstansen synes at have en brunligere Farve end ellers omkring Sammenvoxningerne; i Subarachnoidalrummet findes omkring den sidst omtalte Adhærens en temmelig sterk Brunfarvning af Arachnoidea; muligens er ogsaa det samme Tilfældet med Dura mater. I Tentorium cerebelli og Dura mater i den bagerste Kraniegrube sees en gammel Blodudtrædelse. Sideventriklernes bagerste Horn er lidt udvidede og indeholder mere Vædske end normalt. Der er nogen Atheromasi i Hjernens Kar. Hjernens Vægt 1275 Gram.

Hist og her sees i Hovedhuden og tildels under Galea aponeurotica smaa Blodudtrædelser paa Steder, hvor Patienten ante mortem havde slaaet sig.

14. G. W., 79 Aar gammel, Handelsmands Enke, indkom den 15de April 1891 lidende af Dementia. Hun overførtes fra Rosenbergs Asyl, hvorfra oplystes: «Forholdet i Ægteskabet kjendes ikke; hidsig af Temperament; Levemaade ordentlig; formentlig Aarsag Kataraktoperation, da Sygdommen udviklede sig strax efter denne og bestod hovedsagelig i Hallucinationer med sterk Uro, der gjorde Tvangstrøie nødvendig». Under sit Ophold i Asylet her var hun høist urolig og umedgjorlig paa Grund af Hallucinationer og Vrangforestillinger saavel Nat som Dag, og dette i Forbindelse med hendes Blindhed og Hjælpeløshed krævede speciel Vogterske. Hendes legemlige Tilstand var lige til de sidste Maaneder taalelig god, da hendes Appetit aftog og hun afsvækkedes efterhaanden. I de sidste 8 Dage laa hun i en soporøs Tilstand og døde den 6te November 1893.

Sektion. Liget er af en gammel, temmelig mager Kvinde. Der sees de sædvanlige kadaverøse Hypostaser paa Ligets Bagflade. Et lidet

Dekubitussaar paa Os sacrum. Huden rødlig ekzematøs omkring bagre Del af Genitalia ext. og Anus. Rigor mortis tilstede i Hænder og Fødder.

Cavitas pectoris. Lungerne trækker sig kun ubetydelig tilbage ved Aabning af Brystkassen.

Hjerteposens Vægge er glatte og speilende; et sparsomt serøst Indhold.

Hjertet selv synes af omtrent normal Størrelse, føles temmelig fast. Der er liden eller ingen epikardial Fedtafsætning; Epikardiet selv har en liden fibrøs Fortykkelse paa venstre Ventrikels Rand. Der er udtalt Atheromasi med Kalkafsætninger i Art. coronar. cordis og dens Grene. De arterielle Klapper synes ved Vandprøven at være insufficiante. Ventriklernes synes at være af normal Størrelse. Muskulaturen er i høire Ventrikel 4 mm. og i venstre Ventrikel 17 mm. tyk og noget graalig. Trikuspidalklapperne og Pulmonalklapperne er normale. Derimod er der nogen Rigiditet i Bicuspidalis uden egentlig Kalkafsætning. Aortaklapperne er i sin Helhed aldeles stive af Kalkafsætning, mest ved Basis; desuden er Slutningsrandene sammenvoxede, saa der er en med Insufficiens forbunden Stenose. Sterkt udtalt Atheromasi i Aorta.

Lungerne er bagtil tildels sammenhængende med Brystvæggen, forøvrigt synes Pleura normal; ingen Vædskeansamling. Lungerne har en skidden graalig Farve med sterk Pigmentafsætning. I den nederste Del af venstre Lunges nederste Lap er et infiltreret lufttomt Parti med graalige Partier indimellem mere brunlige Felter. Der kan presses ud en puriform Vædske fra de graalige Partier. Lungerne frembyder forøvrigt intet abnormt med Undtagelse af lidt Emfysem. Bronkierne indeholder en Del Slim.

Cavitas abdominis. Peritoneum overalt glat og speilende; ingen Vædskeansamling.

Milten noget stor med fibrøs fortykket Kapsel. Den har forøvrigt en eiendommelig blød Konsistens, der minder om Infektionsmilt.

Nyrerne: Venstre Nyre er noget blodoverfyldt; Corticalis smal, men frembyder normale Tegninger. Columnae Bertini har en skidden graalig Farve med utydelige Grændser. Høire Nyre ligner venstre, men har opad en Cystefordybning ind i selve Nyresubstansen. Hulrummet staar i Forbindelse med Nyrebækkenet og er omtrent saa stort som en Nød, indeholder en Del skiddent mørkt Grus eller Pus (?). Nyrebækkenet er temmelig injiceret; forresten intet paafaldende.

Leveren frembyder intet abnormt.

Ventriklen, der indeholder en Del slimblandede Madrester af meget sur Lugt, viser i Fundus begyndende Gastromalaci. Overalt ellers er Slimhinden injiceret. Tarmens Slimhinde i dens nedre Del har en brunlig til brunligrød Farve med opblødt Epithel; ingen Ulcerationer; omtrent ikke Fæces. Ved de tykke Tarme intet paafaldende.

Uterus normal; Orificium danner en Tværspalte. Ovarierne synes normale; derimod findes paa venstre Side i Ligament. lat. og som det synes udgaaende fra Parovariat en næsten dueægstor tyndvægget Cyste med vandklart Indhold. En lignende, men mindre, findes paa høire Side. Blæren indeholder en Del grumset Urin. Slimhinden er sterkt brunlig rød.

Cavitas cranii. Kraniet temmelig tykt; ved Hinderne intet abnormt paaaiseligt, heller ikke ved Hjernens Overflade. Karrene paa Basis viser nogen Atheromasi. Sideventriklerne er muligens noget udvidede og indeholder en noget over normal Vædskemængde. Tela choroidea viser en Masse smaa Cyster, ikke ulig Silderøgn; forøvrigt kan intet abnormt findes. Hjernens Vægt 1250 Gram.

15. G. L. E., 49 Aar gammel, Skibsfører, indkom den 17de Oktober 1893 lidende af Paralysis generalis.

Patienten er uægte født; han har sandsynligvis haft Lues. I Februar 1892 fik han pludselig et epileptiformt Anfald med tydelig Aura; lignende Anfald har han ogsaa senere haft; efterhaanden er Hukommelsen aftaget og Talen blevet noget kludret og stammende.

For 10 Dage siden merkedes Tegn til egentlig Sindsforvirring; han har haft det med storartede Spekulationer osv. Hallucinationer tilstede.

Ved Ankomsten til Asylet var han taalelig rolig og blev forsøgt paa A, men maatte allerede efter et Døgn isoleres i Celle paa Grund af Voldsomhed og Urenlighed. Han var forvirret i Tale og Handling. Den 14de Oktober forsøgtes han atter overflyttet til A, men maatte snart igjen isoleres. Han viste nogen Tid Næringsvægtring og maatte tvangsfodres. Efterhaanden blev Gangen mere og mere usikker, saa han tilslut ikke kunde bevæge sig opreist uden Støtte; Talen uforstaaelig og Bevidstheden mere og mere uklar. Den 25de November blev han fuldt komatøs og døde samme Dag.

Sektion. Liget er af en temmelig høi, mager Mand. De sædvanlige kadaverøse Hypostaser sees paa Ligets Bagflade. Paa høire Knæ ligeovenfor Patella sees et toøre-stort skorpebelagt Ulcus. Selve Partiet omkring Knæet er svullent og har dels en violet, dels en brunrød Farve (Jod). Ved Gjennemskjæring af Huden over Patella sees Bursa præpatellaris fyldt med purulent graalig Vædske, og dens Vægge har tildels en fleskesvoragtig Beskaffenhed. Selve Knæleddet indeholder en seig, slimet, men klar Vædske. Rigor mortis er tilstede i Extremiteterne.

Cavitas pectoris. Diafragma staar paa høire Side i Høide med 4de Interkostalrum, paa venstre Side med 5te Costa.

Ved Aabning af Brystkassen trækker Lungerne sig noget tilbage. De forreste Rande forbliver derimod omtrent uforandret, saa de bedækker Hjerteposen i dens Helhed.

Hjerteposen har glatte Vægge, indeholder lidt Serum.

Hjertet selv synes af normal Størrelse i Sammenligning med Ligets Haand; det føles noget slapt. Muskulaturen synes paa venstre Side af

normal Tykkelse; i høire Ventrikel især nedad temmelig tynd. Ved Klap-
perne intet at bemerke. Arcus aortæ viser smaa, graahvide Flekker, der
er noget fortykkede. Hjertet har kun ubetydelig Fedtafleiring opad.

Lungerne er temmelig tunge, viser i de bagerste Partier en mørk
rødlig Farve; i de forreste Partier er de derimod temmelig lyse og lidt
emfysematøse. Venstre Lunges nederste Lap viser især bagtil flere fra
linsestore indtil næsten bønnestore mørke Partier, der ogsaa viser sig
subpleuralt som Ekkymoser. Paa høire Side er Forholdet mindre udtalt.
I Midten af nederste Lap findes imidlertid her et vel nød stort, temmelig
lyst Parti, der er noget seigere end Omgivelserne, indeholder dog Luft.
Lungerne er overalt luftholdige, viser ingen særdeles Blodoverfyldning
undtagen i de bagre Partier.

Bronkierne indeholder en Del Slim; viser forøvrigt intet abnormt.

Pleura viser normale Forhold.

Cavitas abdominis. Tarmene er temmelig udspændte. Peritoneum
overalt glat og speilende.

Milten lidt stor og fast, ingen tydelige Follikler; tydelige Trabekler.

Leveren er temmelig stor med en temmelig sterkt markeret Grænse
mellem høire og venstre Lap, viser paa Snit en graalig gul Farvenuance;
Tegningerne lidt udviskede. Galdeblæren struttende af Galde.

Nyrerne synes lidt store, er noget blodoverfyldte; viser tydelige
Tegninger.

Tarmene frembyder intet abnormt.

Ventriklen er temmelig stor, Slimhinden bleg og har et nuppet, mamel-
loneret Udseende; langsmed de utydelige Folder sees hist og her skarpt
begrænsede, nogle faa mm. brede og indtil flere cm. lange Slimhinde-
erosioner.

Blæren normal.

Cavitas cranii. Kraniets Ben er temmelig tynde, store Sinus frontales.
Der er nogle Sammenvoxninger omkring de Pacchioniske Gruber, der
muligens er større end normalt. Ved Hjernebinderne og Hjernens Over-
flade intet abnormt at opdage. Selve Hjernesubstansen temmelig blodfuld.
Sideventriklerne store og fyldte med en klar Vædske, Ependymet er fint
granuleret. I Columna fornicis føles nogle faste fibrøse Fortykkelser, der
tildels føles saa skarpe, som der skulde være en Del Kalkafleiring. Ved
den lille Hjerne intet at bemerke. Hjernens Kar viser makroskopisk intet
abnormt. Hjernens Vægt 1250 Gram.

16. R. D., 71 Aar gammel, Kaarmand, indkom den 25de Mai 1892 lidende af Mania.
Han havde lidt meget ondt baade Dag og Nat i sine tidligere Dage og
havde derved paadraget sig Gigt. For 20 Aar siden havde han et Anfald
af melankolsk Forstemning, som gik over i Hjemmet efter nogle Maaneders
Forløb, og var da bra, indtil han for 2 Maaneder siden atter fik et kort-
varigt Anfald af melankolsk Forstemning med paafølgende Udbrud af en
maniakalsk Tilstand med Oprømthed, sterkt forhøiet Selvfølelse, Bevægelses-

trang, Snaksomhed, Ødelæggelsestrang, saa at han endog viste sig farlig for sine Omgivelser. Under sit Ophold her var han stedse i en maniakalsk Tilstand, men godmodig og snil i Almindelighed, og for omkring dansende, pratende og larmende, indtil han blev skubbet overende af en Patient, hvorved han forslog sin Hofte, saa at han i længere Tid maatte holde Sengen; paa Grund af mangelfuld Bevægelse af Foden forholdt han sig senere rolig, dog var han fremdeles meget pratsom, fornemmelig om sine Meriter i tidligere Dage. Den 13de December 1893 observeredes paa høire Arm en blaafarvet Flek, 10 cm. lang og 5 cm. bred, der strakte sig fra Albuen og nedover, i hvis Midte saaes et lidet Ulcus. Flekken udbredte sig hurtig nedover, og Armen svulmed op i Løbet af de 2 paafølgende Dage. Han febriserede og saa meget medtaget ud. Den 15de December døde han pludselig.

Sektion. Liget er af en ældre Mand med sterk Kyfose i nederste Del af Columna dorsalis. Høire Arm er temmelig svullen. Partiet omkring Albuen er i en Udstrækning af ca. 10 $\times$ 15 cm. omtrent aldeles sort med et blaarødt Randparti, hvoromkring en rød og udenfor denne igjen en gullig Zone. Det sorte Midtparti er exkorieret og vædskende; der er i dette Fluktuation. Ved Gjennemskjæring kommer man ind i en temmelig stor Abscesshule, der under Huden har banet sig Vei fremover Underarmen og rundt Olekranon. Albuleddet frit. Ingen Glandelsvulst i Axillen. De sædvanlige kadaverøse Symptomer tilstede. Rigor mortis.

Cavitas pectoris. Lungerne trækker sig noksaa godt tilbage ved Aabning af Brystkassen.

Hjerteposen indeholder en Del Serum. Perikardiet er paa Hjertets Forflade tildels fortykket fibrøst. Ved Hjertet er intet abnormt paavise- ligt. Ligeledes synes Aorta normal.

Lungerne viser lidt Hypostase i de bagre Partier, lidt Emfysem i de øverste og forreste, forøvrigt intet at bemærke. Der er nogle gamle Pleuraadhærensers. Bronkiernes Slimhinde er noget injiceret, og der er et slimet Indhold i Bronkierne.

Cavitas abdominis. Peritoneum overalt glat og speilende.

Milten viser intet paafaldende hverken i Størrelse eller Form og Konsistens, Folliklerne utydelige, Trabeklerne tydelige. Leveren, der er af normal Størrelse, føles lidt blød og viser paa Snit en lidt graalig Farve og utydelige Tegninger. Ligeover Galdeblæren, omtrent ind mod Midten af Leverens Parenkym, findes en grødet, graabrun Masse, der fortil og opad begrænses af en temmelig seig fibrøs Kapsel, men indad afgrænses mindre skarpt, idet den direkte fortsætter sig i Leverens Parenkym. Galdeblæren er lidt liden og er fyldt med Galde.

Nyrerne viser sig paa Gjennemsnit lidt graalig farvet. Corticalis frembyder forøvrigt intet abnormt.

Blæren har en særdeles tyk Væg.

Tarmene og Ventriklen er normale.

Cavitas cranii. Kraniets Ben af almindelig Tykkelse. Mellem Dura og Arachnoidea findes over hele venstre Hemisfære et omtrent $\frac{1}{2}$ cm. tykt Blodcoagulum, tykkere og fastest over Temporallappen. Hinderne viser temmelig stor Blodgehalt, forøvrigt intet abnormt. Hjernen opbevares og hærdes i sin Helhed til senere Undersøgelse og Studier. Vægt 1500 Gram.

17. S. N., 46 Aar gammel, Skibsfører, indkom den 14de November 1892, lidende af Paralysis generalis.

Sygdommen var ved hans Optagelse ca. 1 Aar gammel, havde udviklet sig successivt med tiltagende Storhedsideer, Uro og Snakkesalighed. Han har havt Lues for en Del Aar tilbage. Under Opholdet i Asylet var han i Regelen blid og venlig, let at komme tilrette med; der var Storhedsideer tilstede; Talen blev efterhaanden mere og mere kludret og Gangen usikker. Af og til havde han epileptoide Anfald, efterfulgt af en halv bevidstløs Drømmetilstand. Fra omkring 1ste November 1893 tog han sterkt af i Huld og Kræfter, opholdt sig for det meste i Celle, var urenselig og undertiden støiende. Under denne Tilstand stødte han sig paa Albue og Knæer. Den 17de December laa han fuldstændig bevidstløs med halvsidige Kramper og kom ikke mere fuldstændig til Bevidsthed. Han døde den 25de December 1893.

Sektion. Liget er af en lidt over middelshøj Mand i nogenlunde godt Huld. Hist og her paa Extremiteterne sees flere fra Øre- til næsten Femørestore Exkorationer, tildels bedækket med Skorper. Høire Arm er noget svullen i sin Helhed ligetil Albuleddet, dog mest omkring det. Paa Indsiden af Albuen er en flere Centimeter lang Aabning med tildels gangrænerende sorte Rande. Aabningen fører ind til Albuleddet. Condylus intern. humeri er blottet. Ingen nævneværdig Svulst af Glandlerne i Axillen. Der sees de sædvanlige kadaverøse Hypostaser; Extremiteterne er stive.

Cavitas pectoris. Ved Aabning af Brystkassen trækker Lungerne sig særdeles godt tilbage.

Hjerteposen normal. Hjertet selv af normal Størrelse; frembyder intet abnormt med Undtagelse af, at Aortaklapperne er temmelig stive ved Basis, og at der er en let begyndende Atheromasi i Aorta ved Basis af Klapperne. Mitralklappen synes meget senet fibrøs.

Lungerne har en særdeles lys Farve. Høire Lungespids sterkt sammenvoxet med Brystvæggen. Lungerne er i de bagerste Partier lidt mørkere og blodfuldere end i de forreste Partier; paa venstre Sides nederste Lap findes desuden et omtrent nødstort mørkt Infarkt med Spidsen indad mod Lungen og den runde, bredere Basis mod Pleura, som paa dette Sted er belagt med vanskelig afløselig Fibrin, men ikke sammenvoxet med Brystvæggen. Det mørkerøde Infarkt er omgivet af en lidt lysere, nærmest

fibrinøst udseende Zone; der synes ikke at være Pusdannelse. Kar og Bronkier frembyder intet abnormt.

Cavitas abdominis. Omentet er tildels adhærent til Bugvæggen; Peritoneum glat og speilende.

Milten normal.

Leveren er noget blød; der sees talrige store Kar i den; hist og her paa Overfladen sees indtil ørestore Flekker af okergul Farve, strækkende sig nogle mm. i Dybden. Leveren frembyder forresten Billedet af en begyndende Muskatlever.

Nyrerne er temmelig graa og blege; forresten intet abnormt. Mavesæk, Tarm og Blære normale.

Cavitas cranii. Normal Tykkelse af Benene og Hinderne. Pia let afløselig. Hjernens Overflade viser talrige og store Vindinger med talrige, dybe Gyri. Ved Karrene intet abnormt. Sideventriklerne er meget store og indeholder ikke saa lidet Vædske. Parenkymet er overalt i alle Ventrikler sterkt fingranuleret. Forøvrigt intet abnormt paaviseligt. Hjernens Vægt 1450 Gram.

18. O. L. L., 63 Aar gammel, blev behandlet i Asylet ca. 14 Dage under Diagnosen Idiotia. Han havde i aarevis været forpleiet privat, men blev i Februar Maaned indlagt i Asyl, da han i den sidste Tid havde vist sig voldsom og farlig. Han var i Asylet urolig om Natten og høist urenlig. Den 16de Februar er anført: Er næsten umulig at beholde paa Eneværelse (synes efter Sammenhængen at være Feilskrift for Fællesværelse), da han i Løbet af Natten kan producere ligesaa meget Exkrementer fordelt over hele Værelset, som de øvrige Patienter paa Sovesalen tilsammen. Glubende Appetit. Den 19de s. M. staar noteret: Følte sig idag efter Frokost, som han nød med vanlig Appetit, noget uvel, saa han bad om at faa ligge. Laa til Middag, da han stod op og spiste sin Middagsmad. Begyndte ved 2-Tiden pludselig at ynke sig og døde i Løbet af et Par Minuter.

Sektion. Liget er af en aldrende Mand, velnæret; Rigor mortis. Underlivet meteoristisk udspændt. Paa Underfladen af Legemet blaalige Flekker.

Cavitas cranii. Venstre Hemisfære noget applaneret i det hele, men fornemmelig i Omkredsen af Sulcus Rolandi. Hjernens Vægt 1200 Gram. Hydrocephalus internus; ingen Blødning, men Hemisfærerne lidt hyperæmiske.

Cavitas pectoris. Cor temmelig stort; den subperikardiale Fedtdannelse sterkt udpræget. Venstre Ventrikel hypertroferet med fortykkede Vægge (3 cm.). Høire Ventrikelvæg ca. $\frac{1}{2}$ cm. Intet at bemærke ved Klapperne; heller ikke ved de store Kar.

Lungerne: Ved høire intet at bemærke; venstre Lunge adhærent til Brystvæggen bagtil og opad.

Cavitas abdominis. Ved Aabning af Underlivet sees en Masse exkrementitøs lugtende Vædske, og ved Tryk paa Colon descendens siver en

vællingtyk Vædske ud af en Aabning paa Tarmens forreste Flade. Aabningen rund, af en tyk Penneposes Dimension med runde, noget blod-underløbne Rande (Ruptur efter en tidligere Sammenvoxning af Tarmvægge). Tarmene opfyldte af en vællingtyk Vædske.

Intet at bemærke ved de øvrige Organer.

Extrakt af Bergens By's Sindssygeasyls Kassaregnskab for Aaret 1893.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Bergen.

Indtægt:

	Kr.
1. Beholdning fra forrige Aar	1 405,77
2. Kurpenge:	
a. Private Patienter 10 626 Dage Kr. 16 271,32	
b. Forskjellige Kommuner 27 743 « « 35 233,61	
c. Bergens Fattigvæsen 41 214 « « 52 341,78	
79 583 Dage Kr. 103 846,71	
Beklædningspenge:	
a. Private Patienter Kr. 263,99	
b. Forskjellige Kommuner « 4 731,97	
c. Bergens Fattigvæsen « 7 221,65	
« 12 217,61	
	116 064,32
3. Udbytte af Arbeidsvirksomheden	535,48
4. Overskud af Jordbruget	517,12
5. Diverse Indtægter	839,13
6. For extra Kaffe	43,20
7. For Affald fra Kjøkkenet	300,00
8. Tilsvær efter Antegnelser	347,43
	120 052,45

Udgift:

	Kr.
1. Lønninger	22 345,75
2. Bespisningen	39 718,65
3. Syges Adspredelse og Tobak.....	1 405,31
4. a. Bygningerne og Vandledningen	3 597,31
b. Assurance af Bygningerne	889,90
5. a. Inventariet	2 979,18
b. Assurance af Inventariet	96,00
6. Aalegræs og Halm	1 412,56
7. Belysningen	2 607,19
8. Brændsel	13 173,51
9. Medicinske Fornødenheder.....	1 214,66
10. Bibliotheket	159,85
11. Kontorudgifter	391,87
12. Vask og Renholdelse	1 206,50
13. Beklædningen	4 925,74
14. Heste og Dagarbeide	700,00
15. Gjerdehold	333,14
16. Udgifterne ved Haverne og Veiene	361,39
17. Refusion til Bykassen.....	5 000,00
18. Diverse Udgifter	1 385,16
19. Gjæld til Kassereren fra forrige Aar	4 792,23
20. Godtgjørelse efter Antegnelser.....	22,41
	108 718,31
Beholdning:	
a. Restancer af Kurpenge	Kr. 988,64
b. Kassererens Ansvar	« 10 345,50
	11 334,14
	120 052,45

Jordbruget i Aaret 1893.

Indtægt:

	Kr.
1. Efter Forvalter Borgens Opgave:	
Solgt til Asylet Melk, Æg, Flesk og Haveprodukter for	Kr. 5 337,95
Mel for..... «	31,80
	Kr. 5 369,75
Solgt til Fremmede «	2 313,48
	7 683,23
2. For Kjørsel til Asylet.	500,00
3. « Indtægt af Bryggen og det gamle Hus i Nyhaven	80,00
4. « Heste og Dagarbeide til Asylet	700,00
	8 963,23

Udgift:

	Kr.
1. Lønninger med Hestehold	2 683,99
2. Kraftfoder m. m.	2 721,71
3. Drænering og Gaardsforbedringer	1 305,65
4. Besætningens Komplettering	931,73
5. Bygningernes Vedligeholdelse	246,50
6. Inventariet og dets Assurance.....	487,03
7. Forskjellige Udgifter	69,50
	8 446,11
Overskud (Post 4 i Hovedregnskabet).....	517,12
	8 963,23

Af Asyllæge Sandbergs Beretning for Rosenbergs Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Rosenberg.

— — De i Aarets Løb Døde var:

1. L. E., 47 Aar gammel, Jernbanearbejder fra Sverige, indkom den 15de September 1880; Diagnose Melancholia. Uden foregaaende Symptomer paa noget Ildebefindende tabte han pludselig under Frokostmaaltidet den 19de April Bevidstheden, segnede sammen paa Gulvet og maatte bæres i Seng; her laa han med snorkende Aandedræt, lukkede Øine, Smaarykninger snart i Brystmusklerne, snart i Overarmens Muskler; komatøs; Tilstanden holdt sig uforandret, indtil han døde den 23de April.

Sektion. — *Cavitas cranii.* Dura mater sidder fast til Skallen, er forøvrigt ikke synderlig fortykket; indre Flade glat og glinsende. Den tynde Hinde normal, Karrene paa Basis cranii blodfyldte, slyngede, atheromatøse; fra 3die Ventrikel siver blodagtig Vædske ud; ved Gjennemskjæring af Hjerne-substansen findes paa høire Side et Blodkoagel, der interesserer Capsula ext. & int., Nucleus caudatus og den hvide Substans lige til Corticalis; Substansen er her ramolleret, blodgjennemsat; Ventriklerne overalt fulde af blodig Vædske.

Cavitas pectoris. I Perikardiet ca. 200 cm³. klar, serøs Vædske; Hjertet i sin Helhed forstørret, slapt; paa Aortaklapperne en Del verrukøse Vegetationer, Klapperne selv betydelig fortykkede og kalkinfiltrerede, de 2 bagre indbyrdes sammenvoxede til Nodus Arantii; Endokardiet betydelig fortykket, senet; Muskulaturen i venstre Ventrikel noget hypertroferet, slap, gulspettet. Lungerne noget adhærente, ellers intet makroskopisk abnormt i Bryst- eller Bughulen.

2. K. O. N., 51 Aar gammel, Fattiglem, indkom den 29de April 1893; Diagnose Dementia; syg i mange Aar; bortsat paa forskellige Steder i privat Forpleining. Han havde for Vane altid at skulle feie og skure; da han den 29de Juli vilde klyve op efter en Skurefille, faldt han nedover Trappen og forslog sig, saa han maatte lægges tilsengs; han klagede væsentlig over ondt i Ryggen og over at han ikke kunde bevæge Benene; et Par Dage efter var han dog oppe paa Gulvet uden Hjælp, men Urinen maatte efter Faldet stadig tages med Katheter. Kræfterne aftog lidt efter lidt, og han døde den 21de August.

Ved *Sektionen* fandtes i Bryst- og Bughulen intet at bemærke.

Cavitas cranii. Ved Dura intet at bemærke; paa hele Hjernens Overflade sees i Subarachnoidalrummet en lidt blakket, serøs Vædske; paa venstre Side sees paa Occipital- og tildels Parietallappen et tildels i Kanterne brunfarvet Blodkoagel i et overmaade tyndt Lag; noget brustent Kar kan ikke paavises, nogen Læsion af Kraniets Ben heller ikke. Hjernen

selv har vel udviklede Gyri, og Corticalis synes at være af normal Bredde; der er nogen venøs Overfyldning; Substansen synes normal. I Canalis spinalis findes en betydelig serøs Ansamling.

3. E. J. E., 49 Aar gammel, Guldgraver, indkom den 16de Juni 1879; Diagnose Dementia. Han havde under hele Asylopholdet holdt sig uforandret, rolig, taus og indesluttet, stod som Regel ude i Gaarden i timevis beskæftiget med ensartede, umotiverede Bevægelser. Uden foregaaende Tegn paa nogen legemlig Sygdom døde han pludselig Nat til den 16de Juni.

Ved *Sektionen* kunde som Dødsårsag kun paavises Bronchitis.

4. S. J. B., 25 Aar gammel, Gaardmandssøn, indkom den 14de April 1892; Diagnose Epilepsia. Han var ved Indkomsten allerede temmelig sløvet, maatte omtrent 1 Maaned efter Indkomsten lægges tilsengs paa Grund af stærk Bronkit; i Sputum kunde ikke paavises Tuberkelbaciller. I Løbet af Sommeren kom han atter op; hans epileptiske Anfald tiltog i Hyppighed og alternerede med Støi, Uro og Vredladenhed; udover Vaaren 1893 tiltog igjen Bronkiten, og han døde den 27de Juni.

Ved *Sektionen* fandtes i begge Lunger Bronkiektasier, dels cylindriske, dels ampullære af indtil en Valnøds Størrelse, fyldte med flydende, graagrønt, stinkende Pus.

5. O. E. S., 36 Aar gammel, Gaardbruger, indkom den 9de Mai 1891; Diagnose Dementia (Epilepsi). Han havde under Opholdet hyppige epileptiske Anfald. I April 1893 fik han gjentagne sterke Anfald, hvorefter han bragtes tilsengs; laa senere stiv og saagodtsom uden Bevidsthed, kunde ikke tale eller hjælpe sig selv; døde den 6te April Aften.

Ved *Sektionen* fandtes i *Cavitas cranii* Skallen betydelig fortykket og fast adhærent til Dura; ved Hinderne intet abnormt, kun lidt Ødem i de tynde Hinder med nogen Hyperæmi af Karrene paa Hjernens Overflade. I Hjernen intet abnormt paaviseligt.

Cavitas pectoris. Lunger og Pleuræ normale; Hjertet slapt, ikke kontraheret, indeholder væsentlig flydende Blod. Ventriklerne store, Muskulaturen bleg, gulspekket; Endokardiet og Klapper normale.

I *Cavitas abdominis* intet abnormt paaviseligt.

6. A. J. B., 21 Aar gammel, Gaardmandssøn, indkom den 29de April 1892; Diagnose Melancholia. Var ved Indkomsten deprimeret, led af Næringsvægring og Trang til Selvbeskadigelse; blev efterhaanden forvirret, af og til urolig, omtrent umeddelsom. Den 20de Oktober 1893 lagdes han tilsengs; han fik noget forhøiet Temperatur, tabte Madlysten, begyndte at smaahoste uden Expektorat. Den 25de Oktober paavistes paa høire Side Exsudat, der efterhaanden tiltog og ledsagedes af purulent Opspytning. Den 29de November døde han.

Sektion. — *Cavitas pectoris.* Hele høire Lunge fuldstændig fladtrykt; Pleurahulen opfyldt med ca. 1 Liter ravgul, tyndtflydende Vædske. Lungen er karnificeret og fastvoxet til bagre Brystvæg og lader sig ikke løse fra

Omgivelserne. Paa Snit viser den sig gjennemsat af tykke, svorlignende Masser med talrige, optil ertstore Pusfoci. Venstre Lunge sterkt retraheret og besat med talrige Adhærensers; Pleura mat; øvre Lap lufttom, af leverlignende Konsistens. Paa Snit ligner Lungen det graa Hepatisationsstadium og viser talrige Pusfoci. Nedre Lap noget luftholdig, indeholder ogsaa, om end i mindre Grad, Pusfoci. Perikardiet glat og speilende; Hjertet slapt og stort; Muskulaturen bleg, af normal Tykkelse.

Cavitas cranii. Dura mater noget injiceret; ved dens Fjernelse viser den sig adhærent paa enkelte Steder langs Falx cerebri.

I *Cavitas abdominis* intet at bemærke.

7. E. R., 30 Aar gammel, Sæbesydens Kone, indkom den 18de Mai 1893; tidligere behandlet paa Eg; Diagnose Mania. Hun led af epileptiske Anfald, var forvirret, men rolig og renslig udenfor Anfaldene, sad som oftest og smaaprætede, var uvirksom. Den 7de August Kl. 6^{1/2} om Aftenen merkede Omgivelserne, at hun blev «forandret», hvorfor hun bragtes tilsengs; strax efter udstødte hun et Skrig, hvorefter der udviklede sig Kramper med Dreining af Hovedet mod højre, Rykninger i højre Arm og Ben, stønnende Aandedræt, Cyanose, profus Sved, Lungekongestion, spændt Puls 120; med smaa Mellemlum gjentog Kramperne sig, indtil hun døde Kl. 10^{1/2}.

Sektion. — *Cavitas pectoris.* Ved Hjertet og Hjerterosen intet at bemærke. Paa Lungernes Overflade fuldt af større og mindre sorte Flekker, der paa Gjennemsnit viser sig at være Cruor, der propagerer sig indtil et Par Millimeter under Overfladen. Lungerne overalt luftholdige, i de bagre Partier mørkerøde, enkelte Steder skummende.

Cavitas abdominis. Ubetydelig serøs Vædske i Bughulen; Milt og Lever normale, Nyrene noget injicerede. Uterus virginel, talrige Adhærensers især paa venstre Side, hvor ogsaa Tuben viser sig lillefingertyk, slynget og indeholder sero-sangvinolent Vædske. Orif. extern. uteri stenoseret; der kan udpresses en seig, blakket Vædske. Ved Mave og Tarme intet at bemærke.

Cavitas cranii. Skallen fortykket undtagen langs Sutura sagittalis; Suturene udslettede; Dura mater synes ikke fortykket, overalt glat og glinsende; den tynde Hinde sterkt injiceret, indeholder en blakket, serøs Vædske. Paa Hjernens Overflade findes et deprimeret Parti af 2 cm.s Bredde, 1 cm.s Længde i øverste Parti af Gyrus centr. dext.; et mindre længere fortil og udad paa venstre Side; Hjernesubstansen frembyder forøvrigt intet makroskopisk abnormt; Sideventriklerne udvidede, Ependymet sukkulent, injiceret; Pons indeholder paa Overflade og Snit fuldt af smaa Blodprikker.

8. A. A., 25 Aar gammel, indkom 9de Mai 1891, tidligere behandlet paa Gaustad og Eg; Diagnose Dementia. Han var forvirret, af og til skjændende og misfornøjet, men som oftest noksaa rolig. Fra Midten af September begyndte han at blive ødematøs, væsentlig i Underextremiteterne,

hostede endel, spyttede sparsomt; han magredes hurtig af og døde den 21de November.

Sektion. — *Cavitas pectoris.* Talrige Adhærensers af Lungerne; i begge Pleuræ ca. $\frac{1}{2}$ Liter Vædske; Pleura pulm. mat, med et betydeligt fibrinøst Belæg; paa Snit viser venstre Lunges hele øverste Lap sig gjennemsat af fra hirsekorn—ertstore delvis ramollerede Tuberkler, talrigst i Apex; høire Lunge forholder sig præcis paa samme Maade, kun at der i Apex er Tegn til begyndende Kavernedannelse. Perikardiet glat og speilende, Hjertet paafaldende lidet og atrofisk, Muskulaturen bleg og slap.

Cavitas abdominis. Betydelig Ascites; Leveren adhærent til Omgivelserne, viser Muskatnødbillede; Milten fast, haard at føle paa, sterk cyanatisk; Nyrerne svulne, blege, Kapselen vanskelig at løse.

Cavitas cranii. Intet specielt at bemærke.

9. P. M. A., 33 Aar gammel Gaardmandssøn, indkom 7de Oktober 1892, tidligere behandlet paa Møllendal; Diagnose Mania. Syg i flere Aar, intermitterende maniakalske Anfald. Han var en meget voldsom og urolig Patient, der omtrent den hele Tid maatte være i Celle; begyndte i Begyndelsen af August at hoste og spyttede adskilligt, magrede hurtig af og døde den 21de September.

Sektion. — *Cavitas cranii.* Skallen af vanlig Tykkelse, Dura mater glat og glinsende; i Subarachnoidealrummet endel opak Vædske; Hjerne-substansen af vanlig Konsistens og Farve.

Cavitas pectoris. Lungerne overalt fastvoxede; de viser sig paa Snit gjennemsatte af Tuberkelmasser i de forskjelligste Stadier fra smaa, punktformige Knuder til store, pusfyldte Kaverner. I Hjerterposen adskilligt Fluidum; Hjertet af vanlig Størrelse, Konsistens og Udseende; Muskulatur og Klapper normale.

Cavitas abdominis. Adskillige svulne Glandler i Mesenteriet; ellers intet at bemærke.

10. K. A. G., 42 Aar gammel, Gaardmandssøn, indkom 14de Januar 1887, tidligere behandlet paa Rotvold; Diagnose Dementia. Begyndte at blive klein Sommeren 1892, døde 22de Januar 1893.

Sektion. — *Cavitas cranii.* Skallen tyk, store Partier aldeles ugiennemskinnelige; ved Dura intet abnormt; adskilligt Ødem i de tynde Hinder; Gyri noget smale; Hjernens Blodmængde normal, endel Vædske i Ventriklerne, disse dog ikke udvidede.

Cavitas pectoris. Høire Lunge komprimeret; Pyopneumothorax; i Perikardiet ca. 50 cm.³ klart Serum; Hjertet slapt, fedtdegenereret; Lungerne gjennemsatte af Tuberkelmasser; i høire øvre Lap en Ulceration, der kommunikerer med en større Bronchus.

Cavitas abdominis. Peritoneum oversaaet med tætstaaende miliære, halvt gennemskinnelige Gryn.

11. A. I. S., 55 Aar gammel, Husmand, indkom 1ste Mai 1891, tidligere behandlet paa Rotvold, Diagnose Melancholia. Døde den 26de Mai 1893.

Ved *Sektionen* fandtes Tuberkulose i begge Lunger.

12. A. L., 59 Aar gammel, Handelsbetjent, indkom 30te Januar 1890, tidligere behandlet i Kristiania Asyl, Diagnose Dementia. Begyndte at skranke i Slutningen af 1892; tillod aldrig nogen Undersøgelse; magrede af; spyttede ubetydelig.

Ved *Sektionen* fandtes Lungetuberkulose.

Tvangstroie paa Grund af Selvbeskadigelseslyst har været anvendt hos en Kvinde i tilsammen 39 Døgn; saasnart hendes Hænder blev fri, hengav hun sig strax til at klore sig i og udenpaa Øinene, hvorved opstod langvarige Ulcerationer.

Oversigt over Rosenbergs Asyls økonomiske Tilstand ved Udgangen af Aaret 1893.

Sommaire des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Rosenberg.

Beholdningen var den 1ste Januar 1893:

a. Restancer	Kr. 22 447,27	
b. I Banken og Kasse	« 1 949,47	
		Kr. 24 396,74

Ved Aarets Udgang:

a. Restancer	Kr. 25 207,83	
b. I Banken og Kasse	« 8 289,78	
		Kr. 33 497,61

Til Eiendommens Vedligeholdelse er anvendt Kr. 3 172,01, til Inventariet Kr. 1 222,65.

Af Asyllæge Martens' Beretning for Møllendals Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Møllendal.

— -- Der er afgaaet ved Døden 4 Patienter:

1. M. K. A., 32 Aar gammel, Gaardmandssøn, ugift, dement. Havde fra Konfirmationsalderen været sindssyg; maniakalske Raptus vexlende med melankolsk Nedstemthed, Prækordialangst og Næringsvægring osv. Et Par Gange Forsøg paa at strangulere Penis. Anfaldene stundom saa heftige, at der maatte flere Mænds Vagt; Ødelæggelsestrang. Efterhaanden gik den akute Tilstand over i Demens med Urenslighed og Svinskhed. I al denne Tid opholdt han sig i Hjemmet, men maatte, da Tilstanden stadig forværredes og ingen vilde have ham i Forpleining, indbringes under Asyl-behandling. Ved Optagelsen fandtes Membrum næsten bortgangræneret paa Grund af Strangulation, desuden et flere Tommer langt Prolapsus ani; ved Siden deraf en i høi Grad tilstedeværende aandelig og legemlig Slaphed, Mangel paa Opfatning og Tænkning, sammensunken legemlig Holdning, venstre Side paa det nærmeste paralytisk. Under en roborerende Behandling syntes han at komme sig en Tid; men saa aftog Kræfterne igjen under Næringsvægring, ligesom Prolapset stadig var tilstede uden at det lykkedes ved passende Leie eller ved Hjælp af Bandage at holde det inde. I flere Maaneder vedblev denne Tilstand under stadig Synkning af Kræfterne, indtil Døden indtraadte.

En større Del af Rektum hypertroferet og kankrøst degenereret.

2. O. S. S., 47 Aar gammel, Fattiglem. Havde været under Behandling paa Gaustad og Eg Asyl, udskreven fra Eg Asyl som uhelbredet og dement. Han rømte fra Gaustad og flakkede i længere Tid om paa Telemarkens Fjeldvidder, hvor han havde lidt meget ondt. Ved Optagelsen i Asylet var han rolig, men sløv; stod, hvor han blev sat, gjorde, hvad der blev sagt, mælte sjelden et Ord, fuldstændig uden Initiativ og Tænkning; led oftere af Besvimelse paa Grund af Hjertehypertrofi. Senere Albuminuri med Hydrops, hvorefter Mors indtraadte under et Anfald af Synkope.

Ved *Sektion* fandtes Lacunar cranii usædvanlig tyk, Hemisfærerne sammentrykkede, smaa i Omfang, Grænsen mellem den graa og hvide Substans utydelig, Exsudater paa Hinderne, Hjernesubstansen bleg, blodfattig. Ødem i Lungerne, begge Nyrer fedtdegenererede.

3. J. L. S., 24 Aar gammel, Idiot fra Fødselen af; blev henimod Konfirmationsalderen bragt til en Idiotanstalt i København, hvor han blev forpleiet i en Række af Aar uden at man der, ligesaa lidt som senere hen, formaaede at vække tillive hans aandelige Impotens. Uden Spor af Tænkning, uden at kunne beherske sit Legemes Muskler, svinsk og urenselig, oftest udstødende Skrig, der kunde høres Asylet rundt, idet han bankede

Hovedet mod Væggen, henslæbte han nogle Aar i den sørgeligste Tilstand, indtil han endelig ved Døden blev befriet fra sin Lidelse.

Sektion. Hovedets Omkreds betydelig forstørret; ved Gjennemskjæring af Bedækningerne fandtes disse at være mindt 1,5 cm. tykke overalt, ligesom Lacunar cranii fandtes at have samme Tykkelse, tilsammen altsaa 3 cm.; Hjernesubstansen som Følge heraf atrofieret. Mellem Hinderne mere og mindre faste Exsudater; Hjernemassen mør og fragil under Snittet; Ødem. I Ventriklerne noget blodblandet Serum; Adskillelsen mellem den graa og den hvide Substans tydelig. Sammenvoxninger i venstre Pleurahule efter en tidligere Pleurit; Hjertet og venstre Nyre noget fedtdegenereret.

4. O. O. D., 40 Aar gammel, Fattiglem. Krøbling, pukkelrygget, med Knæerne op imod Munden, ude af Stand til at staa eller gaa, men nødt til at bevæge sig ved Hjælp af Hænder og Fødder i smaa Hop, var hun, udmagret til det yderste, at betragte som et Skelet. Med store exfolierende Pemfigus paa Arme og Laar, kommende og gaaende, frembød hun et sørgeligt Skue, indtil hun under stadig synkende Kræfter afgik ved Døden. Aarsagen til hendes forkrøblede Tilstand var en forsømt Spondylarthrokace i 14-aars Alderen, — Aarsagen til den psykiske Forstyrrelse var Lægmandsvirksomhed og religiøse Skrupler i Konfirmationsalderen, der havde fremkaldt en melankolsk Nedstemthed og Søvnløshed, hvorunder af og til Udbrud af Voldsomhed, saavidt hendes Kræfter tillod det, fandt Sted.

Paa Grund af hendes forkrøblede og uhaandterlige Tilstand og den hurtig indtraadte Dekomposition foretoges ingen Sektion.

Asyllæge Martens meddeler derhos følgende Oplysninger om de Personer, som i hans Funktionstid har været indlagt til Observation paa Møllendals Asyl:

Der har i det hele været indlagt til Observation 3 Mordere, 1 Tyv, 1 Person dømt til 9 Aars Strafarbejde bl. a. for Delagtighed i Mord paa uægte Barn, og 2 menige Mandskaber, stillet for Krigsret paa Grund af disciplinære Forseelser. Deres Sygehistorie meddeles her i den Orden, hvori de er kommet ind.

No. 117, L. I. W., 32 Aar gammel, indlagt til Observation fra 15de December 1868 til 28de Januar 1869. Han var Søn af en velstaaende Gaardeier og Sagbrugseier i Sogn, var i Besiddelse af gode Evner og havde faaet en god Opdragelse. I hans Egenskab af Underofficer havde jeg som Militærlæge ofte havt Anledning til at lære ham at kjende, og det var ikke vanskeligt at forstaa, at det Ord, han havde for fremragende Dygtighed, var vel fortjent; men han havde et stygt Opsyn, et lumsk, lurende Blik, og man havde en Følelse af, at man stod sig bedst ved at holde ham tre Skridt fra Livet. Han havde

ogsaa et stygt Ord paa sig blandt Kamerater og ansaaes for en Mand, der var istand til lidt af hvert.

Medens han sad i Varetægtsarresten, fik han en maniakalsk Raptus, om hvilken den tilkaldte Distriktslæge erklærede, at han var mest tilbøielig til at betragte det som Simulation uden dog at være fuldstændig sikker derpaa. Efter Rekvisition af Amtet indlagdes han til Observation i det herværende Asyl, fra hvilket der efter 6 Ugers Undersøgelse afgaves det Skjøn, at han ikke var sindssyg, og at derfor den ham idømte Straf kunde exekveres. Det skal indrømmes, at Observationstiden maaske var noget kort, men da der ikke havde været Spor af Sindssygdom at opdage, og man var bleven underrettet om, at der forsøgtes Bestikkelser for at faa ham ud af Asylet og sendt over til Amerika, kunde jeg ikke længere paatage mig Ansvar for hans Tilstedeværelse. Underrettet herom lod Amtet ham afhente af Politiet. Ved Synet af Politibetjenten saaes han at blegne og faa Kramper, og under Bestræbelserne for at faa ham afsted gjorde han voldsom Modstand, der gjorde Anvendelse af Haandjern nødvendig. Under Transporten til Fængslet voldsom Skrigen og et Raseri, der bragte Forstyrrelse i den hele Fængselsbygning. Den tilkaldte Læge (Stadsfysikus) afgav den Erklæring, at han led af Mania og maatte bringes i Asyl, hvorefter han blev overført til Byens kommunale Asyl. Her erklæredes han for uhelbredelig sindssyg, lidende af Paralysis generalis. Her stod altsaa stik modsatte Skjøn ved Siden af hinanden, ikke-sindssyg og tilregnelig paa den ene Side, sindssyg og Paralysis generalis paa den anden.

W. forblev i Byens Asyl som uhelbredelig sindssyg, indtil der nogle Aar efter ansattes en ny Bestyrer, som efter nogen Tids Forløb afgav den Erklæring, at W. ikke var sindssyg, og at der i saa Henseende intet var til Hinder for, at den ham idømte Straf kunde exekveres. I Strafanstalten gjentoges de samme Historier som paa Politikammeret med Skrig, Raseri, tilsyneladende Kramper, Skum om Munden osv., saa Kommandantskabet saa sig nødsaget til at fordre Asylbestyrerens Tilstedeværelse. Denne fastholdt sin Formening om, at det hele var paataget og Komediespil, og foreslog derfor som et korrektivt Middel, der muligens kunde bringe ham til Besindelse, Oversprøitning med koldt Vand, hvilket — gjentaget nogle Gange, nogle Minuter hver Gang — endelig bragte det forønskede Resultat. Han erkjendte, at det hele kun var paataget, og lovede, da han indsaa, at Modstand ikke længere kunde nytte, at forholde sig rolig for Eftertiden. Et Par Aar senere fik jeg Anledning til at tale med ham; han havde opført sig den hele Tid meget ordentlig, ikke stødt an i nogen Henseende og var bleven etslags betroet Person. Han vilde forsøge, fortalte han, ved en exemplarisk Vandel at faa sin Straf forkortet, hvilket ogsaa senere lykkedes ham, idet 2 Aars Straffetid blev ham eftergivet. Senere hørte jeg i flere Aar, at han stelte med sin Gaard og sine Skoveiendomme, indtil han for kort Tid siden gjorde Konkurs. Idet Sagbruget efter Tvangsauktionen skulde overtages af Kjøberen, besluttede han at sprænge dette i Luften med Dynamit, blev sat under Tiltale og dømt for tilsigtet, men ikke udført Attentat til Vand- og Brødstraf. Nu er han atter fri,

men det skulde ikke undre mig, om man endnu hører noget fra ham; thi han er en høist forslagen og hevnjerrig Person; men sindssyg er han ikke og har han vist heller ikke været.

No. 136, L. G. S., 33 Aar gammel, Løskarl, var under Observation fra 29de Januar 1870 til 31te Juli s. A. efter Opfordring af Stavanger Amt.

I Varetægtsarresten, hvor han sad paa Grund af Baadtyveri, havde man troet at opdage, at han ikke var rigtig vel bevaret, en Mening, der ogsaa støttedes af den tilkaldte Distriktslæge. Han havde i sin Bygd gaaet som en «Tutling», drevet om som Løskarl og Lægdslem, oftere været under justitiel Forfølgning for Tyveri. I Regelen var det Baade, han stjal, for dermed at sætte over et Sund eller en Fjord under en uimodstaaelig Trang til Rømning og Omflakning. De benyttede Baade lod han skjøtte sig selv, som de bedst kunde. Det var ikke vanskeligt at opdage, at man her havde med en «fortutlet», svagsindet, idiotisk Person, som i visse Retninger kunde tale noksaa forstandig, men ved Siden deraf ligesaa hyppig faldt over i Tul og Tøv. Han var hallucineret, talte ofte med sig selv, knurrende og murrende, forstak sig, naarsomhelst han kunde komme til, kunde aldrig se den Talende i Øinene eller gjøre rede for, hvad han tænkte, eller om han overhovedet tænkte paa noget. Paa Forespørsel fra Amtet, om han kunde antages at have været sindssyg paa den Tid, han foretog det Baadtyveri, for hvilket han var dømt, blev der svaret efter Konference med Kontrolkommissionens lægekyndige Medlemmer, at han antoges i mange Aar at have været dement og altsaa utilregnelig for det Tyveri, hvorfor han Gang efter Gang havde været idømt Straf. Selvfølgelig frafaldtes Aktion, og S. hjemsendtes og udsattes i Lægd. Her fortsatte han sit omflakkende Liv til stort Besvær for Bygden, var undertiden længe borte, uden at man vidste hvor. Ved Juletider s. A. ringede det paa Asylets Port, og ind kom S. i en yderlig forkommen, ussel Tilstand, næsten blottet for Klæder, sulten og forhungret. Han havde rømt fra Lægdet, stjaalet Baad, hvor han kunde komme til, stadig videre og videre, tigget sig frem, vel ogsaa rapset her og der, indtil han, som anført, ringede paa Asylets Port. Bespist og beklædt blev han under Ledsagelse af Asylets Inspektør henvist til Politiet, som ikke vilde have med ham at gjøre; paa Asylet kunde han heller ikke optages. Morgenen efter savnedes en Baad i en af Søgaardene; den gjenfandtes en halv Mil fra Byen tilligemed S., der meget aabent forklarede, at han havde taget Baaden. Nu blev han ført tilbage som Gjenstand for Politiets specielle Opmærksomhed. Under Forhøret forklarede han, at han havde været Patient paa Møllendals Asyl, fra hvis Bestyrer der forlangtes Oplysninger. Afskrift af den til Amtet afgivne motiverede Erklæring, der altsaa gik ud paa, at Angældende var dement og utilregnelig, blev tilstillet Politiet; imidlertid havde efter dettes Opfordring Stadsfysikus og en anden Kollega foretaget en Undersøgelse af hans Tilstand med det Resultat, at de ikke fandt nogetsomhelst Kriterium, som tydede paa, at der var Sindssygdom tilstede. Her stod atter to Afgjørelser stik imod hinanden, og Stiftet, til hvem Sagen overbragtes, havde selvfølgelig intet andet at gjøre end at sende det hele til Fakultetet. Dette

afgav sin Kjendelse (4 mod 3) modsat den herfra afgivne. S. var og forblev dog en Tussing, halv Idiot og dement og absolut utilregnelig i de Baadtyverier, han havde foretaget, trods Fakultetets modsatte Formening.

No. 399. M. P. G., 32 Aar gammel, indlagt til Observation den 19de November 1879, udskreven den 31te Januar 1881.

Denne Kone, som havde levet i lykkelige Kaar og gode Forhold og havde 6 Børn, havde havt den Sorg at tabe 3 af disse omtrent samtidig under en Skarlagensfeberepidemi. Nedbøiet og fortvilet kunde hun ingen Trøst finde, var i flere Maaneder ligesom sansesløs, ligegyldig for alt og søvnløs, men alligevel vedblev hun at stelle med sit Hus, saa godt hun kunde. Ud paa Sommeren blev hun endnu mere taus og indesluttet med Sukken og Stønnen og begyndte at forsømme sit Arbeide og give vrang Svar, hvad hun aldrig før havde gjort; men ligeoverfor de gjenlevende Børn var hun altid kærlig og omsorgsfuld. For at trøste og berolige hende blev det hende foreholdt, at de døde Børn havde det saa meget bedre, og at hun burde glæde sig over at vide dem hos «Faderen» osv. Det syntes ikke, at hun heri fandt nogen Ro. Hun gik oftere bort, saa at man havde Vanskelighed ved at finde hende igjen. Hendes Omgivelser skjønte nu, at hun maatte være sindssyg, og henvendte sig til vedkommende Distriktslæge, efter hvis Raad hun blev holdt under stadig Opsigt. I den senere Tid havde hun oftere ladet falde Ytringer om, at hendes gjenlevende Børn var for gode for denne Verden, at de burde have Plads ved Siden af de forudgangne, uden at hun i nogen Henseende havde givet tilkjende, hvilke Tanker der nu havde faaet Rum hos hende. At hun under den stadige Foreholden af, hvor godt de afdøde Børn havde det, begyndte at tænke paa at bringe de gjenlevende det samme Gode, og at der ikke er Tale om en pludselig Indskydelse, synes at fremgaa af Meddelelsen om det passerede. Hun havde forsynet sig med Bagværk for at lokke Børnene, og en Morgen i et ubevogtet Øieblik, medens Manden var i Fjøsset, faar hun Børnene, lokket med Bagværket, til at lægge sig paa Gulvet Side om Side, tager en Økse, hugger Hovedet af det første og det andet og bibringer det tredie Barn et Hug i Skulderen; paa dets Skrig kom Folk til og rev Øksen fra hende. «Hun vilde befri sine Børn, hvem hun holdt saa uendelig af, for Verdens Møie og Bekymringer og bringe dem sammen med de forudgangne». Under Opholdet i Asylet var hun rolig, fattet og sorgbetynget, men viste ikke Spor af Anger, deltog i alltslags Arbeide med stille Hengivenhed; men naar der taltes om Børnene, blev hun bevæget og faldt ofte i Krampegraad.

Efter noget over et Aars Forløb blev hun bragt hjem til sine Forældre, men skal nu, efter hvad jeg har erfaret, leve med sin Mand, med hvem hun senere skal have faaet Børn, og skal nu være frisk.

No. 412. J. H. N., Gaardbruger i Manger, 48 Aar gammel, forpleiet i Asylet fra 19de August 1880 til 9de September 1884, hvorefter udsat i privat Forpleining.

Denne Mand havde i sin Ungdom været Skolelærer, hvilken Stilling han efter nogle Aars Forløb maatte opgive paa Grund af Nervøsitet. For at komme

til Kræfter igjen tilraadedes han at deltage i Vinterfisket, hvilket gjentaget nogle Aar syntes at have en gavnlig Indflydelse paa hans Helbred, saa at han efter Faderens Død kunde overtage Gaarden. Omtrent paa samme Tid rammedes han af en stor Ulykke, idet der opstod Vaadeild i Huset, og tre Søsken og en Fosterdatter indebrændte. Rystet ved denne Begivenhed faldt han atter tilbage i sin tidligere nervøse, slappe Tilstand, hvoraf han dog efter nogle Aars Forløb atter kom paafode ved Udearbeide og Deltagelse i Vinterfisket. Han giftede sig, fik efterhaanden en hel Del Børn, blev en betroet Mand i sin Kommune, Medlem af Fattigkommissionen, Kommunekasserer, Valgmand, Viceordfører osv., idet han havde Ord for at være ligesaa agtværdig som dygtig. Han hang over Bøgerne, læste meget, var vel ikke altid heldig i Valget og forstod vel heller ikke altid, hvad han læste. Af Karakter indesluttet (som man troede, paa Grund af en i Ungdommen ubesvaret Kjærlighedsfølelse) og faamælt, lod han ingen af Omgivelserne forstaa, hvad der i Grunden bevægede sig i ham. Som Regnskabsfører havde han sine Ting i bedste Orden og ansaaes samvittighedsfuld til det yderste. Fjorten Dage før Katastrofen blev han søvnløs, urolig, stundesløs. Han havde forlangt Udsiftning, men angrede dette ved Meddelelsen om, at han selv maatte bære Omkostningerne, og da han til at bestride disse hverken havde Penge eller kunde skaffe sig Laan, blev han endnu mere nedtrykt og indesluttet. Han havde læst, forklarede han senere, at naar der var for mange at ernære i en Familie og Indtægterne ikke strak til, maatte det være tilladt at skaffe en eller saa mange tilside, som det var nødvendigt, forat Budgettet kunde balancere. Det var disse Grublerier, uforstaaede og uforstaaelige for Omgivelserne, som i disse Dage havde optaget ham. Saa staar han en Morgen tidlig op efter en søvnløs Nat, tager en Økse og hugger Hovedet af sin 11-aarige Søn, som havde ligget ved hans Side om Natten. Efter Katastrofen var han rolig, vistnok nedtrykt og sukkende, men uden Anger og uden nogen Følelse af det frygtelige; fulgte derfor rolig med under Transporten til Asylet, hvor man da efterhaanden kunde komme paa det rene med Motiverne til denne Handling.

No. 731. L. L. B., 78 Aar, indlagt den 14de September 1893, tidligere Gaardeier, nu velstaaende Kaarmand.

Han havde altid levet under lykkelige Kaar og navnlig under bedste Forhold med Kone og Børn. I det sidste Halvaar var han blevet noget underlig i sit Væsen, viste Stemningsforandring, var søvnløs og stundesløs, klagede over at være ør, havde Vanskelighed for at sanse sig osv., en Tilstand, der nok vakte Omgivelsernes Opmerksomhed, men uden paa nogen Maade at forurolige dem. En Morgen, efterat han som sædvanlig havde delt Leie med sin Hustru, tager han en Økse, giver Konen, som netop er opstaaet, et Slag i Baghovedet med dens Hammerside, saa at hun Dagen efter afgik ved Døden. Indlagt i Asylet til Observation afgaves efter kort Tid den Erklæring, at Patienten i et halvt Aar havde været sindssyg (senil Demens) og maatte betragtes som utilregnelig, da han bibragte Hustruen det dødelige Slag. Som Følge heraf frafaldtes videre Tiltale. Patienten er fremdeles i Asylet.

Angaaende de tvende til Observation indlagte, ved Krigsret dømte menige Mandskaber kan jeg fatte mig kortere. Den ene havde fra Barndommen af været holdt for en «Tussing» blandt Kamerater, den anden havde paa en Fjeldtur paadraget sig en Hjernebetændelse, hvorefter der allerede under Rekonvalescensen og senerehen viste sig et forandret Væsen, en ofte umotiveret Opførsel, der hos den tidligere altid lovlydige og korrekte alene kunde forklares som Aarsag til den Stridighed og Overhørighed mod given Befaling, som havde bragt ham for Krigsret. Erklæringerne om, at Sindssygdom og Utilregnelighed i begge Tilfælde var tilstede, blev tagen tilfølge af de militære Autoriteter.

Af Asyllæge Bødkers Beretning for Trondhjems Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Trondhjem.

— — 12 Patienter har af Mangel paa Plads været negtet Optagelse. Af disse henhørte 10 til Distrikter, der har berettiget Adgang til Asylet (Trondhjems By og de Trondhjemske Amter). Det er mig imidlertid bekjendt, at flere af dem, der forgjæves har anholdt om Plads, senere er blevet optaget i Rotvold Asyl. For Enkeltens Vedkommende har i selve Hjemmet en saa hurtig Bedring indfundet sig, at Asylbehandling er bleven unødvendig.

Den store Trang til Asylplads har ogsaa i dette Aar gjort en Overskridelse af det reglementerede Antal (82) til en tvingende Nødvendighed; men for hver Gang dette er skeet, har jeg søgt at forvisse mig om, at Adgangen til Rotvold Asyl var spærret. — —

— — 2 Mænd er afgaaede ved Døden, hvoraf den ene, N. A. H., Lap fra Røros, 44 Aar gammel, sindssyg i 15 Aar, mangeaarig Demens, tidligere ogsaa behandlet i Rotvold Asyl, indlagdes den 8de Juni 1892 paa Grund af truende Opførsel i Hjemmet. Ved Indlæggelsen bemerkedes intet abnormt ved Hjertet; men den 26de April 1893 iagttoges intermitterende Puls, og en svag Skurren hørtes ved 1ste Hjertelyd. Hans Udseende viste sig noget debilt.

Den 15de Mai begyndte han at blive febril, Puls 108, lidt Hoste, uden at noget bemerkedes ved den fysikalske Undersøgelse af Lungerne. Urinen sparsom med mørk Farve. Ingen Appetit, Afføring den foregaaende Dag. Han anførte at føle ligesom et strammende Baand om Epigastriet.

Den 16de Mai: Natten med liden Søvn, Respirationen kort, sterk Tørst, ingen Appetit, nyder helst Vand; Afføring naturlig idag. Lidt gult Anstrøg i

Conjunctiva. Lidt Krepiteren høres bagtil i det nederste Parti af venstre Lunge. Den skurrende Lyd over Hjertet opfattes langt sterkere bagtil paa Ryggen end fortil i Prækordiet. Ingen Forøgelse af Hjertematheden. Nogen Ømfintlighed ved Tryk langs Kostalranden paa høire Side. Leveren føles maaske lidt nedenfor. Sterk Afsætning af Fosfater i Urinen, der ikke indeholder Æggehvite.

Den 17de Mai: Tilstanden omtrent uforandret. Han klager mest over Smerter over Epigastriet, der er ømfintligt for Tryk. Der er ingen Expansion. Aandedrættet fremdeles akcelereret uden at være besværet. Hyppig Hoste med Expektoration af hvidt Slim. Puls spændt, af og til intermitterende, omkring 100. Sterk Pulsation i Karotiderne. Skurrelyden høres idag mere intens fortil end tidligere. Urinen fremdeles sterkt satureret.

Den 19de Mai: Tilstanden omtrent den samme; Puls 90, Respiration 42. Kaster op; Afføring inat.

Den 20de Mai: Døde Kl. 1¹/₄ Morgen.

Sektionsresultat. Hypertrofisk Hjerter, polypagtige Udvækter paa Mitralklappen. Tegn paa Endo- og Perikardit. Lungerne meget ødematøse. Muskatnøddeliver. —

Den anden afdøde, I. H. S., indkom den 17de Januar 1893, 45 Aar gammel, lidende af Paralysis generalis og døde af Erysipelas faciei, capitis et colli. Sektion blev paa Grund af indtrufne Forhindringer ikke udført.

— — Tvangsmidler har ikke været anvendte i dette Aar. Derimod har Isolation af og til været anvendt til Patienters Beroligelse.

— — Besisningen har, Betjeningen iberegnet (14 Personer), kostet gennemsnitlig pro persona Kr. 0,349.

At Besisningen, trods Asylts rigelige Spisereglement med 4 Maaltider for Dagen, kan blive saa billig, uagtet alle Varer, der anskaffes, er af prima Kvalitet, er begrundet deri, at alle Indkjøb søges effektueret fra 1ste Haand. Kommer nu hertil, at man til enhver Tid kan byde kontant Betaling, bidrager ogsaa dette sit til at trykke Priserne endel ned. At en aktiv og kyndig Forvalter har sin meget store Betydning, følger af sig selv.

1 Patient har kostet Asylet pr. Dag Kr. 0,866.

I de 4 Aar Asylet har besørget Besisningen direkte for egen Regning, har Indtægterne overskredet Udgifterne med følgende Beløb:

I 1890	Kr. 6 947,92
- 1891	« 5 473,44
- 1892	« 6 757,23
- 1893	« 8 073,79

Tilsammen Kr. 27 252,38

Hospitalsstiftelsens Bestyrelse har endnu ikke fattet nogen Bestemmelse angaaende Anvendelsen af det Overskud, som Asylts Drift har tilført Hospitalsstiftelsens Kasse. Det vilde være beklageligt, om man skulde bestemme sig

for en Nedsættelse af den nu gjældende Betaling for Patienterne; thi en Betaling af 400 Kroner pr. Aar for en Patient, fuld Beklædning iberegnet, maa vel ansees for moderat. Jeg er ikke i Tvil om, at det bedst vilde tjene Samtliges Interesse, at Asylets Driftsoverskud, saaledes som tidligere foreslaaet, blev afsat til et eget Fond med Bestemmelse for Istandbringelse engang i Tiden af et nyt, større Asyl for Byen og de Trondhjemske Amter.

Opgave over Indtægter og Udgifter vedkommende Trondhjems Hospitalsstiftelses Sindssygeasyl.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Trondhjem.

		Kr.
Indtægter:		
1. Betalingen for de i Aarets Løb forpleiede Patienter udgjør ..		35 801,02
2. Udbringendet af solgte Fabrikata, brugt Sengehalm, kasseret Brosten og Brom samt ved for Fremmede udført Arbeide ...		237,72
		36 038,74
		Kr.
Udgifter:		
1. Lønninger til Forvalter og Betjening Kr. 3 809,74		
Omkostninger ved Besisningen ... « 13 045,75		
		16 855,49
2. Medicinaludgifter:		
Medicin i 4de Kvartal 1892 Kr. 211,67		
— i 1ste — 1893 « 244,38		
— i 2det — — « 234,65		
— i 3die — — « 221,83		
Kuromkostninger paa Sygehuset for		
en Vogterske fra ²⁹ / ₁₂ 92 til ¹⁶ / ₂ 93 « 75,00		
Diverse « 21,70		
		1 009,23
3. Begravelsesomkostninger		46,00

		Kr.	Kr.
4. Lys og Brænde:			
104 ¹ / ₂ Favn Brænde med Kjørsel	Kr. 1 288,35		
546 Hektl. Fyrkul	« 597,54		
Gas	« 402,30		
Lys, Lysolie og Fyrstikker	« 40,39		
		2 328,58	
5. Anskaffelser, Reparationer og Arbeidspenge:			
Husreparationer	Kr. 622,22		
Hus- og Klædevask	« 320,02		
Sengehalm	« 155,84		
Inventarium og Beklædning	« 2 006,83		
Diverse	« 936,79		
		4 041,70	
6. Skatter og Afgifter:			
Brandskat	Kr. 245,54		
Vandafgift	« 72,10		
Telefonafgift	« 90,00		
Assurancepræmie	« 30,00		
		437,64	
7. Avertissementsomkostninger		3,60	
8. Lægens Løn		2 800,00	
9. Diverse Udgifter:			
Beklædning og Rejsepenge til hjemsendte Patienter	Kr. 42,71		
Pension til forhenv. Forvalter Steen	« 400,00		
		442,71	
		27 964,95	
Større Indtægt end Udgift		8 073,79	
		36 038,74	36 038,74

Af Direktør Selmers Beretning for Rotvold Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Rotvold.

Jeg bemærkede i min Indberetning for foregaaende Aar, at Belægget har en stadig Tendens til at stige, og at det forvolder megen Vanskelighed at holde det nede paa et rimeligt Tal, naar man ikke uden videre vil afvise en Mængde Tilfælde, der anmeldes og høiligen tiltrænger Indlæggelse. Jeg bemærkede tillige, at en af de væsentligste Aarsager hertil var den, at der i Aarenes Løb har dannet sig en fast Stok af uhelbredelige Syge, som er af den Beskaffenhed, at det vil gaa yderst langsomt med at blive af med dem, og at der vil hengaa Aar, førend mange af dem bliver saa vidt medgjørliche, at de kan forpleies privat, medens adskillige maaske aldrig kommer saa vidt. Af saadanne optages en stor Del af Asyllets Pladse, og der bliver mindre og mindre Plads til at optage nye Tilfælde. *Indlæggelsernes* Antal vil ogsaa derfor sees at være aftagne gjennem de senere Aar. I Løbet af de sidste 5 Aar har Antallet af de i Aaret indkomne stillet sig saaledes:

I 1889 indkom	100	Mænd	og	79	Kvinder,	tils.	179.
I 1890	—	116	«	-	93	«	« 209.
I 1891	—	78	«	-	80	«	« 158.
I 1892	—	83	«	-	84	«	« 117.
I 1893	—	63	«	-	82	«	« 145.

Grunden til det aftagende Antal Indlæggelser for Aaret er ikke at søge i aftagende Søgning til Asylet, da der hvert Aar har været en hel Del Ansøgninger om Plads, der har maattet afslaaes af Mangel paa saadan; men Grunden er den, at det Aar for Aar bliver vanskeligere at skaffe Plads paa Grund af det ovenfor anførte Forhold.

Der er i omhandlede Aar indkommen over 250 Forespørsler om Optagelse. Af disse maatte noget over 100 afslaaes af Mangel paa Plads.

Der er saaledes aabenbart Behov for Oprettelse af flere Asylpladse, og det jo før jo heller, da Vanskeligheden ved at skaffe Plads stiger Aar for Aar, og den stadige Overfyldning heller ikke kan andet end virke uheldig i Længden.

Ved Oprettelsen af et Asyl for Tromsø Stift vil strax en hel Del Syge kunne overføres herfra og Overfyldningen afhjælpes, saa at Asylet da antagelig for en lang Fremtid vilde kunne tilfredsstille Behovet ikke blot for de to Trondhjemske Amter og Romsdals Amt, men ogsaa store Dele af Hedemarkens og Kristians Amter. Nordre Bergenhus Amt har i de senere Aar næsten ikke været repræsenteret her, men sender sine Syge til de Bergenske Asyler.

Samtlige *udgaaede* udskreves til Hjemstedet med Undtagelse af én Syg, der overflyttedes til Diakonisseanstalten i Kristiania, og 16 uhelbredede, der udsattes til Forpleining i Asyllets Nærhed, de fleste i Malvik Sogn.

For Tiden forpleies nu i Malvik eller i Nærheden deraf 76 Syge, der er udsatte fra Asylet. Med disse Syge staar Asylet i stadig Rapport, og de tilsees af Asylets Læger.

Af de 3, der udgik efter afgiven Erklæring, var de 2 Mænd Straffanger, der under Udsoningen af Vand- og Brødstraffen havde vist Tegn til Sindsforstyrrelse og derfor indlagdes til Observation. De befandtes begge at lide af Sindssygdom, hvoraf de helbrededes under Opholdet i Asylet.

Den 3die, en 17 Aar gammel Pige, var under Tiltale for Ildspasættelse. Hun befandtes at være af en defekt psykisk Organisation, nærmest svarende til det, man har kaldt Moral insanity. Efterat Erklæring herom var afgiven, blev Tiltalen mod hende frafaldt, men hun indlagdes i Asyl som farlig for den offentlige Sikkerhed.

— — Det vil af Fortegnelsen over *Dødsaaarsagerne* sees, at 5 af Dødsfaldene skyldes Sindssygdommen direkte, nemlig Paralysis generalis 2 Tilfælde og Insania, tildels i Forbindelse med Delir. acut., 3 Tilfælde. For alle disse 3 sidste Vedkommende var Opholdet i Asylet ganske kort, fra 4—20 Dage.

Af Tuberkulose døde 3 Mænd og 2 Kvinder, det mindste Antal Dødsfald af denne Sygdom, der er forekommet paa flere Aar. Den ene af disse var desuden allerede ved Indkomsten i sidste Stadium af Tuberkulose og døde efter 22 Dages Ophold i Asylet.

2 Mænd, hvis Tilstand tydede paa organisk Hjernelidelse, fandtes ved Sektionen at lide af udbredt Atherose, der i det ene Tilfælde havde ført til Apoplexi, i det andet til Atrofi af Gyri omkring venstre Fossa Sylvii med afasiske Fænomener.

En 73 Aar gammel Kvinde døde af Meningealapoplexi efter et Par Maaneders Ophold i Asylet, hvorunder hun hele Tiden var urolig og fuldstændig forvirret.

Om den Kvinde, der er opført som død af Enterit, skal jeg oplyse:

Som anført i Beretningen for foregaaende Aar har der nogle Gange optraadt i Asylet en endemisk Diarrhoe med dysenterisk Karakter. Det var om Høsten og Vinteren 1880—1881, at denne Sygdom første Gang viste sig i Asylet; for anden Gang indfandt den sig igjen Høsten og Vinteren 1892—1893, og det her omhandlede Dødsfald, der indtraf i Januar Maaned 1893, tilhører denne sidste Epidemi. Saaledes som det ogsaa har været Tilfældet tidligere, hvor Døden har været Følge af denne Sygdom, var vedkommende Individ allerede forud i høi Grad svag og afkræftet; her omhandlede Kvinde led saaledes af Epilepsi og indkom under Status epilepticus. Hos nogenlunde kraftige Individer forløber Sygdommen i Regelen ganske let.

Obduktionsfundet var ogsaa her ganske det samme som i tidligere iagttagne Tilfælde af denne Sygdom, nemlig en sterk Injektion og Svulst af Tyktarmens Slimhinde og tildels Epithelialafstødninger og mindre Ulcerationer.

Ogsaa senere, nemlig i Begyndelsen af dette Aar (1894), er der optraadt nogle Tilfælde af den samme Sygdom, der vil blive Gjenstand for næste Indberetning.

Af *sjældnere Tilfælde* skal jeg omtale:

1. Ruptura cordis opstaaet under et Anfald af Raseri. — En ugift Mand, 44 Aar gammel, havde tilbragt 11 Aar i Asylet. Han var indlagt under Diagnosen Paranoia chron., men var nu i Aarenes Løb blevet i høi Grad dement.

1ste Juli 1893 er noteret i hans Journal: Hans Tilstand har i flere Aar ikke forandret sig i nogen Retning; i Regelen har han været stille og sløv, ligget meget i Gulvet; men et Par Gange i Ugen, eller undertiden oftere, har han havt pludselige og heftige Anfald af Raseri, hvorunder han har sprunget omkring i den største Ophidselse, raabt og banket i Væggene. Disse Anfald har gjerne været et Kvarters Tid. I legemlig Henseende har ingen Sygelighed været at merke hos ham, naar undtages, at han af og til har hostet noget. Han har havt god Madlyst, og Kræfterne har været gode. Imorges stod han op til vanlig Tid, klædte sig paa og kom ind paa Forsamlingsværelset. Strax efter fik han et af de sædvanlige Anfald, hvorfor han blev isoleret i Celle. Han fortsatte her med at støie og slaa i Væggene, men en Stund efter blev det ganske stille, og da Vogteren derfor saa ind til ham, fandt han ham liggende paa Gulvet med blegt Ansigt og udsættende Aandedræt. Ved Lægens Ankomst strax efter var Døden allerede indtraadt.

Ved *Sektionen* 32 Timer efter Døden fandtes Hjerteposen udspilet af mørkt-farvet, flydende Blod. Hjertet lidet, sammentrukket, indeholdt ubetydeligt flydende Blod. Lige ved Spidsen af venstre Ventrikel fortil findes en rundagtig Bristning af en Penneposes Størrelse med forrevne, blodunderløbne Rande tvert igjennem Ventrikelvæggen. Hjertets Muskulatur mørk, rødligbrun af Farve, ingen merkbar Skjørhed for Fingertryk, men mikroskopisk viser sig i samme talrige Fedtkorn og dels utydelig, dels manglende Tverdeling. Klapperne sunde.

Begge Lunger noget blodfyldte i de nedre Partier. Milt, Lever og Nyrer noget blodfulde. Forresten intet ved de øvrige Organer.

2. Ovariectomi foretaget paa en hypokondrisk forrykt Kvinde uden Bedring i den psykiske Tilstand. Enke, 62 Aar gammel, indkom 19de April 1892.

Ingen Familiedisposition; hun havde været frisk til om Vaaren 1891, da hun blev sygelig og urolig tilsinds. Indbragt i Asylet ytrede hun de mest absurde hypokondriske Forestillinger: Legemet var forstenet, Lemmerne holdt paa at raadne bort, de var allerede sorte, Øinene faldt ind, Munden og Anus var igjengroet osv., og alt dette, paastod hun, var Følgen af en giftig Medicin, som en Læge havde givet hende. Hun var ofte meget exciteret og forsøgte ved alle Slags Manipulationer at demonstrere Virkeligheden af sine Paastande, jamrede ofte og udstødte høie Skrig. Der fandtes en barnehovedstor Ovarialtumor i Underlivet. Forøvrigt intet særlig ved den legemlige Undersøgelse.

Efter ca. et Aars Ophold i Asylet, hvorunder den psykiske Tilstand forblev uforandret, var Ovarialtumor tiltaget saa meget i Størrelse, at den forvoldte hende betydelig Besvær.

Hun blev derfor den 30te Mai 1893 overflyttet til Trondhjems Sygehus for at opereres, hvilket hun selv ikke havde noget imod. Her foretoges

Ovariotomi af Overlæge Løberg med heldigt Resultat; Tilhelingen gik hurtig, og hun indkom i Asylet igjen allerede den 15de Juni.

Det bemærkedes strax, at hun i psykisk Henseende var uforandret. Hun beherskedes fremdeles af de samme hypokondriske Forestillinger; «hun kunde ikke spise, tørkede ind, fik intet ned, det vil bare op» osv.

Saaledes vedblev hun indtil 25de Juni, da det bemærkedes, at der havde dannet sig en Aabning gennem en af de øverste Suturer med Udflod af noget Pus. Nogen Behandling var det nu ikke muligt at faa hende til at underkaste sig; hun rev af enhver Forbinding osv. Uden nogen Temperaturstigning gik det stadig nedad med Kræfterne, og hun døde den 29de Juli.

Ved Obduktionen fandtes foruden en æblestor Absces i Underlivsbedækningerne med Fortykkelse af Peritoneum og Tilkøbning af Tarme til samme ogsaa en begrænset Absces langs Leverranden samt Sammenvoxninger nogle Steder mellem Peritoneums Blade.

Som det var at forudse, indtraadte der ingen Forandring i den psykiske Tilstand efter Operationen. Da der imidlertid ikke hengik ret lang Tid, forinden der igjen indtraadte sygelige Forandringer i Underlivet, er Tilfældet heller ikke saa rent, at man tør drage nogen bestemt Slutning deraf.



Det statistiske Centralbureau har derhos bl. a. udgivet følgende Værker:
Statistique internationale: Navigation maritime. I, II, III, IV. Christiania 1876, 1881, 1887, 1892.
International Skibsfartsstatistik: Tabeller vedkommende Handelsflaaderne i Aarene 1850—1886. Kristiania 1887.
Statistisk Aarbog for Kongeriget Norge. Senest udkommet: Fjortende Aargang, 1894. Kristiania 1894. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
Meddelelser fra Det statistiske Centralbureau. Senest udkommet: Tolvte Bind, 1894. Kristiania 1895. (*Journal du Bureau central de Statistique.*)
Oversigt over Kongeriget Norges civile, geistlige og judicielle Inddeling. Afsluttet 31 Januar 1893. Kristiania 1893.
Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1828—30 Juni 1889. Kristiania 1889.
Do. for Tidsrummet 1 Juli 1889—31 December 1891 og for Tidsrummet 1 Januar 1892—31 December 1894, trykte som Tillæg til Meddelelser fra Det statistiske Centralbureau, Niende Bind og Tolvte Bind.

Angaaende andre statistiske Værker henvises til ovennævnte Fortegnelser.

Samtlige Værker er at erholde tilkjøbs hos H. Aschehøug & Co., Kristiania.

18 April 1895.

